

ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ:

ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΟΥΣ ΑΙΡΕΤΟΥΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΜΗΤΣΙΜΠΟΝΑ ΒΑΛΕΝΤΙΝΗ, ΑΜ:2004185

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ ΦΩΤΟΥΛΑ

Καλαμάτα 2012

ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΙΚΡΑΤΗΣ:

ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΟΥΣ ΑΙΡΕΤΟΥΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΜΗΤΣΙΜΠΟΝΑ ΒΑΛΕΝΤΙΝΗ, ΑΜ:2004185

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ: ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ ΦΩΤΟΥΛΑ

Καλαμάτα 2012

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά την Επιβλέπουσα Καθηγήτρια κα. Αργυροπούλου Φωτούλα για την καθοδήγηση και την υποστήριξη καθ' όλη την διάρκεια διεκπεραίωσης της παρούσας μελέτης.

Ακόμη θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τους υπαλλήλους του Δήμου Ελασσόνας για την πολύτιμη βοήθεια που μου προσέφεραν στην συγκέντρωση των στοιχείων καθώς επίσης και του αιρετούς του Δήμου για τον χρόνο και την υπομονή τους κατά την διάρκεια της έρευνας.

Τέλος θα ήθελα να ευχαριστήσω τους γονείς μου για την ηθική και οικονομική συμπαράστασή τους σε όλα τα χρόνια των σπουδών μου.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα μελέτη αφορά την αξιολόγηση του προγράμματος «**Καλλικράτης**» μέσα από έρευνα που πραγματοποιήθηκε στους αιρετούς του Δήμου Ελασσόνας. Το νέο σχέδιο «Καλλικράτης» εφαρμόστηκε το 2010 και αφορούσε την αλλαγή της δομής της Α΄ βαθμίας και Β΄ βαθμίας αυτοδιοίκησης μέσω ευρύτερων συνενώσεων των Δήμων που εφαρμόστηκε. Το νέο αυτοδιοικητικό σχέδιο στοχεύει στην διοικητική, οικονομική και πολιτική επαναθεμελίωση της τοπικής αυτοδιοίκησης. Κύριο χαρακτηριστικό του προγράμματος είναι η αποκέντρωση των αρμοδιοτήτων, των πόρων, του προσωπικού και της ευθύνης.

Στην εργασία αυτή πραγματοποιήθηκε έρευνα με την χρήση προσωπικών συνεντεύξεων μέσω ερωτηματολογίου στους αιρετούς του Δήμου Ελασσόνας. Σκοπός της παρούσας έρευνας είναι να καταγραφούν οι απόψεις των αιρετών για την εφαρμογή της νέας διοικητικής μεταρρύθμισης.

Με την ολοκλήρωση της έρευνας εξάγαμε χρήσιμα συμπεράσματα. Οι αιρετοί του Δήμου Ελασσόνας συμφωνούν με την συνένωση που εφαρμόστηκε στο Δήμο τους και πιστεύουν ότι το νέο αυτό πρόγραμμα θα δώσει νέα πνοή στο Δήμο αν και ήδη υπάρχουν μερικά προβλήματα όπως η έλλειψη πόρων. Τα κυριότερα ζητήματα που θα πρέπει να αντιμετωπιστούν άμεσα στο Δήμο Ελασσόνας κατά προτεραιότητα είναι η ανεργία, η χαμηλή επιχειρηματικότητα, οι κοινωνικές υποδομές του δήμου και η διαχείριση των απορριμμάτων.

ΛΕΞΕΙΣ ΚΛΕΙΔΙΑ

Διοικητική Μεταρρύθμιση, Καποδίστριας, Καλλικράτης, Συνένωση Δήμων, Έρευνα Αιρετών, Δήμος Ελασσόνας

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.....	iii
Κατάλογος πινάκων	v
Κατάλογος γραφημάτων	vi
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο	3
Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	3
1.1 Η Διοικητική Μεταρρύθμιση «Καποδίστριας»	5
1.1.1 Α' βαθμού Τοπική Αυτοδιοίκηση: Δήμοι & Κοινότητες	5
1.1.2 Β' βαθμού Τοπική Αυτοδιοίκηση: Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση	6
1.2 Η Διοικητική Μεταρρύθμιση «Καλλικράτης»	6
1.2.1 Α' βαθμού Τοπική Αυτοδιοίκηση: Καλλικρατικοί Δήμοι	6
1.2.2 Β' βαθμού Τοπική Αυτοδιοίκηση: Καλλικρατικές Περιφέρειες.....	7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο	9
Ο ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	9
2.1 Ιστορία του Δήμου Ελασσόνας.....	10
2.2 Γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά του Δήμου Ελασσόνας	11
2.3 Πληθυσμιακά Χαρακτηριστικά Δήμου Ελασσόνας	12
2.3 Οικονομικά Χαρακτηριστικά Δήμου Ελασσόνας.....	14
2.3.1 Γεωργικός & Κτηνοτροφικός Τομέας του Δήμου Ελασσόνας.....	15
2.3.2 Δευτερογενής & Τριτογενείς Τομέας Δήμου Ελασσόνας	19
2.4 Υποδομές Δήμου Ελασσόνας.....	21
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο	23
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΑ ΑΙΡΕΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	23
3.1 Σκοπός έρευνας.....	23
3.2 Μεθοδολογία Έρευνας.....	23

3.2 Αποτελέσματα Έρευνας Αιρετών.....	24
3.2.1 Ενότητα Α : Ταυτότητα Ερωτώμενου	24
3.2.2 Ενότητα Β1: Γενική αξιολόγηση του προγράμματος Καλλικράτης για τους δήμους	36
3.2.3 Ενότητα Β2: Αξιολόγηση του προγράμματος Καλλικράτης για το δήμο σας.....	48
3.2.4 Ενότητα Γ1: Γενική αξιολόγηση της προοπτικής αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος Καλλικράτης στην Α' βάρθμια αυτοδιοίκηση.....	50
3.2.5 Ενότητα Γ2: Αξιολόγηση της προοπτικής αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος Καλλικράτης στο δήμο σας	51
3.2.6 Ενότητα Γ3: Κοινωνική οικονομία και εθελοντισμός, ως νέοι τομείς προς αξιοποίηση	63
3.2.7 Ενότητα Δ: Οικονομική πολιτική – Προγραμματισμός – Πόροι.....	69
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	74
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	77
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	78

Κατάλογος πινάκων

<i>Πίνακας 1.1 Οι Περιφέρειες της Ελλάδας με την Έδρα & Νομούς.....</i>	<i>7</i>
<i>Πίνακας 2.1 Δημοτικές Ενότητες Δήμου Ελασσόνας με τις Έδρες τους και τον πληθυσμό του κατά την απογραφή του 2001.....</i>	<i>9</i>
<i>Πίνακας 2.2 Χαρακτηρισμός εκτάσεων Δήμου Ελασσόνας ανά Δημοτική Ενότητα σε χιλ. στρμ.....</i>	<i>11</i>
<i>Πίνακας 2.3 Πληθυσμιακή απογραφή του Δήμου Ελασσόνας (2001), επιφάνεια και πυκνότητα πληθυσμού ανά Δημοτικό Διαμέρισμα.....</i>	<i>12</i>
<i>Πίνακας 2.4 Πληθυσμιακή εξέλιξη του Δήμου Ελασσόνας από το 1940 έως το 2001.....</i>	<i>13</i>
<i>Πίνακας 2.5 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός ανά δημοτικό διαμέρισμα του Δήμου Ελασσόνας κατά την απογραφή του 1991.....</i>	<i>14</i>
<i>Πίνακας 2.6 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός ανά δημοτικό διαμέρισμα του Δήμου Ελασσόνας κατά την απογραφή του 2001.....</i>	<i>15</i>
<i>Πίνακας 2.7 Εκτάσεις γεωργικών καλλιεργειών ανά είδος στον Δήμο Ελασσόνας κατά την απογραφή των ετών 1991 & 2001.....</i>	<i>16</i>
<i>Πίνακας 2.8 Ζωικό κεφάλαιο ανά είδος στον Δήμο Ελασσόνας κατά την απογραφή των ετών 1991 & 2001.....</i>	<i>17</i>
<i>Πίνακας 2.9 Αριθμός Επιχειρήσεων ανά είδος κατά την απογραφή του 2005 στον Δήμο Ελασσόνας.....</i>	<i>19</i>

Κατάλογος γραφημάτων

Διάγραμμα 1.1 Συγκρότηση Τοπικής Αυτοδιοίκησης.....	5
Διάγραμμα 2.1 Πληθυσμιακή Εξέλιξη Δήμου Ελασσόνας.....	13
Διάγραμμα 2.2 Κατανομή Γεωργικών Καλλιεργειών το 2001	17
Διάγραμμα 2.3 Κατανομή Γεωργικών Καλλιεργειών το 1991	17
Διάγραμμα 2.4 Κατανομή Ζωικού Κεφαλαίου το 2001.....	18
Διάγραμμα 2.5 Κατανομή Ζωικού Κεφαλαίου το 1991.....	18
Διάγραμμα 3.1 Εκλογική Ιδιότητα Ερωτώμενου.....	24
Διάγραμμα 3.2 Φύλο Ερωτώμενου.....	25
Διάγραμμα 3.3 Ηλικία Ερωτώμενου.....	26
Διάγραμμα 3.4 Επίπεδο Εκπαίδευσης Ερωτώμενου	27
Διάγραμμα 3.5 Απασχόληση Ερωτώμενου.....	28
Διάγραμμα 3.6 Αυτοδιοικητική Εμπειρία.....	29
Διάγραμμα 3.7 Προηγούμενη Συμμετοχή Αιρετών σε Όργανα Αυτοδιοίκησης	30
Διάγραμμα 3.8 Εμπειρία αιρετών σε θέσεις ευθύνης	31
Διάγραμμα 3.9 Ιδιότητα αιρετού στη θέση ευθύνης.....	32
Διάγραμμα 3.10 Εμπειρία αιρετών σε συλλογικά όργανα	33
Διάγραμμα 3.11 Ιδιότητα αιρετού στα συλλογικά σχήματα	34
Διάγραμμα 3.12 Κίνητρα συμμετοχής στις εκλογές.....	35
Διάγραμμα 3.13 Αξιολόγηση Καλλικράτη.....	36
Διάγραμμα 3.14 Σημαντικά προβλήματα του θεσμού.....	37
Διάγραμμα 3.15 Επιπτώσεις θεσμού.....	39
Διάγραμμα 3.16 Αντιμισθία αιρετών.....	40
Διάγραμμα 3.17 Ασυμβίβαστο δημάρχου.....	41
Διάγραμμα 3.18 Μέτρα συμμετοχής του πολίτη	42
Διάγραμμα 3.19 Περιορισμός ΝΠΔΔ.....	43
Διάγραμμα 3.20 Σύσταση μορφών επιχειρήσεων.....	44
Διάγραμμα 3.21 Αξιολόγηση θεσμού Συμπαραστάτη του Δημότη	45
Διάγραμμα 3.22 Αξιολόγηση του θεσμού της εποπτείας.....	46
Διάγραμμα 3.23 Αποφασιστικές αρμοδιότητες δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων	47
Διάγραμμα 3.24 Συνένωση που στο Δήμο Ελασσόνας.....	48

Διάγραμμα 3.25 Αποτελεσματικό σύστημα Αποκεντρωμένης Διοίκησης.....	49
Διάγραμμα 3.26 Εδραίωση αποτελεσματικού διοικητικού μηχανισμού	50
Διάγραμμα 3.27 Ετοιμότητα του Δημοτικού Συμβουλίου.....	51
Διάγραμμα 3.28 Περίοδος αναπροσαρμογής	52
Διάγραμμα 3.29 Ικανότητες Δ.Σ. στην εφαρμογή του νέου θεσμού	53
Διάγραμμα 3.30 Επάρκεια – Καταλληλότητα πόρων του Δήμου.....	54
Διάγραμμα 3.31 Εκπαίδευση στελεχών του Δήμου	55
Διάγραμμα 3.32 Συνεργασία δημοτικών & τοπικών συμβουλίων με το δημοτικό συμβούλιο	56
Διάγραμμα 3.33 Κρίσιμα Ζητήματα σε προτεραιότητα 1-4	57
Διάγραμμα 3.34 Προτεραιότητες στη διαχείριση των απορριμμάτων	58
Διάγραμμα 3.35 Προτεραιότητες στην διαχείριση υδάτινων πόρων	59
Διάγραμμα 3.36 Σημαντικά μέτρα βελτίωσης της επιχειρηματικότητας.....	60
Διάγραμμα 3.37 Μέτρα για την βελτίωση επισκεψιμότητας.....	61
Διάγραμμα 3.38 Βαθμός σημαντικότητας της συνεργασίας δήμου & περιφέρειας	62
Διάγραμμα 3.39 Συμμετοχή Δήμου σε επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας.....	63
Διάγραμμα 3.40 Τομείς δραστηριοποίησης κοινωνικής επιχείρησης.....	64
Διάγραμμα 3.41 Συμμετοχή Δήμου σε επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας.....	65
Διάγραμμα 3.42 Τομείς στους οποίους ο Δήμος θα προμηθευόταν υπηρεσίες	66
Διάγραμμα 3.43 Βαθμός σημαντικότητας αξιοποίησης εθελοντικών υπηρεσιών.....	67
Διάγραμμα 3.44 Τομείς αξιοποίησης εθελοντικών υπηρεσιών	68
Διάγραμμα 3.45 Αξιολόγηση Προγράμματος Εξυγίανσης	69
Διάγραμμα 3.46 Πηγές τοπικών εσόδων σε προτεραιότητα.....	70
Διάγραμμα 3.47 Συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα.....	71
Διάγραμμα 3.48 Μορφές συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα.....	72
Διάγραμμα 3.49 Υπηρεσίες που θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες.....	73

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα «Καλλικράτης», ονομάζεται ο νόμος 3852/2010, με τον οποίο μεταρρυθμίστηκε η διοικητική διαίρεση της Ελλάδας και επανακαθορίστηκαν τα όρια των αυτοδιοικητικών μονάδων, ο τρόπος εκλογής των οργάνων και οι αρμοδιότητές τους. Το σχέδιο «Καλλικράτης» θεωρείται συνέχεια του προγράμματος «Καποδίστριας» καθώς η γένεσή τους βασίστηκε στην αναγκαστική συνένωση των υπαρχόντων μικρών δήμων σε μεγαλύτερους. Βασικές πτυχές του σχεδίου Καλλικράτης είναι η μείωση του αριθμού των δήμων και των νομικών τους προσώπων κατά περίπου 2/3, η αντικατάσταση των 57 νομαρχιών ως δευτεροβάθμιων βαθμίδων Ο.Τ.Α. από 13 περιφέρειες, η σύσταση των αποκεντρωμένων διοικήσεων, οι αλλαγές στον τρόπο χρηματοδότησης των ΟΤΑ, η αύξηση της θητείας των αυτοδιοικητικών οργάνων από 4 σε 5 έτη και η ανακατανομή των αρμοδιοτήτων κάθε βαθμού αυτοδιοίκησης.

Το πρόγραμμα «Καλλικράτης» στοχεύει, στην εξοικονόμηση πόρων με τον δραστικό περιορισμό των ΟΤΑ και των Νομικών τους Προσώπων, στην μείωση των λειτουργικών τους δαπανών και της σπατάλης μέσα από την δημιουργία οικονομιών κλίμακας σε οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους, στην αντιμετώπιση προβλημάτων επικάλυψης αρμοδιοτήτων και αντιφατικών – αντικρουόμενων αποφάσεων, στην αναπτυξιακή προοπτική μέσα από την αυτονομία των ΟΤΑ. Για να επιτευχθούν οι στόχοι του προγράμματος υιοθετείται μια νέα αντίληψη που εστιάζεται όχι μόνο στην αποκέντρωση αρμοδιοτήτων, αλλά και στην αποκέντρωση πόρων, προσωπικού καθώς και στην αποκέντρωση λογοδοσίας και ευθύνης.

Η παρούσα εργασία πραγματοποιήθηκε από την σπουδάστρια Μητσιμπόνα Βαλεντίνη στο πλαίσιο της πτυχιακής εργασίας που απαιτείται για τη λήψη του πτυχίου από το τμήμα Τοπικής Αυτοδιοίκησης του ΤΕΙ Καλαμάτας.

Η δομή της παρούσας μελέτης έχει ως εξής:

Στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται προσπάθεια να πραγματοποιηθεί μια θεωρητική προσέγγιση σε ότι αφορά τις Διοικητικές μεταρρυθμίσεις της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα με ιδιαίτερη έμφαση στο Πρόγραμμα «Καποδίστριας» και «Καλλικράτης».

Στο δεύτερο κεφάλαιο παραθέτονται στοιχεία που αφορούν τον νέο Δήμο Ελασσόνας σε ότι αφορά την πληθυσμιακή του εξέλιξη, τα γεωφυσικά και οικονομικά χαρακτηριστικά του.

Στο τρίτο κεφάλαιο παραθέτονται τα αποτελέσματα της έρευνας που πραγματοποιήθηκε με την συμμετοχή των αιρετών του Δήμου.

Η εργασία ολοκληρώνεται με τα συμπεράσματα της έρευνας και τις βιβλιογραφικές πηγές που χρησιμοποιήθηκαν για την άντληση των στοιχείων.

Στο Παράρτημα της εργασίας είναι διαθέσιμο το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιήθηκε στην έρευνα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Με τον όρο «αυτοδιοίκηση» εννοούμε τη σύσταση νομικών προσώπων πέραν του νομικού προσώπου του κράτους. Οι μονάδες Τοπικής Αυτοδιοίκησης αποτελούν δημιουργήματα του κράτους, απολαμβάνουν όμως ενός βαθμού αυτονομία στη διοίκηση τοπικών υποθέσεων. Αυτό σημαίνει ότι οι Ο.Τ.Α. έχουν δικαιώματα και υποχρεώσεις, δική τους περιουσία, προϋπολογισμό και απασχολούν δικούς τους υπαλλήλους (*Μπέσιλα-Βήκα Ευ.,:2004*).

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση έχει μακρά ιστορία στην Ελλάδα. Οι Δήμοι για παράδειγμα είναι μορφή διακυβέρνησης που υπήρχε ήδη από τα κλασικά χρόνια. Ο Κλεισθένης χώρισε την Αθηναϊκή Πολιτεία σε εκατό δήμους. Ο κάθε δήμος είχε τη δική του διοικητική περιφέρεια, τη δική του ονομασία και τα δικά του άμεσα, εκλεγμένα από τους κατοίκους του, διοικητικά όργανα. Δήμοι υπήρχαν επίσης και σε άλλες αρχαίες πόλεις, όπως είναι η Αίγινα, η Μίλητος, ή Κάλυμνος κλπ (*Νάστος Γ.,:2010*).

Ο θεσμός της αυτοδιοίκησης αναπτύχθηκε ιδιαίτερα στα χρόνια της τουρκοκρατίας. Βασικό κύτταρο τοπικής διοίκησης εκείνη την εποχή υπήρξε η κοινότητα. Μια κοινότητα περιλάμβανε έναν ή περισσότερους οικισμούς και είχε την ευθύνη κυρίως της πληρωμής των φόρων στην κεντρική διοίκηση. Σε πολλές περιπτώσεις, όμως, οι ελληνικές κοινότητες αναπτύχθηκαν σημαντικά και συνέβαλαν στην ενίσχυση, διαμόρφωση και διατήρηση της εθνικής συνείδησης. Επί τουρκοκρατίας τοπική αυτοδιοίκησης ασκούσαν οι προεστοί που είχαν εξάρτηση από την τουρκική αρχή.

Το πρώτο θεσμικό πλαίσιο για την τοπική αυτοδιοίκηση μετά την επανάσταση του 1821 αποτέλεσε ο νόμος 12 της 30^{ης} Απριλίου 1822 της Α΄ Εθνικής Συνέλευσης της Επιδαύρου «*περί οργανισμού των παραστατών*». Η Α΄ Εθνοσυνέλευση κατήργησε τις κοινότητες και διαίρεσε την χώρα σε επαρχίες και κάθε επαρχία σε αντεπαρχίες.

Στην Β΄ Εθνοσυνέλευση του Άστρους ψηφίστηκε ο «Οργανισμός των Ελληνικών Επαρχιών» στο οποίο οι επαρχίες υποδιαιρούνται σε πόλεις, κωμοπόλεις και χωριά. (Μπέσιλα-Βήκα Ευ.,:2004).

Οι βάσεις όμως για ένα αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης στην μετεπαναστατική Ελλάδα μπήκαν το 1828 από τον Ι. Καποδίστρια με την καθιέρωση των Κοινοτικών και Επαρχιακών Δημογεροντιών. Με ψήφισμα διαιρέθηκε η Πελοπόννησος σε επτά τμήματα, τα νησιά σε έξι τμήματα και η Στερεά Ελλάδα σε δύο τμήματα. Επίσης για πρώτη φορά ορίστηκε η εκλογή των κοινοτικών αρχόντων με πληθυσμιακά κριτήρια.

Με το βασιλικό διάταγμα «*Περί συστάσεως των Δήμων*» της 27^{ης} Δεκεμβρίου 1833 η χώρα χωρίστηκε σε νομούς και σε επαρχίες. Επίσης, καταργήθηκαν οι κοινότητες, που από τα χρόνια της τουρκοκρατίας υπήρχαν, και οι οικισμοί που τις απάρτιζαν συνενώθηκαν σε δήμους τριών διαφορετικών τάξεων, ανάλογα με τον πληθυσμό τους και έτσι δημιουργήθηκαν περίπου 457 Δήμοι με νομική προσωπικότητα (Ανδρονόπουλος- Μαθιουδάκης.,:1988).

Μια καθοριστική προσπάθεια αναμόρφωσης του αυτοδιοίκητου συστήματος έγινε το 1912. Με το οργανωτικό σχήμα που εισήγαγε ο νόμος ΔΝΖ/1912 «Περί συστάσεως Δήμων και Κοινοτήτων» κατακερματίστηκαν οι δήμοι και δημιουργήθηκαν χιλιάδες κοινότητες σε ολόκληρη την επικράτεια.

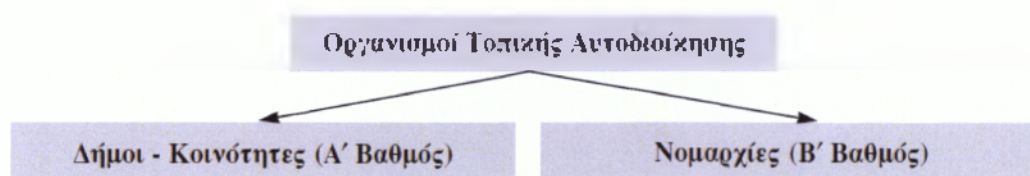
Θεμέλιος λίθος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης έγινε το Σύνταγμα του 1952 το οποίο κατοχυρώνει ότι η διοικητική οργάνωση του κράτος βασίζεται στην Τοπική Αυτοδιοίκησης. Έκτοτε η κατάσταση στο χώρο της Τοπικής Διοίκησης παρέμεινε στα ίδια γενικά πλαίσια και στα επόμενα χρόνια.

Οι μεταρρυθμίσεις στο διοικητικό σύστημα της χώρας επανήλθαν με το νόμο 2539/97 «*Διοικητική μεταρρύθμιση του Καποδίστρια*» και τον Ν. 3852/2010, «*Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης*».

1.1 Η Διοικητική Μεταρρύθμιση «Καποδίστριας»

Με το Νόμο 2539/97, «Διοικητική μεταρρύθμιση του Καποδίστρια», δημιουργήθηκαν λιγότεροι και ισχυρότεροι Δήμοι με υποχρεωτική συνένωση μικρών Δήμων και Κοινοτήτων. Ένας νέος όρος που εισήγαγε ο νόμος αυτός είναι τα Δημοτικά Διαμερίσματα που ήταν οι παλιές κοινότητες. Κατά την απογραφή του 1991 έγινε γνωστό ότι το 83% των ελληνικών Ο.Τ.Α. είχαν πληθυσμό κάτω από 1000 κατοίκους. Το γεγονός αυτό δημιουργούσε μια σειρά προβλημάτων όπως ο δύσκολος χειρισμός τους από την Κεντρική Διοίκηση αλλά και η αναστολή σημαντικών έργων από μικρές Κοινότητες και Δήμους για πολλούς και ποικίλους λόγους (Παπαγεωργίου Γ.,: 2008).

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση αυτή συγκροτείται σε Πρώτου βαθμού Αυτοδιοίκηση που είναι οι Δήμοι και οι Κοινότητες και στη Δευτέρου βαθμού Αυτοδιοίκηση που είναι οι Νομαρχίες.

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

Διάγραμμα 1.1 Συγκρότηση Τοπικής Αυτοδιοίκησης

1.1.1 Α΄ βαθμού Τοπική Αυτοδιοίκηση: Δήμοι & Κοινότητες

Όσες πόλεις έχουν πληθυσμό άνω των 10.000 κατοίκων ή είναι πρωτεύουσες νομών ανεξαρτήτως πληθυσμού αποτελούν τους **Δήμους**. Κάθε αυτοτελής συνοικισμός που έχει πληθυσμό τουλάχιστον 1.500 κατοίκους και οικονομική ικανότητα μπορεί να αποτελέσει **κοινότητα**. Πριν την διοικητική μεταρρύθμιση «Ιωάννης Καποδίστριας» υπήρχαν 457 δήμοι και 5.318 κοινότητες οι οποίες συγχωνευτήκαν σε 900 δήμους και 133 κοινότητες. Επικεφαλείς των Δήμων και των Κοινοτήτων είναι οι Δήμαρχοι, οι Κοινοτάρχες και τα Δημοτικά και Κοινοτικά Συμβούλια που εκλέγονται κάθε 4 χρόνια με άμεση και καθολική ψηφοφορία.

1.1.2 Β' βαθμού Τοπική Αυτοδιοίκηση: Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση

Η έκταση και η ονομασία κάθε νομαρχιακής αυτοδιοίκησης συμπίπτει με αυτήν του Νομού και η έδρα της είναι η πρωτεύουσά του. Ο Νομάρχης και το νομαρχιακό συμβούλιο εκλέγονται άμεσα από το λαό κάθε τέσσερα χρόνια, ταυτόχρονα με τα όργανα Α' βάθμιας αυτοδιοίκησης. Η β' βαθμού αυτοδιοίκηση ασκεί γνωμοδοτικές και εκτελεστικές αρμοδιότητες της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης. Η εποπτεία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης από το κράτος ασκείται από το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας, η οποία συνίσταται αποκλειστικά σε έλεγχο νομιμότητας χωρίς να εμποδίζει τη πρωτοβουλία και την ελεύθερη δράση των οργάνων της.

1.2 Η Διοικητική Μεταρρύθμιση «Καλλικράτης»

Το Σχέδιο «Καλλικράτης» είναι συνέχεια του Προγράμματος «Καποδίστριας». Το Σχέδιο «Καλλικράτης» πήρε το όνομά του από τον Καλλικράτη, έναν από τους δυο αρχιτέκτονες του Παρθενώνα της Ακρόπολης των Αθηνών. Σύμφωνα με το σχέδιο Καλλικράτης, η νέα αρχιτεκτονική της τοπικής αυτοδιοίκησης αποτελείται από δύο βαθμούς αυτοδιοίκησης. Τον πρώτο βαθμό αποτελούν οι δήμοι και τον δεύτερο βαθμό οι περιφέρειες (*N.3852/2010- ΦΕΚ 87^Α/7-6-2010*).

1.2.1 Α' βαθμού Τοπική Αυτοδιοίκηση: Καλλικρατικοί Δήμοι

Οι Δήμοι που δημιουργήθηκαν μετά την εφαρμογή του σχεδίου «Καλλικράτης» περιορίστηκαν σε 325 από τους 1.034 του σχεδίου Καποδίστριας. Πέρα από τις κλασσικές αρμοδιότητες που είχαν έως τότε οι Δήμοι πλέον αναλαμβάνουν και πολεοδομικές αρμοδιότητες, υπηρεσίες πρόνοιας, δημόσιας υγιεινής, παιδείας, εμπορίου, τοπικής ανάπτυξης και μεταφορών ώστε να εξασφαλίζεται η καλύτερη διαχείριση των τοπικών υποθέσεων και η εξυπηρέτηση των πολιτών (www.ita.org.gr).

1.2.2 Β' βαθμού Τοπική Αυτοδιοίκηση: Καλλικρατικές Περιφέρειες

Η δευτεροβάθμια Τοπική Αυτοδιοίκηση περιλαμβάνει τις Περιφέρειες. Ουσιαστικά δημιουργήθηκαν 13 δευτεροβάθμιοι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης. Κάθε περιφέρεια έχει συσταθεί σε μια ευρύτερη περιοχή της χώρας, η οποία διαθέτει δικές της αυτοτελείς υπηρεσίες και προϋπολογισμό και τα όργανά της εκλέγονται με καθολική ψηφοφορία.

Οι δεκατρείς Περιφέρειες που δημιουργήθηκαν παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα (www.perifereies.gov.gr):

Πίνακας 1.1 Οι Περιφέρειες της Ελλάδας με την Έδρα & Νομούς

Περιφέρεια	Έδρα	Νομοί των Περιφερειών
Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης	Κομοτηνή	Δράμας, Έβρου, Καβάλας, Ξάνθης και Ροδόπης
Κεντρικής Μακεδονίας	Θεσσαλονίκη	Ημαθίας, Θεσσαλονίκης, Κιλκίς, Πιερίας, Πέλλας, Σερρών και Χαλκιδικής
Δυτικής Μακεδονίας	Κοζάνη	Γρεβενών, Καστοριάς, Κοζάνης και Φλώρινας
Ηπείρου	Ιωάννινα	Άρτας, Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων, και Πρεβέζης
Θεσσαλίας	Λάρισα	Καρδίτσας, Λάρισας, Μαγνησίας και Τρικάλων
Ιονίων Νήσων	Κέρκυρα	Ζακύνθου, Κέρκυρας, Κεφαλληνίας και Λευκάδας
Δυτικής Ελλάδας	Πάτρα	Αιτωλοακαρνανίας, Αχαΐας και Ηλείας
Στερεάς Ελλάδας	Λαμία	Βοιωτίας, Ευβοίας, Ευρυτανίας, Φθιώτιδος και Φωκίδος
Αττικής	Αθήνα	Αττικής
Πελοποννήσου	Τρίπολη	Αργολίδος, Αρκαδίας, Κορινθίας, Λακωνίας και Μεσσηνίας
Βορείου Αιγαίου	Μυτιλήνη	Λέσβου, Σάμου και Χίου
Νοτίου Αιγαίου	Ερμούπολη	Κυκλάδων και Δωδεκανήσου
Κρήτης	Ηράκλειο	Ηρακλείου, Λασιθίου, Ρεθύμνου και Χανίων

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

Οι αρμοδιότητες που μεταβιβάστηκαν στις Περιφέρειες μετά το σχέδιο «Καλλικράτης» αφορούν εκείνες του Προγραμματισμού & Ανάπτυξης, της Γεωργίας

Κτηνοτροφίας – Αλιείας, των Φυσικών Πόρων – Ενέργειας – Βιομηχανίας της Απασχόλησης, του Εμπορίου, του Τουρισμού των Μεταφορών & Επικοινωνιών. Χωροταξιών έργων και Περιβάλλοντος της Υγείας, της Παιδείας, του Πολιτισμού & Αθλητισμού και τέλος της Πολιτικής Προστασίας και Διοικητικής Μέριμνας.

Μετά την Καλλικρατική μεταρρύθμιση ο δήμαρχος και οι δημοτικοί σύμβουλοι, οι σύμβουλοι της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας και οι εκπρόσωποι της τοπικής κοινότητας, καθώς επίσης και ο περιφερειάρχης, οι αντιπεριφερειάρχες και τα μέλη του περιφερειακού συμβουλίου εκλέγονται κάθε πέντε (5) χρόνια με άμεση, καθολική και μυστική ψηφοφορία. Στο εκλογικό σύστημα καταργείται η άρση του ηλικιακού κωλύματος του 21^{ου} έτους και επαναφέρεται το όριο εκλογής στο 50% + 1 και στα δύο επίπεδα αυτοδιοίκησης (www.ita.org.gr).

Πηγή: <http://sokakia.wordpress.com>

Εικόνα 1.1: Περιφερειακή διοικητική διαίρεση μετά το σχέδιο «Καλλικράτης»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο

Ο ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ

Ο νέος Καλλικρατικός Δήμος Ελασσόνας βρίσκεται στο νομό Λάρισας και προήλθε από την συνένωση 6 Καποδιστριακών Δήμων και 2 Κοινοτήτων. Έδρα του Δήμου είναι η ομώνυμη πόλη και περιλαμβάνει επιπλέον 52 οικισμούς με συνολικό πληθυσμό 37.264 κατοίκους, σύμφωνα με την απογραφή του 2001. Συγκεκριμένα οι Δημοτικές Ενότητες είναι (www.elassona.com.gr):

Πίνακας 2.1 Δημοτικές Ενότητες Δήμου Ελασσόνας με τις Έδρες τους και τον πληθυσμό του κατά την απογραφή του 2001

ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	ΕΔΡΑ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ (Απογραφή 2001)
Δημοτική Ενότητα Ελασσόνας	Ελασσόνα	14.563
Δημοτικό Διαμέρισμα Αντιχασίων	Κρανία	3.951
Δημοτικό Διαμέρισμα Λιβαδίου	Λιβάδι	3.187
Δημοτικό Διαμέρισμα Ολύμπου	Καλλιθέα	3.588
Δημοτικό Διαμέρισμα Ποταμιάς	Βλαχογιάννι	5.065
Δημοτικό Διαμέρισμα Σαρανταπόρου	Σαραντάπορο	3.588
Δημοτικό Διαμέρισμα Καρυάς	Καρυά	1.086
Δημοτικό Διαμέρισμα Βερδικούσας	Βερδικούσα	2.236
Σύνολο		37.264 κάτοικοι

Πηγή: Ίδια Επεξεργασία

2.1 Ιστορία του Δήμου Ελασσόνας

Ο Δήμος Ελασσόνας έχει ιστορική ύπαρξη χιλιάδων χρόνων, ο Όμηρος στην Ιλιάδα αναφέρει την αρχαία πόλη "λευκή ολοοσσών" και τον ηγεμόνα της, τον Πολυκλείτη, ο οποίος πήρε μέρος στον Τρωικό πόλεμο. Η φυλή των Λαπιθών κατοίκησε πρώτη την περιοχή και μετά οι Περραιβοί, οπότε έγινε από τις γνωστότερες πόλεις της Περραιβίας, της θεσσαλικής αρχαίας επαρχίας που απλωνόταν δυτικά από τον Όλυμπο και ανάμεσα στους ποταμούς Πηνειό και Αλιάκμονα, με σημαντική κοινωνική, πολιτιστική και οικονομική ζωή στην αρχαιότητα (<http://www.elassona.com.gr>).

Όσον αφορά το όνομα "Ελασσών", για πρώτη φορά αναφέρεται από τον Ευστάθιο Θεσσαλονίκης. Η πόλη είχε αμυντικά τείχη, τα οποία δείχνουν ότι για τον αυτοκράτορα Ιουστινιανό η Ελασσόνα ήταν "πόλη-κλειδί", αφού όποιος την κατείχε, είχε και τον έλεγχο του Ελληνικού Βασιλείου των Β.Δ. συνόρων. Κατά την Βυζαντινή εποχή η περιοχή δοκιμάστηκε από τις επιδρομές των Βουλγάρων (10ος αι.) των Βλάχων και των Νορμανδών (11ος αι.), των Φράγκων (12ος αι.) των Σέρβων και των Αλβανών (14ος αι.).

Το 1420 οι Τούρκοι καταλαμβάνουν τη Θεσσαλία και την Ελασσόνα. Για 500 σχεδόν χρόνια η Ελασσόνα, παραμένει σκλαβωμένη στους Τούρκους. Κατά την τουρκοκρατία, ο τούρκος στρατηγός Τουραχάν έφερε στην Ελασσόνα τούρκικο πληθυσμό και την μεταμόρφωσε σε αμιγή τουρκική πόλη, έδρα επαρχίας Οθωμανών. Όσοι Έλληνες υπήρχαν, κατοικούσαν στη συνοικία πέρα από το ποτάμι, στο λεγόμενο "Βαρόσι". Εκεί εγκαταστάθηκαν τον 18ο αι. Βλάχοι από την Πίνδο και τον Όλυμπο, οι οποίοι συνυπήρχαν με τους τούρκους.

Στο συνέδριο του Βερολίνου δόθηκε στην κυριαρχία της Ελλάδας όλη η Θεσσαλία εκτός της περιοχής της Ελασσόνας και του Ολύμπου, που παρέμειναν υπό τουρκική κυριαρχία μέχρι την απελευθέρωση της Ελασσόνας από τον Ελληνικό στρατό στις 6 Οκτωβρίου 1912. Ήταν η πρώτη ελληνική πόλη που ελευθερώθηκε με την έναρξη των Βαλκανικών Πολέμων. Μετά την Μικρασιατική καταστροφή και την ανταλλαγή των πληθυσμών, η πόλη αποκτά καθαρό Ελληνικό πληθυσμό (<http://www.elassona.com.gr>).

2.2 Γεωμορφολογικά χαρακτηριστικά του Δήμου Ελασσόνας

Ο Δήμος Ελασσόνας παρουσιάζει μοναδικά γεωφυσικά χαρακτηριστικά και φυσικές ομορφιές. Το Δημοτικό Διαμέρισμα της Ελασσόνας διασχίζει ο Ελασσονίτης ποταμός, ο οποίος συμβάλλει με τον Τιταρήσιο και εκβάλλει στον Πηνειό, το πιο μεγάλο ποτάμι της Θεσσαλίας. Το ποτάμι χωρίζει την πόλη σε δύο μέρη, την παλιά πόλη που είναι χτισμένη στους πρόποδες του λόφου της Ολυμπιώτισσας και ονομάζεται Βαρόσι, και στη νέα πόλη που απλώνεται στη δεξιά όχθη του ποταμού.

Ο Δήμος Ελασσόνας είναι κυρίως ορεινός στο 78% με κυρίαρχη την παρουσία του ψηλότερου βουνού Ελλάδος και Βαλκανίων, του Ολύμπου. Η μέση θερμοκρασία του Δήμου είναι 15,7° C, η μέση υγρασία 66,2% και το μέσο ύψος των βροχοπτώσεων της περιοχής είναι 425 χιλιοστά.

Η συνολική έκταση του Δήμου Ελασσόνας είναι περίπου 1.567,3 χιλ. χιλιόμετρα. Στον πίνακα 2.2 μπορούμε να δούμε τον χαρακτηρισμό των εκτάσεων αυτών ανά Δημοτικό Διαμέρισμα.

Πίνακας 2.2 Χαρακτηρισμός εκτάσεων Δήμου Ελασσόνας ανά Δημοτική Ενότητα σε χιλ. στρμ.

	ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ (Χιλ. στρ)	ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΙ (χιλ. στρ)	ΔΑΣΗ-ΗΜΙΦΥΣΙΚΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ (Χιλ. στρ)	ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΝΕΡΑ (Χιλ. στρ)	ΤΕΧΝΙΤΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ (Χιλ. στρ)	ΣΥΝΟΛΟ (Χιλ. στρ)
Δ.Ε ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ	24,5	18,5	98,8	0,0	0,7	142,4
Δ.Ε ΕΛΑΣΣΟΝΟΣ	102,6	99,3	143,1	2,5	3,5	350,9
Δ.Ε ΛΙΒΑΔΙΟΥ	69,5	18,2	71,8	0,0	0,4	159,8
Δ.Ε ΟΛΥΜΠΟΥ	91,6	72,9	138,8	0,0	1,0	304,3
Δ.Ε ΠΟΤΑΜΙΑΣ	81,6	50,0	64,3	1,9	2,0	200,4
Δ.Ε ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ	78,4	10,3	60,6	0,0	0,9	150,2
Δ.Ε ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΣΗΣ	11,4	22,5	63,5	0,0	0,2	100,5
Δ.Ε ΚΑΡΥΑΣ	31,2	41,1	86,0	0,0	0,4	158,7
ΣΥΝΟΛΟ	490,7	332,7	727,0	4,4	9,0	1.567,3

Πηγή: www.geodata.gov.gr

Από το σύνολο των εκτάσεων Δήμου Ελασσόνας οι γεωργικές καλλιεργήσιμες περιοχές καταλαμβάνουν 490,7 χιλιάδες στρέμματα με τα

περισσότερα να βρίσκονται στη Δ. Ενότητα Ελασσόνας (350,9 χιλ. στρ.) και στη Δ.Ενότητα Ολύμπου (304,3 χιλ.στρ), τα βοσκοτόπια του δήμου καλύπτουν 332,7 χιλ. στρ με τα περισσότερα να βρίσκονται στη Δημοτική Ενότητα Ελασσόνας (99,3 χιλ.στρ), Ολύμπου (72,9 χιλ.στρ) και Ποτιμιάς (81,6 χιλ.στρ). Με δάση και ημί-φυσικές εκτάσεις καταλαμβάνονται 727 χιλιάδες στρέμματα. Οι εκτάσεις που καλύπτονται από νερά είναι 4,4 χιλ.στρ ενώ οι Τεχνητές Περιοχές καταλαμβάνουν μόλις 9 χιλιάδες στρέμματα.

2.3 Πληθυσμιακά Χαρακτηριστικά Δήμου Ελασσόνας

Πίνακας 2.3 Πληθυσμιακή απογραφή του Δήμου Ελασσόνας (2001), επιφάνεια και πυκνότητα πληθυσμού ανά Δημοτικό Διαμέρισμα

Δημοτική Ενότητα	Πληθυσμός	Επιφάνεια (τ.χμ.)	Ποκνότητα πληθυσμού ανά τ.χμ.
Δ.Ε ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ	3.951	142,919	27,65
Δ.Ε ΕΛΑΣΣΟΝΟΣ	14.563	348,888	41,74
Δ.Ε ΛΙΒΑΔΙΟΥ	3.187	158,273	20,14
Δ.Ε ΟΛΥΜΠΟΥ	3.588	303,964	11,80
Δ.Ε ΠΟΤΑΜΙΑΣ	5.065	200,279	25,29
Δ.Ε ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ	3.588	150,902	23,78
Δ.Ε ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΣΗΣ	2.236	101,267	22,08
Δ.Ε ΚΑΡΥΑΣ	1.086	158,685	6,84
ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	37.264	1.565,177	22,42

Πηγή: www.geodata.gov.gr

Από τον πίνακα 2.3 παρατηρούμε ότι ο Δήμος Ελασσόνας όπως διαμορφώθηκε μετά τις συνενώσεις του σχεδίου «Καλλικράτης» έχει πληθυσμό 37,264 κατοίκους και εκτείνεται σε 1.565,177 τ.χμ. Το μεγαλύτερο σε έκταση δημοτικό διαμέρισμα είναι της Ελασσόνας και ταυτόχρονα το πιο πυκνοκατοικημένο. Συγκεκριμένα έχει έκταση 348,888 τ.χμ και κατοικούν 41,74 άτομα ανά τ.χμ. Αντίθετα το πιο αραιοκατοικημένο δημοτικό διαμέρισμα είναι της Καρυάς όπου κατοικούν 6,84 κάτοικοι ανά τ.χμ.

Πίνακας 2.4 Πληθυσμιακή εξέλιξη του Δήμου Ελασσόνας από το 1940 έως το 2001

	Πληθυσμός (Απογραφή 1940)	Πληθυσμός (Απογραφή 1951)	Πληθυσμός (Απογραφή 1971)	Πληθυσμός (Απογραφή 1981)	Πληθυσμός (Απογραφή 1991)	Πληθυσμός (Απογραφή 2001)
ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	39.905	49.635	44.927	56.150	41.446	37.264

Πηγή: <http://www.e-demography.gr/>

Διάγραμμα 2.1 Πληθυσμιακή Εξέλιξη Δήμου Ελασσόνας

Από τον πίνακα 2.4 και το διάγραμμα 2.1 παρατηρούμε την πληθυσμιακή εξέλιξη του Δήμου Ελασσόνας από το 1940 έως το 2001. Το 1940 ο πληθυσμός του δήμου ήταν 39.905 κάτοικοι. Το 1951 ο πληθυσμός έχε αυξηθεί κατά 24,3% φτάνοντας τους 49.635. Το 1971 όμως ο πληθυσμός μειώνεται καθώς κατά την διάρκεια του 1960 ήταν έντονο το κύμα μετανάστευσης. Το 1981 ο πληθυσμός αυξάνεται φτάνοντας τους 56.150 κατοίκους. Έκτοτε ο πληθυσμός μειώνεται φτάνοντας το 1991 τους 41.446 κατοίκους και το 2001 μειώνεται ακόμα περισσότερο φτάνοντας τους 37.264.

2.3 Οικονομικά Χαρακτηριστικά Δήμου Ελασσόνας

Ο Δήμος Ελασσόνας αποτελεί το μοναδικό σημείο αναφοράς για τις δραστηριότητες των κατοίκων της ευρύτερης περιοχής του βόρειου τμήματος του Νομού Λάρισας. Η ιδιαιτερότητα αυτή, η οποία διαμορφώθηκε ιστορικά στη βάση των τοπικών συνθηκών, έχει σημαντικές κοινωνικές και οικονομικές απολήξεις στη σημερινή κατάσταση. Στην έδρα του νομού, την ομώνυμη πόλη, υπάρχει αξιόλογη τοπική αγορά όπου συγκεντρώνεται το μεγαλύτερο μέρος των οικονομικών συναλλαγών της περιοχής και αποτελεί κατά συνέπεια το κέντρο των πάσης φύσης τοπικών κοινωνικών σχέσεων με την ευρεία έννοια. Ένα σημαντικό χαρακτηριστικό του δήμου είναι η χαμηλή αναλογία σε δημοσίους υπαλλήλους και η υψηλή αναλογία σε εργαζόμενους σε μεταποιητικές βιομηχανίες και τεχνικά επαγγέλματα.

Πίνακας 2.5 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός ανά δημοτικό διαμέρισμα του Δήμου Ελασσόνας κατά την απογραφή του 1991

ΑΠΟΓΡΑΦΗ 1991	Σύνολο				
	Οικονομικώς ενεργοί				Οικονομικώς μη ενεργοί
	Σύνολο	Απασχολούμενοι	Άνεργοι		
			Σύνολο	Από αυτούς "νέοι"	
Δ.Ε ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ	1.574	1.473	101	80	2.238
Δ.Ε ΕΛΑΣΣΟΝΟΣ	6.476	5.853	623	488	7.242
Δ.Ε ΛΙΒΑΔΙΟΥ	1.175	1.106	69	28	1.795
Δ.Ε ΟΛΥΜΠΟΥ	1.851	1.783	68	47	1.989
Δ.Ε ΠΟΤΑΜΙΑΣ	2.285	2.221	64	53	2.530
Δ.Ε ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ	1.715	1.635	80	60	1.821
Δ.Ε ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΣΗΣ	1.182	1.108	74	47	1.284
Δ.Ε ΚΑΡΥΑΣ	532	514	18	14	683
ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	16.790	15.693	1.097	817	19.582

Πηγή: www.geodata.gov.gr

Πίνακας 2.6 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός ανά δημοτικό διαμέρισμα του Δήμου Ελασσόνας κατά την απογραφή του 2001

ΑΠΟΓΡΑΦΗ 2001	Σύνολο				
	Οικονομικώς ενεργοί				Οικονομικώς μη ενεργοί
	Σύνολο	Απασχολούμενοι	Άνεργοι		
Σύνολο			Από αυτούς "νέοι"		
Δ.Ε ΑΝΤΙΧΑΣΙΩΝ	1.602	1.411	191	109	1.956
Δ.Ε ΕΛΑΣΣΟΝΟΣ	6.038	5.469	569	435	7.057
Δ.Ε ΛΙΒΑΔΙΟΥ	1.271	1.116	155	62	1.685
Δ.Ε ΟΛΥΜΠΟΥ	1.472	1.379	93	64	1.837
Δ.Ε ΠΟΤΑΜΙΑΣ	2.106	2.019	87	62	2.506
Δ.Ε ΣΑΡΑΝΤΑΠΟΡΟΥ	1.357	1.248	109	98	1.963
Δ.Ε ΒΕΡΔΙΚΟΥΣΣΗΣ	909	810	99	74	1.016
Δ.Ε ΚΑΡΥΑΣ	369	352	17	15	625
ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	15.124	13.804	1.320	919	18.645

Πηγή: www.geodata.gov.gr

Από τους πίνακες 2.5 και 2.6 παρατηρούμε την εξέλιξη του οικονομικά ενεργού πληθυσμού του δήμου συνολικά και ανά δημοτικό διαμέρισμα. Ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός του Δήμου Ελασσόνας ανέρχεται στα 15.124 άτομα το 2001. Μεταξύ των δύο τελευταίων απογραφών του 1991 και 2001 παρατηρείται μείωση του απασχολούμενου πληθυσμού κατά 13,7% καθώς μειώνεται από 15.693 σε 13.804 άτομα. Η ανεργία στο Δήμο Ελασσόνας από το 1991 στο 2001 παρουσιάζει σημαντική αύξηση κατά 20%. Αξιοσημείωτο είναι ότι στο σύνολο των ανέργων του Δήμου Ελασσόνας το 69,2% είναι νέοι άνεργοι.

2.3.1 Γεωργικός & Κτηνοτροφικός Τομέας του Δήμου Ελασσόνας

Ο Δήμος Ελασσόνας είναι ένας πολύ έφορος δήμος που η τοπική οικονομία του στηρίζεται κυρίως στον πρωτογενή τομέα παραγωγής. Οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις διακρίνονται σε εκτάσεις που καλλιεργούνται ετήσιες καλλιέργειες, σε

εκτάσεις δενδροκαλλιεργειών, σε εκτάσεις με αμπέλια και σταφίδα και τέλος σε εκτάσεις λιβαδιών που λειτουργούν σαν βοσκοτόπια ή που έχουν αφεθεί για αγρανάπαυση αλλά και οικιακούς λαχανόκηπους. Στο ζωικό κεφάλαιο της περιοχής περιλαμβάνονται βοοειδή, αιγοπρόβατα, χοίροι, πουλερικά, ιπποειδή, κουνέλια και μελίτσια.

**Πίνακας 2.7 Εκτάσεις γεωργικών καλλιεργειών ανά είδος στον Δήμο
Ελασσόνας κατά την απογραφή των ετών 1991 & 2001**

ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	Χρησιμοποιούμενη γεωργική έκταση	Έκταση ετήσιων καλλιεργειών	Έκταση δενδρωδών καλλιεργειών	Έκταση καλλιεργειών αμπέλων & σταφίδας	Έκταση Λιβαδιών/ αγρανάπαυσης/ λαχανόκηπων
Απογραφή 2001	300.366	243.530	13.667	2.001	41.168
Απογραφή 1991	324.268	253.952	12.755	2.514	55.047

Πηγή: www.geodata.gon.gr

Σύμφωνα με την απογραφή γεωργίας- κτηνοτροφίας του 1991 και 2001, στον Δήμο Ελασσόνας το σύνολο της χρησιμοποιούμενης γεωργικής έκτασης το 2001 ανέρχεται 300.366 στρέμματα ενώ το 1991 ήταν 324.268 στρέμματα. Παρατηρείται μείωση σε σχέση με το 1991 κατά 7,9%. Οι ετήσιες καλλιέργειες μειώθηκαν σε σχέση με το 1991 κατά 4,2%. Το ίδιο ισχύει και τις καλλιέργειες αμπελιού και σταφίδας οι οποίες μειώθηκαν κατά 25,6%. Μεγάλη μείωση έχουν υποστεί και οι εκτάσεις λιβαδιών/αγρανάπαυσης/λαχανόκηπων κατά 33,7%. Αντίθετα αύξηση παρατηρείτε στις δενδρώδεις καλλιέργειες κατά 6,7%. Στα παρακάτω διαγράμματα απεικονίζεται η ποσοστιαία κατανομή ανά είδος καλλιέργειας κατά τα έτη 1991 και 2001.

Διάγραμμα 2.2 Κατανομή Γεωργικών Καλλιεργειών το 2001

Διάγραμμα 2.3 Κατανομή Γεωργικών Καλλιεργειών το 1991

Πίνακας 2.8 Ζωικό κεφάλαιο ανά είδος στον Δήμο Ελασσόνας κατά την απογραφή των ετών 1991 & 2001

ΔΗΜΟΣ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ	Βοοειδή (κεφ.)	Προβατοειδή (κεφ.)	Αίγες (κεφ.)	Χοίροι (κεφ.)	Ιπποειδή (κεφ.)	Κουνέλια (κεφ.)	Πουλερικά (κεφ.)	Μέλισσες (κυψ.)
Απογραφή 2001	15.552	229.813	125.031	10.077	838	2.500	96.704	2.373
Απογραφή 1991	12.766	227.176	122.571	7.844	1.435	7.959	152.299	3.798

Πηγή: www.geodata.gov.gr

Η εξελικτική πορεία του ζωικού κεφαλαίου κατά τη περίοδο 1991-2001 είναι αύξουσα για τις περισσότερες κατηγορίες του ζωικού κεφαλαίου του Δήμου. Συγκεκριμένα αύξηση παρατηρούμε στην εκτροφή των βοοειδών κατά 21,8%, των προβατοειδών κατά 1,2%, των αιγών κατά 2%, των χοίρων κατά 28,5%. Αντίθετα μείωση παρουσιάζει η εκτροφή ιπποειδών κατά 41,6% , των κουνελιών κατά 68,6%, των πουλερικών κατά 36,5% και των μελισσιών κατά 60%. Στα παρακάτω διαγράμματα απεικονίζεται η ποσοστιαία κατανομή του ζωικού κεφαλαίου κατά τα έτη 1991 και 2001.

Διάγραμμα 2.4 Κατανομή Ζωικού Κεφαλαίου το 2001

Διάγραμμα 2.5 Κατανομή Ζωικού Κεφαλαίου το 1991

2.3.2 Δευτερογενής & Τριτογενείς Τομέας Δήμου Ελασσόνας

Ο δευτερογενής και ο τριτογενείς τομέας στο Δήμο Ελασσόνας είναι ιδιαίτερα ισχυροί. Ο δευτερογενής βασίζεται κυρίως στη κατασκευαστική και στη μεταποιητική δραστηριότητα και όχι στη βιομηχανία μιας και ο Δήμος είναι κυρίως αγροτικός. Στον δευτερογενή τομέα παραγωγής, η επεξεργασία γεωργικών προϊόντων κατέχει σημαντική θέση στην μεταποίηση. Τα κυριότερα προβλήματα του δευτερογενούς τομέα είναι η έλλειψη υποδομών και η έλλειψη σύγχρονων μεθόδων παραγωγής. Σε ότι αφορά τον τριτογενή τομέα, στο σύνολο των παραγωγικών δραστηριοτήτων είναι ιδιαίτερα περιορισμένος σε σύγκριση με το πρωτογενή τομέα. Στον τριτογενή τομέα επικρατούν κυρίως η εμπορική δραστηριότητα και ο κλάδος των διαφόρων υπηρεσιών. Σημαντική οικονομική δραστηριότητα τα τελευταία χρόνια αναπτύσσεται και στον τουρισμό μιας και ο δήμος διαθέτει σημαντικές περιοχές υψηλής φήμης όπως ο Όλυμπος. Στον πίνακα 2.8 βλέπουμε τα είδη των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στο Δήμο Ελασσόνας.

Πίνακας 2.9 Αριθμός Επιχειρήσεων ανά είδος κατά την απογραφή του 2005 στον Δήμο Ελασσόνας

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ	ΑΡ. ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
Λιανικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	492
Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	361
Φυτική και ζωική παραγωγή, θήρα και συναφείς δραστηριότητες	321
Χονδρικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	149
Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες	118
Χονδρικό και λιανικό εμπόριο· επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσυκλετών	104
Χερσαίες μεταφορές και μεταφορές μέσω αγωγών	83
Βιομηχανία τροφίμων	75
Κατασκευές κτιρίων	71
Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού	54
Αρχιτεκτονικές δραστηριότητες και δραστηριότητες μηχανικών· τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις	45
Βιομηχανία ξύλου και κατασκευή προϊόντων από ξύλο και φελλό, εκτός από	43

έπιπλα· κατασκευή ειδών καλαθοποιίας και σπαρτοπλεκτικής	
Άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών	40
Κατασκευή επίπλων	38
Δραστηριότητες οργανώσεων	31
Νομικές και λογιστικές δραστηριότητες	27
Κατασκευή ειδών ένδυσης	22
Έργα πολιτικού μηχανικού	19
Δραστηριότητες ενοικίασης και εκμίσθωσης	18
Επισκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και ειδών ατομικής ή οικιακής χρήσης	17
Δασοκομία και υλοτομία	14
Άλλες επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες	10
Επισκευή και εγκατάσταση μηχανημάτων και εξοπλισμού	10
Εκπαίδευση	9
Παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων	8
Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών σε κτίρια και εξωτερικούς χώρους	7
Καταλύματα	7
Λοιπά ορυχεία και λατομεία	7
Άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες	6
Δραστηριότητες κεντρικών γραφείων· δραστηριότητες παροχής συμβουλών διαχείρισης	6
Δραστηριότητες χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, με εξαίρεση τις ασφαλιστικές δραστηριότητες και τα συνταξιοδοτικά ταμεία	6
Άγνωστη Δραστηριότητα	5
Αποθήκευση και υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες	5
Δημιουργικές δραστηριότητες, τέχνες και διασκέδαση	5
Διοικητικές δραστηριότητες γραφείου, γραμματειακή υποστήριξη και άλλες δραστηριότητες παροχής υποστήριξης προς τις επιχειρήσεις	5
Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού π.δ.κ.α.	5
Αθλητικές δραστηριότητες και δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας	4
Διαχείριση ακίνητης περιουσίας	4
Δραστηριότητες προγραμματισμού και ραδιοηλεκτρονικών εκπομπών	4
Τηλεπικοινωνίες	4
Τυχερά παιχνίδια και στοιχήματα	4
Διαφήμιση και έρευνα αγοράς	3
Δραστηριότητες συναφείς προς τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και τις ασφαλιστικές δραστηριότητες	3
Εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων	3
Επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη	3
Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλών	3
Ποτοποιία	3
Συλλογή, επεξεργασία και παροχή νερού	3
Δημόσια διοίκηση και άμυνα· υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση	2
Δραστηριότητες παροχής προστασίας και έρευνας	2

Κατασκευή ηλεκτρολογικού εξοπλισμού	2
Κατασκευή προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες	2
Παραγωγή κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο και τηλεοπτικών προγραμμάτων, ηχογραφήσεις και μουσικές εκδόσεις	2
Δραστηριότητες βιβλιοθηκών, αρχειοφυλακείων, μουσείων και λοιπές πολιτιστικές δραστηριότητες	1
Δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος	1
Εκδοτικές δραστηριότητες	1
Κτηνιατρικές δραστηριότητες	1
Παροχή ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού	1
Ταχυδρομικές και ταχυμεταφορικές δραστηριότητες	1
Χαρτοποιία και κατασκευή χάρτινων προϊόντων	1
ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	2.301

Πηγή: www.geodata.gon.gr

2.4 Υποδομές Δήμου Ελασσόνας

Ο Δήμος Ελασσόνας διαθέτει μεταφορικές υποδομές βασισμένες στο οδικό δίκτυο. Πιο συγκεκριμένα το οδικό δίκτυο του δήμου διακρίνεται σε εθνικές οδούς, επαρχιακό, δημοτικό και διαδημοτικό δίκτυο, και τέλος αγροτικό δίκτυο. Η οδική σύνδεση των πόλεων και των χωριών του Δήμου γίνεται μέσα από δίκτυο συνδέσεων τα οποία καλύπτονται από τα δρομολόγια του Κ.Τ.ΕΛ. Όλα τα χωριά, οικισμοί, κωμοπόλεις και πόλεις έχουν μεταξύ τους συνδέσεις ενώ παράλληλα μπορούν να επικοινωνήσουν με τα μεγάλα αστικά κέντρα όπως είναι η Λάρισα, η Θεσσαλονίκη και η Αθήνα (www.elassona.com).

Ο Δήμος Ελασσόνας διαθέτει δομές και υπηρεσίες που έχουν σκοπό να εξυπηρετήσουν όλους τους πολίτες τους. Συγκεκριμένα στον τομέα της υγείας λειτουργεί στην έδρα του δήμου, την Ελασσόνα, πολυδύναμο Κέντρο Υγείας. Παράλληλα στα Δημοτικά Διαμερίσματα Δομένικου, Ευαγγελισμού, Καλλιθέας, Καρυάς, Κρανιάς, Λιβαδίου, Λυκουδίου, Μαγούλας, Μηλέας, Πραιτωρίου, Πυθίου, Βερδικούσας, και Τσαριτσάνης λειτουργούν περιφερειακά ιατρεία πρωτοβάθμιας φροντίδας.

Στον τομέα της πρόνοιας, στην πόλη της Ελασσόνας λειτουργεί Κέντρο Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων (Κ.Α.Π.Η). Σε όλες τις Δημοτικές Ενότητες λειτουργεί το πρόγραμμα «Βοήθεια Στο Σπίτι» για τα ηλικιωμένα άτομα.

Στον τομέα της Παιδείας λειτουργούν τρία νηπιαγωγεία στην πόλη της Ελασσόνας, δύο στην Κρανέα και από ένα νηπιαγωγείο στην Τσαριτσάνη, την Βερδικούσα, την Βλαχογιαννίου, την Καρυά, το Λιβαδί και το Μεγ. Ελευθεροχωρί. Επίσης τρία Δημοτικά σχολεία λειτουργούν στην Ελασσόνα, δύο Δημοτικά στην Τσαριτσάνη, και ένα δημοτικό στους οικισμούς Αζώρου, Αμουρίου, Αμπελίων, Βαλανίδας, Βερδικούσας, Βλαχογιαννίου, Γαλανόβρυσης, Γιαννωτών, Δολίχης, Δομένικου, Δρυμού, Ευαγγελισμού, Καλλιθέας, Καλυβίων, Καρυάς, Κεφαλόβρυσου, Κοκκινοπηλού, Κρανέας, Λιβαδίου, Λουτρού, Μαγούλας, Μεγ. Ελευθεροχωρίου, Μεσοχωρίου, Μηλέας, Μικ. Ελευθεροχωρίου, Ολυμπιάδας, Παλαιόκαστρου, Πραιτωρίου, Πυθίου, Σαρανταπόρου, Στεφανόβουνου και Συκέας.

Σε ότι αφορά την δευτεροβάθμια εκπαίδευση, υπάρχουν δύο Γυμνάσια στην Ελασσόνα και από ένα στον Ευαγγελισμό, στην Τσαριτσάνη την Καλλιθέα, την Καρυά, το Λιβαδί, και το Λυκούδι. Ακόμη υπάρχουν δύο Λύκεια στην Ελασσόνα και από ένα στην Τσαριτσάνη, την Καλλιθέα, την Κρανέα και το Λιβαδί. Τέλος λειτουργούν δύο Τεχνικά Επαγγελματικά Εκπαιδευτήρια (ΤΕΕ) στην πόλη της Ελασσόνας και ένα στην Κρανέα (www.lassona.com).

Όσον αφορά τις αθλητικές εγκαταστάσεις στη Δημοτική Ενότητα Ελασσόνας υπάρχει ένα γήπεδο ποδοσφαίρου, δύο γήπεδα Τένις, ένα γήπεδο βόλεϊ, και δύο γήπεδα μπάσκετ. Γήπεδα ποδοσφαίρου υπάρχουν επίσης και στις Δημοτικές Βαλανίδας, Ευαγγελισμού, Δρυμού, Κεφαλόβρυσου, Γαλανόβρυσης, Παλαιόκαστρου και Τσαριτσάνης.

Στην έδρα του Δήμου, την Ελασσόνα συγκεντρώνονται οι περισσότερες δημόσιες υπηρεσίες. Συγκεκριμένα η πόλη αυτή διαθέτει Δικαστικό Μέγαρο, Ταχυδρομείο (Ε.Λ.Τ.Α), Δασαρχείο, Πυροσβεστική, Συνοριοφυλακή Δ.Ο.Υ., Υποθηκοφυλακείο, Ι.Κ.Α., ΔΕΗ και τέλος Αστυνομικό Τμήμα. Όσον αφορά τις δομές τοπικής αυτοδιοίκησης, έχει ΔΕΥΑΚΕ, Κ.Ε.Π και έναν πολιτιστικό οργανισμό την Δ.Ε.Π.Τ.Α.Κ.ΑΛ. (Δημοτική Επιχείρηση Πολιτισμού Τουρισμού - Αθλητισμού & Κοινωνικής Αλληλεγγύης) (www.lassona.com).

Τέλος στην Ελασσόνα λειτουργεί Μουσείο Φυσικής Ιστορίας, το Ανοικτό Θέατρο Ελασσόνας, Αίθουσα Εκδηλώσεων Πνευματικού Κέντρου της Ιεράς Μητρόπολης Ελασσόνας, Δημοτική Βιβλιοθήκη και Πνευματικό Κέντρο της Ιεράς Μητρόπολης Ελασσόνας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΑ ΑΙΡΕΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΕΛΑΣΣΟΝΑΣ

3.1 Σκοπός έρευνας

Σκοπός της παρούσας έρευνας είναι η διερεύνηση των απόψεων των αιρετών ως προς την εφαρμογή του νέου συστήματος τοπικής διοίκησης «Καλλικράτης», και συγκεκριμένα την εφαρμογή του στον νέο Καλλικρατικό Δήμο της Ελασσόνας.

Η διοίκηση του νέου Καλλικρατικού Δήμου Ελασσόνας απαρτίζεται από τον Δήμαρχο και σαράντα ένα (41) Δημοτικούς Συμβούλους που εκπροσωπούν τους πολίτες από τις δημοτικές ενότητες Ελασσόνας, Αντιχασίων, Λιβαδίου, Ολύμπου, Ποταμίας, Σαραντάπορου, Βερδικούσσης και Καρυάς.

3.2 Μεθοδολογία Έρευνας

Για την πραγματοποίηση της έρευνας χρησιμοποιήθηκε ερωτηματολόγιο, το οποίο περιελάμβανε πενήντα ερωτήσεις χωρισμένες σε πέντε ενότητες. Οι ενότητες αυτές αφορούσαν την ταυτότητα του ερωτώμενου, το θεσμικό πλαίσιο Α΄βάθμιας Αυτοδιοίκησης, την εφαρμογή της Διοικητικής Μεταρρύθμισης την Οικονομική πολιτική, τον Προγραμματισμό και τους πόρους και τέλος μια ανοικτή ερώτηση που αφορά το όραμα του ερωτώμενου για τον Δήμο Ελασσόνας.

Η έρευνα διενεργήθηκε κατά το χρονικό διάστημα 17/7/2011 έως 30/8/2011 και πήραν μέρος 35 από τα 41 αιρετά όργανα του Δήμου Ελασσόνας. Κατόπιν ακολούθησε η συγκέντρωση των απαντήσεων και η επεξεργασία τους στο πρόγραμμα excel, απ' όπου προέκυψαν τα παρακάτω αποτελέσματα.

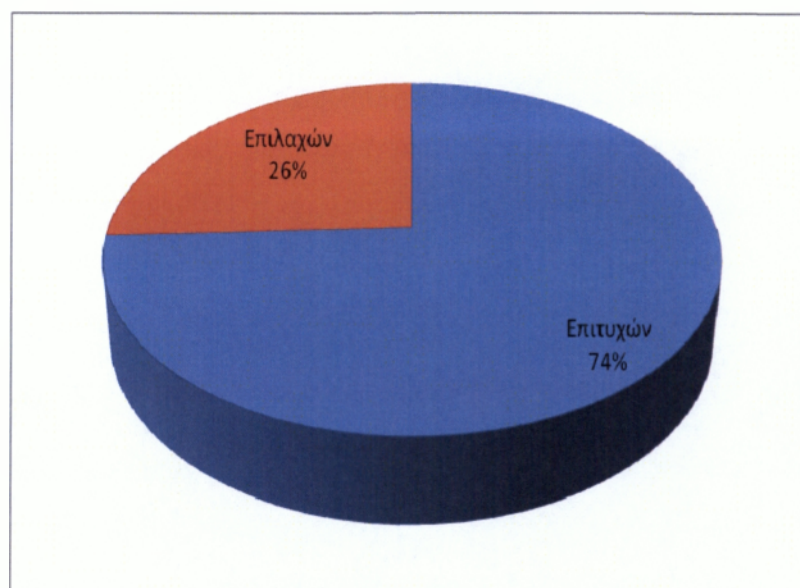

3.2 Αποτελέσματα Έρευνας Αιρετών

3.2.1 Ενότητα Α : Ταυτότητα Ερωτώμενου

Ερώτηση 1^η Εκλογική Ιδιότητα Ερωτώμενου

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Επιτυχών	74%	26
Επιλαχών	26%	9
	100%	35

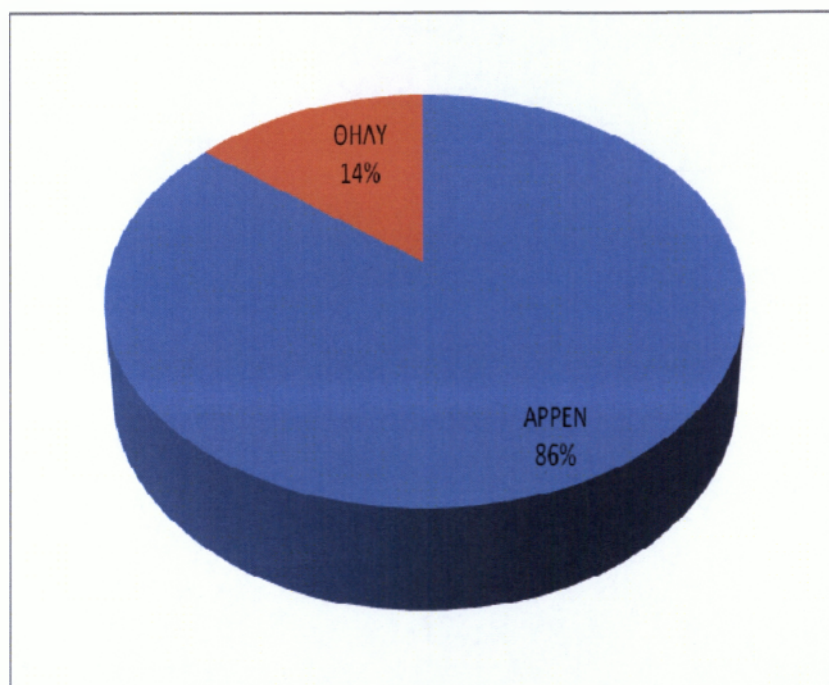

Διάγραμμα 3.1 Εκλογική Ιδιότητα Ερωτώμενου

Από το διάγραμμα 3.1 παρατηρούμε ότι το 74% των αιρετών του Δήμου Ελασσόνας που συμμετείχαν στην έρευνα είναι επιτυχόντες ενώ το 26% είναι επιλαχόντες.

Ερώτηση 2^η: Φύλο Ερωτώμενου

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
ΑΡΡΕΝ	86%	30
ΘΗΛΥ	14%	5
	100%	35

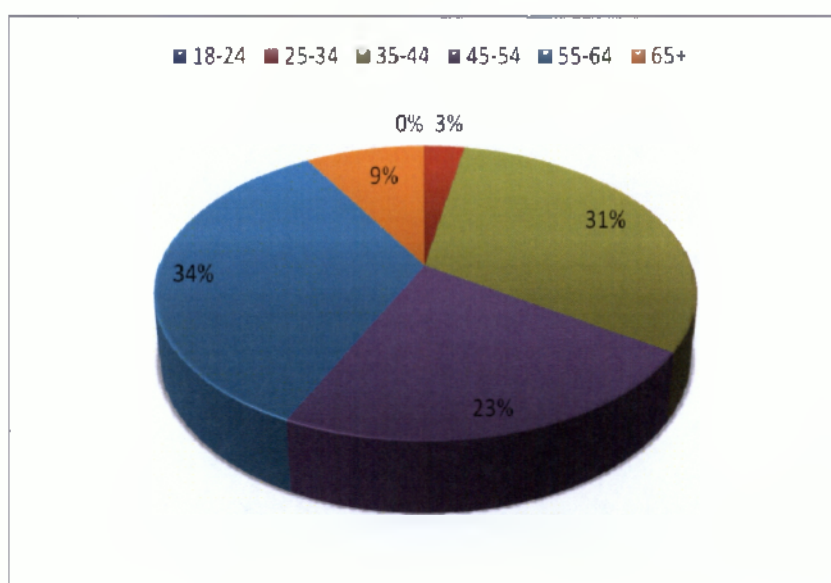

Διάγραμμα 3.2 Φύλο Ερωτώμενου

Από το διάγραμμα 3.2 παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία των αιρετών του Δήμου Ελασσόνας που πήραν μέρος στην έρευνα (86%) είναι άνδρες. Οι γυναίκες εκπροσωπούνται με ποσοστό της τάξης του 14%. Αξίζει να σημειωθεί η μικρή συμμετοχή των γυναικών στα κοινά του Δήμου Ελασσόνας, καθώς μπορεί να συμμετέχουν στα ψηφοδέλτια σε ικανοποιητική ποσοστία αλλά λίγες εκλέγονται είτε λόγω μη εμπιστοσύνης των ψηφοφόρων στο πρόσωπό τους, είτε μη δυναμικής διεκδίκησης της εκλογής τους στο Δήμου.

Ερώτηση 3^η: Ηλικία Ερωτώμενου

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
18-24	0	0%
25-34	1	3%
35-44	11	31%
45-54	8	23%
55-64	12	34%
65+	3	9%
	35	100%

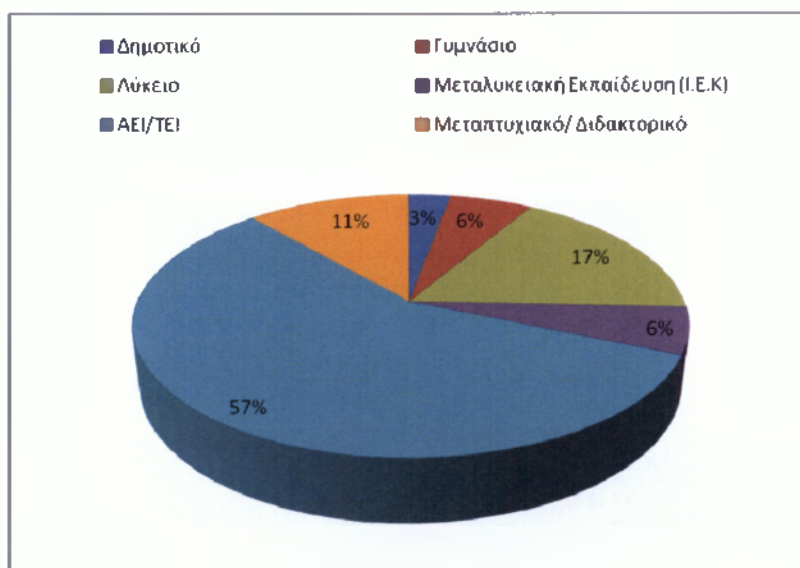

Διάγραμμα 3.3 Ηλικία Ερωτώμενου

Το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτώμενων αιρετών που πήραν μέρος σε αυτή την έρευνα ανήκει στην ηλικιακή ομάδα 55-64 ετών (34%), ακολουθεί με ποσοστό 37% η ηλικιακή ομάδα 35-44 ετών, το 23% ανήκει στην ηλικιακή ομάδα 45-54 ετών ενώ σε χαμηλά ποσοστά βρίσκονται οι ηλικιακές ομάδες 25-34 (3%) και 65+ (9%). Η ηλικία των αιρετών παίζει σημαντικό ρόλο τόσο στην εμπειρία που διαθέτουν τα μέλη όσο και στην ενεργητικότητά τους. Οι αιρετοί του Δήμου Ελασσόνας συνδυάζουν την «σοφία» των μεγαλύτερων μελών του συμβουλίου με τις φρέσκιες ιδέες των νεότερων.

Ερώτηση 4^η: Επίπεδο Εκπαίδευσης Ερωτώμενου

	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΠΟΣΟΣΤΟ
Δημοτικό	1	3%
Γυμνάσιο	2	6%
Λύκειο	6	17%
Μεταλυκειακή Εκπαίδευση (Ι.Ε.Κ)	2	6%
ΑΕΙ/ΤΕΙ	20	57%
Μεταπτυχιακό/ Διδακτορικό	4	11%
	35	100%

Διάγραμμα 3.4 Επίπεδο Εκπαίδευσης Ερωτώμενου

Το μεγαλύτερο ποσοστό των αιρετών (57%) είναι πτυχιούχοι Α.Ε.Ι ή Τ.Ε.Ι , ακολουθούν με 17% οι απόφοιτοι Λυκείου. Το 11% είναι κάτοχοι Μεταπτυχιακού ή Διδακτορικού τίτλου ενώ μικρότερα είναι τα ποσοστά των αποφοίτων Δημοτικού, Γυμνασίου και Ι.Ε.Κ. Το μορφωτικό επίπεδο των αιρετών του Δήμου Ελασσόνας είναι ικανοποιητικό καθώς το 68% έχει λάβει ανώτατη μόρφωση.

Ερώτηση 5^η: Απασχόληση Ερωτώμενου πριν την εκλογή του

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Δημόσιος Υπάλληλος	40%	14
Ιδιωτικός Υπάλληλος	6%	2
Επιχειρηματίας	11%	4
Ελεύθερος Επαγγελματίας	23%	8
Εργάτης	0%	0
Αγρότης	11%	4
Συνταξιούχος	9%	3
Δεν εργάζεται	0%	0
	100%	35

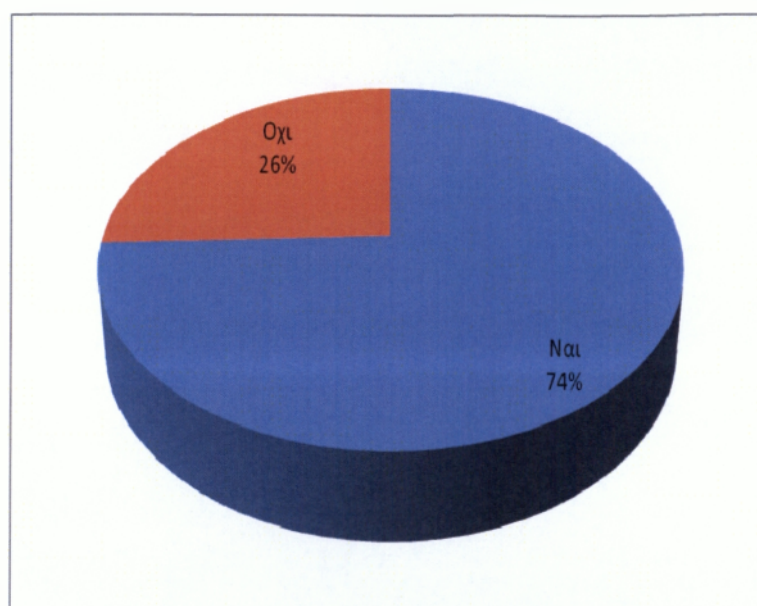

Διάγραμμα 3.5 Απασχόληση Ερωτώμενου

Στο διάγραμμα 3.4 βλέπουμε ότι το 42% των αιρετών πριν την πρόσφατη εκλογή τους, ήταν Δημόσιοι Υπάλληλοι, το 23% ήταν ελεύθεροι επαγγελματίες, το 11% ήταν αγρότες το ίδιο ποσοστό έχουν αυτοί που ήταν επιχειρηματίες. Το 9% ήταν συνταξιούχοι και μόλις ένα 6% ήταν ιδιωτικοί υπάλληλοι. Η έντονη παρουσία των Δημόσιων Υπαλλήλων στο Δημοτικό Συμβούλιο μας φανερώνει το έντονο συνδικαλιστικό κίνημα που επικρατεί στο Δημόσιο Τομέα με αποτέλεσμα να οι εργαζόμενοι να ασχολούνται περισσότερο με τα κοινά. Ένας ακόμα λόγος είναι ο περισσότερο ελεύθερος χρόνος που έχουν στην διάθεσή τους οι εργαζόμενοι στο Δημόσιο Τομέα.

Ερώτηση 6^η: Υπάρχει προηγούμενη συμμετοχή σας σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Ναι	74%	26
Όχι	26%	9
	100%	35

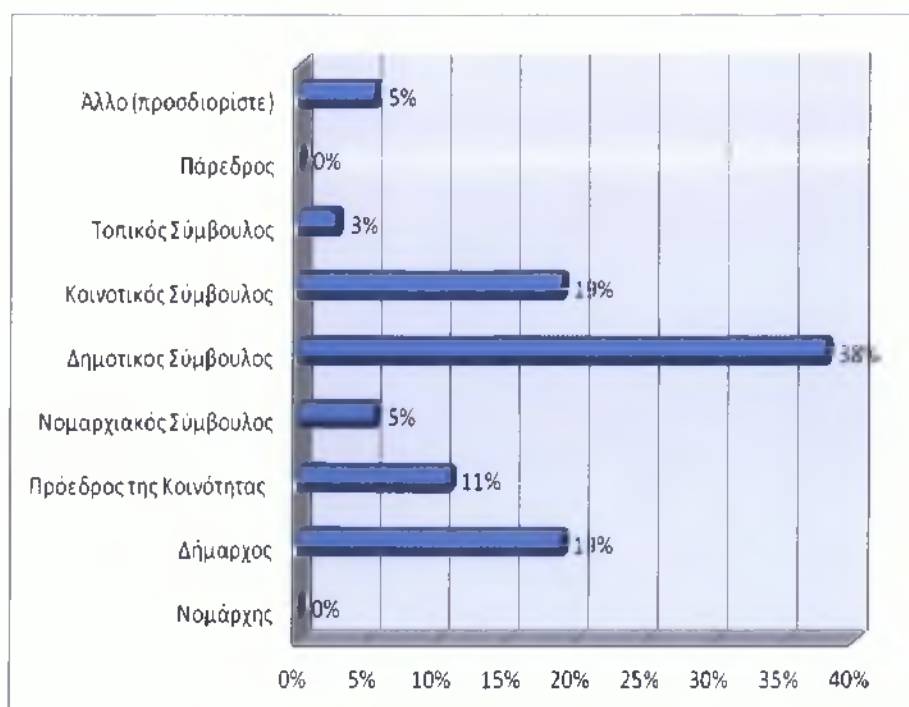

Διάγραμμα 3.6 Αυτοδιοικητική Εμπειρία

Από διάγραμμα 3.6 παρατηρούμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό (74%) είχαν προηγούμενη εμπειρία σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης ενώ μόνο το 26% ασχολήθηκαν πρώτη φορά με την αυτοδιοίκηση. Η εμπειρία των ερωτώμενων είναι σημαντική καθώς οι αιρετοί γνωρίζουν τα προβλήματα του τόπου τους αλλά και την εφαρμογή του προγράμματος «Καποδίστριας». Έτσι μπορούν να μας δώσουν χρήσιμες απαντήσεις στα ερωτήματα της έρευνας.

Ερώτηση 7^η: Προηγούμενη συμμετοχή σας σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης ως:

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Νομάρχης	0%	0
Δήμαρχος	19%	7
Πρόεδρος της Κοινότητας	11%	4
Νομαρχιακός Σύμβουλος	5%	2
Δημοτικός Σύμβουλος	38%	14
Κοινοτικός Σύμβουλος	19%	7
Τοπικός Σύμβουλος	3%	1
Πάρεδρος	0%	0
Άλλο (προσδιορίστε)	5%	2
	100%	37

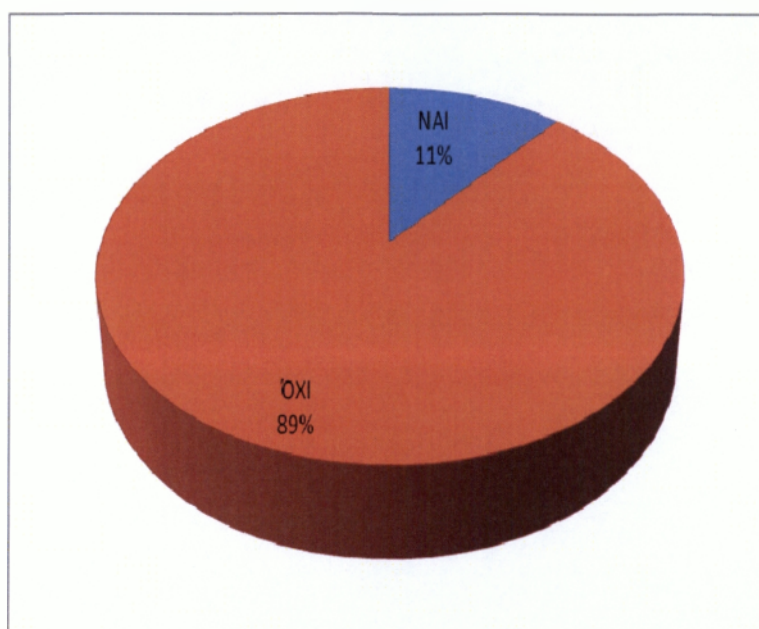

Διάγραμμα 3.7 Προηγούμενη Συμμετοχή Αιρετών σε Όργανα Αυτοδιοίκησης

Από το διάγραμμα 3.7 παρατηρούμε ότι οι περισσότεροι αιρετοί σε ποσοστό 38% ήταν δημοτικοί σύμβουλοι πριν την πρόσφατη εκλογή τους. Αρκετοί είναι και οι αιρετοί που ήταν Κοινοτικοί Σύμβουλοι (19%) ή είχαν διατελέσει Δήμαρχοι (19%) στις Δημοτικές Ενότητες που απαρτίζουν τώρα τον νέο δήμο Ελασσόνας.

Ερώτηση 8^η: Προηγούμενη συμμετοχή το Κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα.

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
ΝΑΙ	11%	4
ΟΧΙ	89%	31
	100%	35

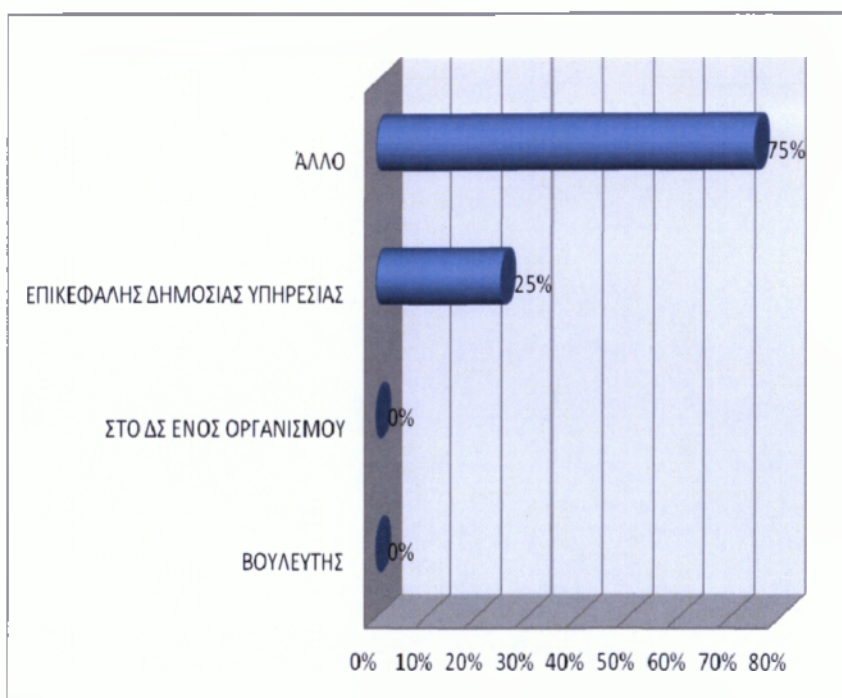
Διάγραμμα 3.8 Εμπειρία αιρετών σε θέσεις ευθύνης

Από το διάγραμμα 3.9 βλέπουμε ότι οι περισσότεροι ερωτηθέντες (89%) δεν είχαν προηγούμενη συμμετοχή στο Κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα. Αντίθετα το 11% κατείχε τέτοιες θέσεις. Είναι λογικό βέβαια οι περισσότεροι αιρετοί να μην κατείχαν θέσεις ευθύνης καθώς ο Δήμος Ελασσόνας είναι ένας επαρχιακός Δήμος όπως οι δημότες ενδιαφέρονται κυρίως για τα τοπικά προβλήματα.

Ερώτηση 9^η: Προηγούμενη συμμετοχή σας στο Κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα, ως:

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ	0%	0
ΣΤΟ ΔΣ ΕΝΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ	0%	0
ΕΠΙΚΕΦΑΛΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ	25%	1
ΑΛΛΟ	75%	3
	100%	4

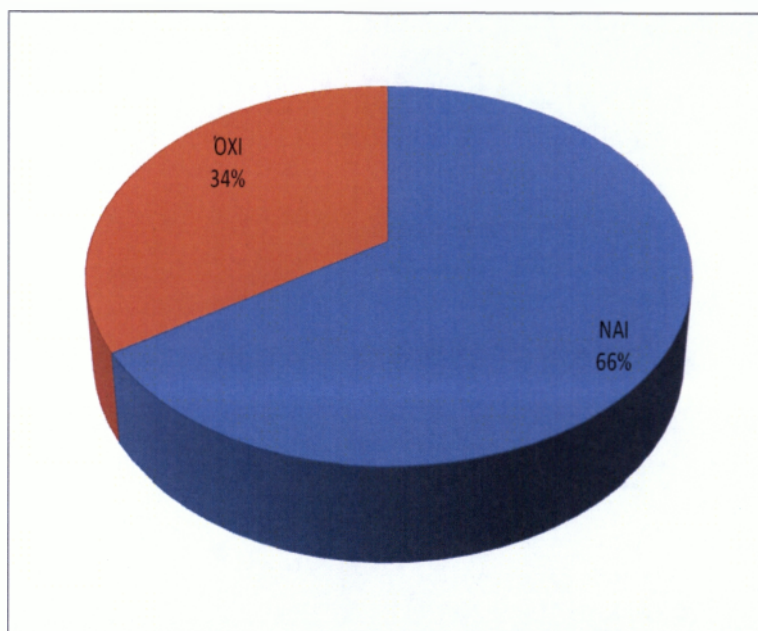

Διάγραμμα 3.9 Ιδιότητα αιρετού στη θέση ευθύνης

Από το 11% των ερωτηθέντων που κατείχαν θέσεις ευθύνης, το 25% ήταν επικεφαλής δημόσιας υπηρεσίας και το 75% βρίσκονταν σε άλλη θέση που δεν μας την προσδιόρισαν.

Ερώτηση 10^η: Υπάρχει προηγούμενη συμμετοχή σας σε τοπικά συλλογικά σχήματα

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ
ΝΑΙ	66%	23
ΟΧΙ	34%	12
	100%	35

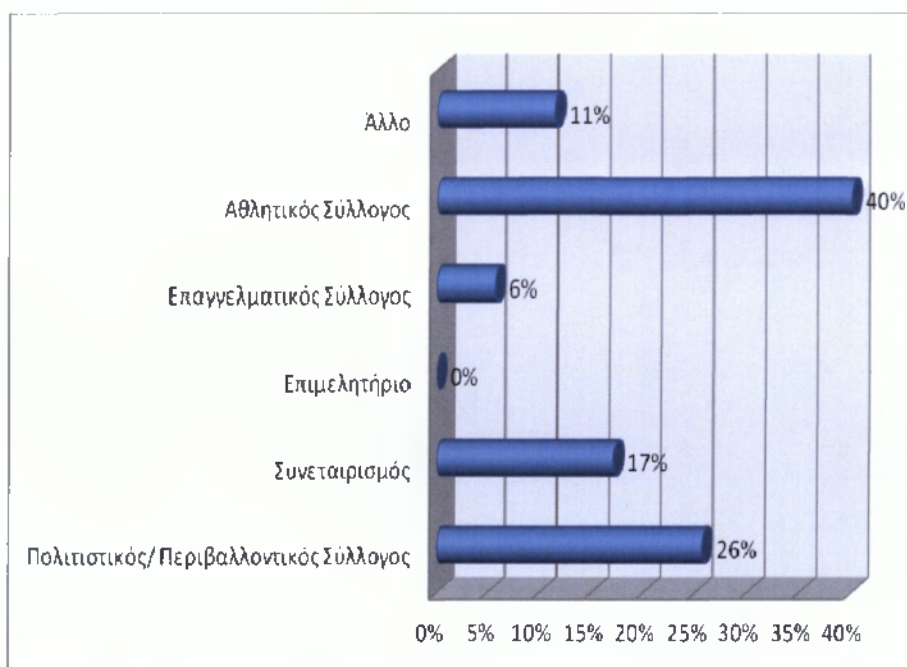

Διάγραμμα 3.10 Εμπειρία αιρετών σε συλλογικά όργανα

Από το διάγραμμα 3.11 παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία των αιρετών του Δήμου Ελασσόνας (66%), είχαν προηγούμενη συμμετοχή σε τοπικά συλλογικά σχήματα αντίθετα ένα ποσοστό της τάξης 34% δεν συμμετείχε ποτέ. Η συμμετοχή των αιρετών στα τοπικά συλλογικά σχήματα μας δείχνει την τάση των μελών του συμβουλίου να ασχολούνται με την προαγωγή των τοπικών συμφερόντων μέσω συλλόγων αρχικά και μετέπειτα μέσω της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Ερώτηση 11^η: Προηγούμενη συμμετοχή σας σε τοπικά συλλογικά σχήματα ως:

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Πολιτιστικός/ Περιβαλλοντικός Σύλλογος	26%	9
Συνεταιρισμός	17%	6
Επιμελητήριο	0%	0
Επαγγελματικός Σύλλογος	6%	2
Αθλητικός Σύλλογος	40%	14
Άλλο	11%	4
	100%	35

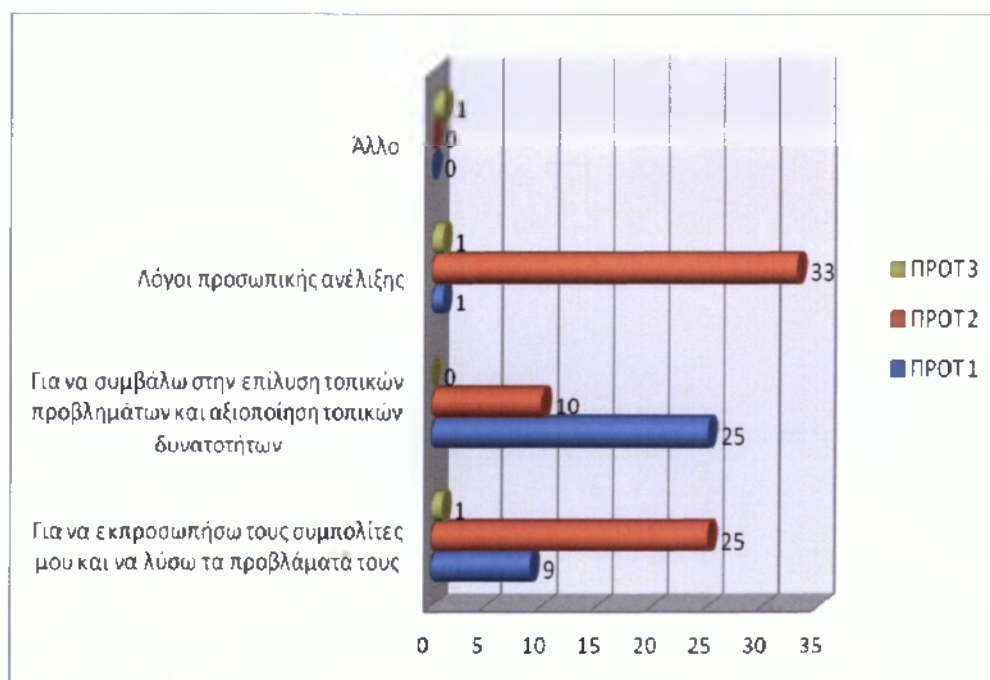

Διάγραμμα 3.11 Ιδιότητα αιρετού στα συλλογικά σχήματα

Στον Δήμο Ελασσόνας οι αιρετοί συμμετείχαν σε κάποιο αθλητικό σύλλογο σε ποσοστό 40%, ακολουθούν σε ποσοστό 26% αιρετοί που συμμετείχαν σε πολιτιστικό / περιβαλλοντικό σύλλογο, ένα 17% συμμετείχε σε συνεταιρισμό, ένα 6% σε επαγγελματικό σύλλογο και το 11% συμμετείχε σε συλλογικά σχήματα που δεν μας προσδιόρισαν.

Ερώτηση 12^η: Ποια ήταν τα κίνητρα συμμετοχής σας στις δημοτικές εκλογές

ΚΙΝΗΤΡΑ	ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ		
	1η	2η	3η
Για να εκπροσωπήσω τους συμπολίτες μου και να λύσω τα προβλήματα τους	9	25	1
Για να συμβάλω στην επίλυση τοπικών προβλημάτων και αξιοποίηση τοπικών δυνατοτήτων	25	10	0
Λόγοι προσωπικής ανέλιξης	1	33	1
Άλλο	0	0	1

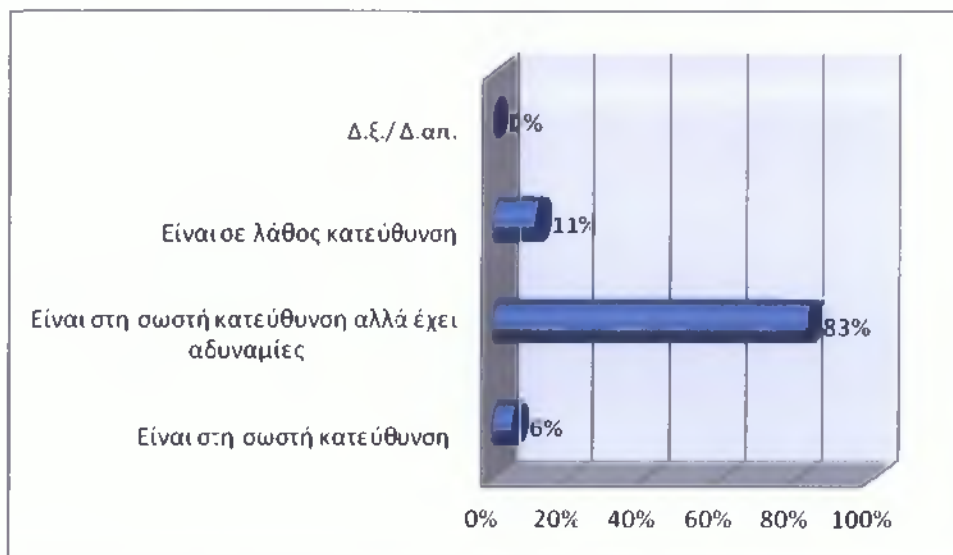
Διάγραμμα 3.12 Κίνητρα συμμετοχής στις εκλογές

Στον Δήμο Ελασσόνας πρώτη προτεραιότητα των εκλεγμένων αιρετών είναι η συμβολή τους στην επίλυση τοπικών προβλημάτων και αξιοποίηση τοπικών δυνατοτήτων. Εντυπωσιακό είναι πώς ως δεύτερη προτεραιότητα οι αιρετοί βάζουν την προσωπική τους ανέλιξη καθώς μέσω της θέσης τους στην τοπική αυτοδιοίκηση δημιουργούν τις κατάλληλες «γνωριμίες» για ένα καλύτερο επαγγελματικό – οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο. Τέλος η τρίτη προτεραιότητα δεν αποτυπώνεται με σαφήνεια.

3.2.2 Ενότητα Β1: Γενική αξιολόγηση του προγράμματος Καλλικράτης για τους δήμους

Ερώτηση 13^η: Πως αξιολογείτε το πρόγραμμα Καλλικράτης για την Α' βάρθμα αυτοδιοίκηση

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Είναι στη σωστή κατεύθυνση	6%	2
Είναι στη σωστή κατεύθυνση αλλά έχει αδυναμίες	83%	29
Είναι σε λάθος κατεύθυνση	11%	4
Δ.ξ./ Δ.απ.	0%	0
	100%	35

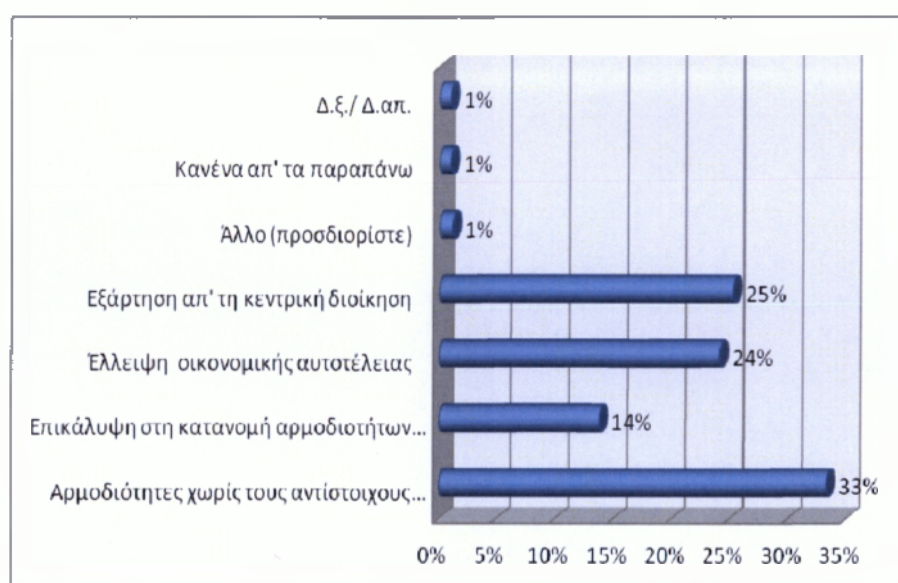

Διάγραμμα 3.13 Αξιολόγηση Καλλικράτη

Στο διάγραμμα 3.13 παρατηρούμε ότι περισσότεροι ερωτηθέντες (83%) θεωρούν ότι το πρόγραμμα «Καλλικράτης» είναι στη σωστή κατεύθυνση αλλά έχει αδυναμίες καθώς σχεδιάστηκε σε σύντομο χρονικό διάστημα, ένα ποσοστό της τάξης του 11% δηλώνει ότι το πρόγραμμα είναι σε λάθος κατεύθυνση, οι αιρετοί αυτοί δεν πιστεύουν στον συγκεντρωτικό χαρακτήρα του νέου προγράμματος καθώς θεωρούν ότι έτσι τα αφανιστούν τα μικρά χωριά και οι πόροι θα διατίθενται δυσανάλογα στις δημοτικές ενότητες. Τέλος μόνο ένα ποσοστό 6% πιστεύει ότι είναι στην σωστή κατεύθυνση.

Ερώτηση 14^η: Ποια είναι κατά τη γνώμη σας τα σημαντικά προβλήματα του θεσμικού πλαισίου για την Α' βάρθμια αυτοδιοίκηση;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Αρμοδιότητες χωρίς τους αντίστοιχους πόρους	33%	29
Επικάλυψη στη κατανομή αρμοδιοτήτων και περιφέρειας	14%	12
Έλλειψη οικονομικής αυτοτέλειας	24%	21
Εξάρτηση απ' τη κεντρική διοίκηση	25%	22
Άλλο (προσδιορίστε)	1%	1
Κανένα απ' τα παραπάνω	1%	1
Δ.ξ./ Δ.απ.	1%	1
	100%	87

Διάγραμμα 3.14 Σημαντικά προβλήματα του θεσμού

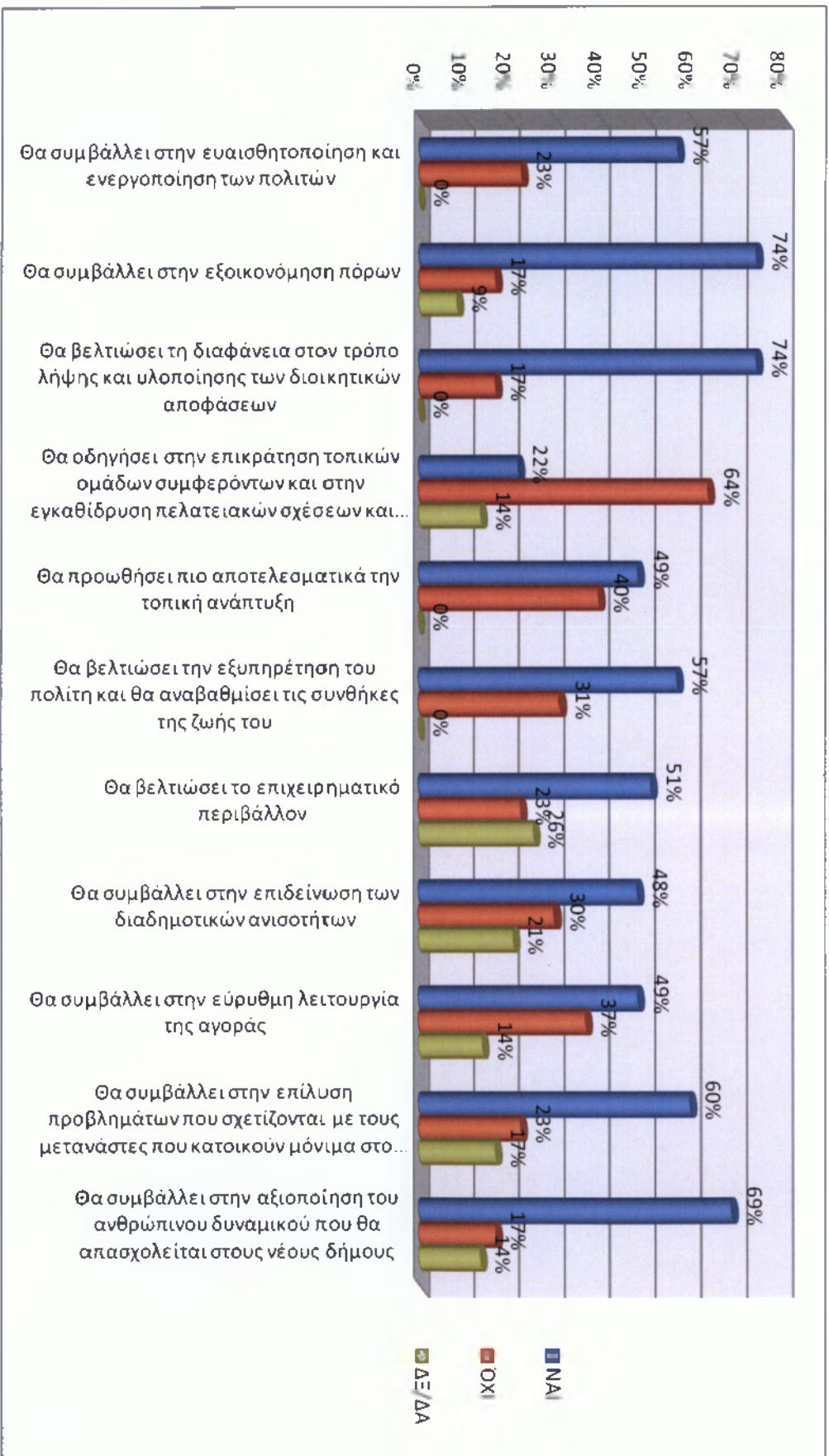
Το 33% των ερωτηθέντων υποστηρίζουν ότι το σημαντικό πρόβλημα του θεσμικού πλαισίου για την Α' βάρθμια αυτοδιοίκηση είναι οι αρμοδιότητες χωρίς τους αντίστοιχους πόρους, ακολουθεί με ποσοστό 25% η εξάρτηση από την κεντρική διοίκηση, ένα 24% θεωρεί πρόβλημα την έλλειψη οικονομικής αυτοτέλειας τέλος ένα ποσοστό 14% προβληματίζεται από την επικάλυψη των αρμοδιοτήτων. Γενική απαίτηση των αιρετών είναι η οικονομική ανεξαρτησία των Δήμων έχοντας συγκεκριμένες αρμοδιότητες που θα μπορούν να καλύψουν.

Ερώτηση 15^η: Θεωρείτε ότι η Α' βάρδια τοπική αυτοδιοίκηση όπως θεσμοθετήθηκε:

	ΠΟΣΟΣΤΟ			ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ		
	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΞ/ΔΑ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΔΞ/ΔΑ
Θα συμβάλει στην ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση των πολιτών	57%	23%	0%	20	8	7
Θα συμβάλει στην εξοικονόμηση πόρων	74%	17%	9%	26	6	3
Θα βελτιώσει τη διαφάνεια στον τρόπο λήψης και υλοποίησης των διοικητικών αποφάσεων	74%	17%	0%	26	6	3
Θα οδηγήσει στην επικράτηση τοπικών ομάδων συμφερόντων και στην εγκαθίδρυση πελατειακών σχέσεων και ευνοιοκρατίας	22%	64%	14%	8	23	5
Θα προωθήσει πιο αποτελεσματικά την τοπική ανάπτυξη	49%	40%	0%	17	14	4
Θα βελτιώσει την εξυπηρέτηση του πολίτη και θα αναβαθμίσει τις συνθήκες της ζωής του	57%	31%	0%	20	11	4
Θα βελτιώσει το επιχειρηματικό περιβάλλον	51%	23%	26%	18	8	9
Θα συμβάλει στην επιδείνωση των διαδημοτικών ανισοτήτων	48%	30%	21%	16	10	7
Θα συμβάλει στην εύρυθμη λειτουργία της αγοράς	49%	37%	14%	17	13	5
Θα συμβάλει στην επίλυση προβλημάτων που σχετίζονται με τους μετανάστες που κατοικούν μόνιμα στο νέο δήμο	60%	23%	17%	21	8	6
Θα συμβάλει στην αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού που θα απασχολείται στους νέους δήμους	69%	17%	14%	20	5	4

Από το διάγραμμα 3.15 παρατηρούμε ότι οι περισσότεροι αιρετοί πιστεύουν ότι η Α' βάρδια τοπική αυτοδιοίκηση όπως θεσμοθετήθηκε θα συμβάλει στην εξοικονόμηση πόρων (74%), θα ενισχύσει την διαφάνεια των αποφάσεων (74%), θα βοηθήσει στην καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού (69%), θα αντιμετωπίσει καλύτερα το μεταναστευτικό (60%). Στον τομέα που πιστεύουν ότι δεν θα συμβάλει θετικά το θεσμικό πλαίσιο είναι ότι θα οδηγήσει στην επικράτηση τοπικών ομάδων συμφερόντων και στην εγκαθίδρυση πελατειακών σχέσεων (64%), και θα προωθηθεί η τοπική ανάπτυξη (40%). Αντίθετα αρνητικά πιστεύουν ότι θα συμβάλει με την επιδείνωση των διαδημοτικών ανισοτήτων (48%).

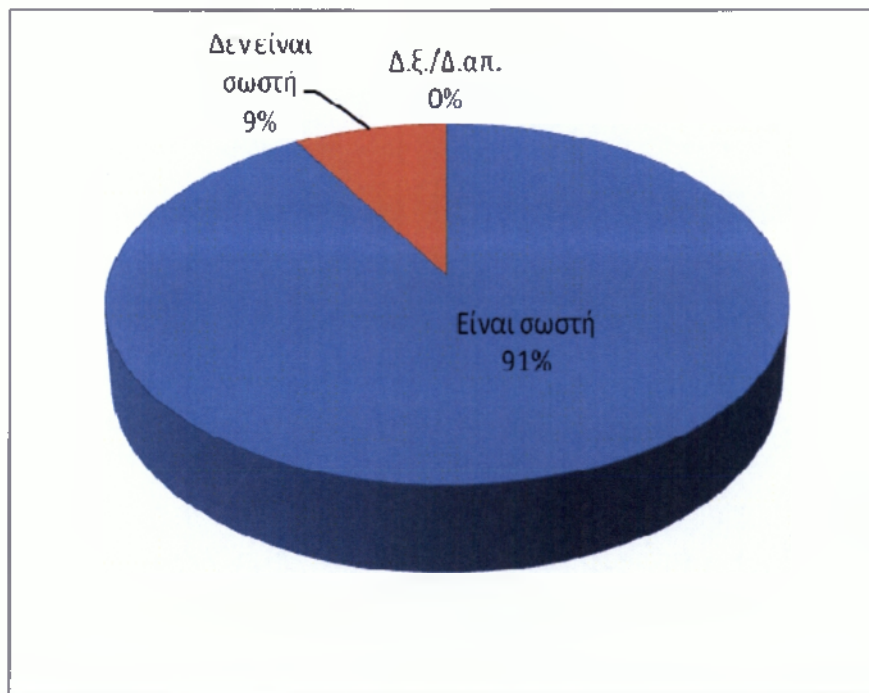
Διάγραμμα 3.15 Επιπτώσεις θεσμού

Ερώτηση 16^η: Θεωρείτε ότι η αντιμισθία για τους αιρετούς που προβλέπεται για πρώτη φορά:

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Είναι σωστή	91%	32
Δεν είναι σωστή	9%	3
Δ.ξ./Δ.απ.	0%	0
	100%	35

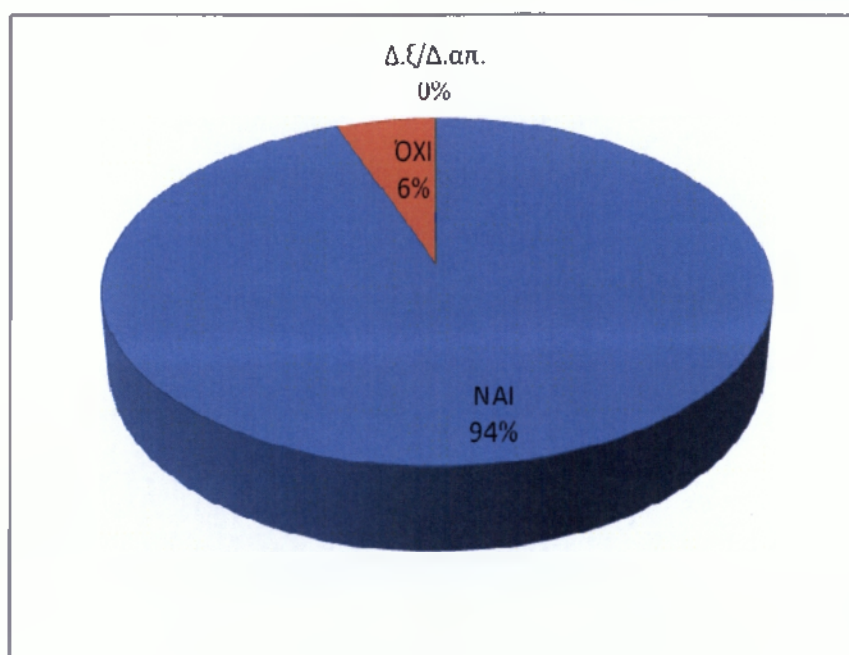

Διάγραμμα 3.16 Αντιμισθία αιρετών

Από το διάγραμμα 3.16 παρατηρούμε ότι οι αιρετοί που ερωτήθηκαν σχετικά με την αντιμισθία πιστεύουν σε ποσοστό 91% είναι σωστή. Ενώ μόνο το 9% πιστεύει ότι δεν είναι σωστή. Η αντιμισθία εφαρμόζεται για πρώτη φορά στην τοπική αυτοδιοίκηση και βρίσκει θετική ανταπόκριση καθώς οι αιρετοί θεωρούν ότι οι αυξημένες αρμοδιότητές τους πλέον τους εμποδίζουν από την ταυτόχρονη άσκηση των εργασιακών τους καθηκόντων οπότε θα πρέπει να αμείβονται για την απασχόλησή τους με τα κοινά.

Ερώτηση 17^η: Συμφωνείτε με το ασυμβίβαστο του δημάρχου;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
ΝΑΙ	94%	33
ΟΧΙ	6%	2
Δ.ξ/Δ.απ.	0%	0
	100%	35

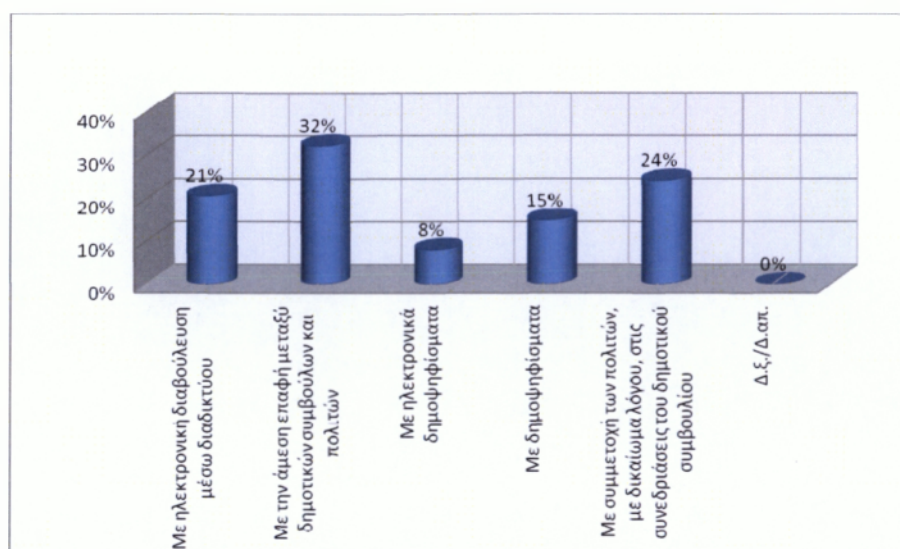

Διάγραμμα 3.17 Ασυμβίβαστο δημάρχου

Το ασυμβίβαστο του Δημάρχου μεταξύ της ιδιότητάς του και της εργασίας του εφαρμόζεται και αυτό για πρώτη φορά. Η αναγκαιότητα του ασυμβίβαστου οφείλεται στις αυξημένες αρμοδιότητες του Δημάρχου αλλά και σε διάφορους ηθικούς λόγους όπως η αποφυγή ανάπτυξης πελατειακών σχέσεων. Η συντριπτική πλειοψηφία των αιρετών του Δήμου Ελασσόνας (94%) συμφωνούν με το ασυμβίβαστο του δημάρχου ενώ ένα πολύ μικρό ποσοστό 6% δεν συμφωνεί.

Ερώτηση 18^η: Ποιά θεωρείτε ως πιο κατάλληλα μέτρα για τη συμμετοχή του πολίτη στο νέο σύστημα αυτοδιοίκησης;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Με ηλεκτρονική διαβούλευση μέσω διαδικτύου	21%	18
Με την άμεση επαφή μεταξύ δημοτικών συμβούλων και πολιτών	32%	28
Με ηλεκτρονικά δημοψηφίσματα	8%	7
Με δημοψηφίσματα	15%	13
Με συμμετοχή των πολιτών, με δικαίωμα λόγου, στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου	24%	21
Δ.ξ./Δ.απ.	0%	0
	100%	87

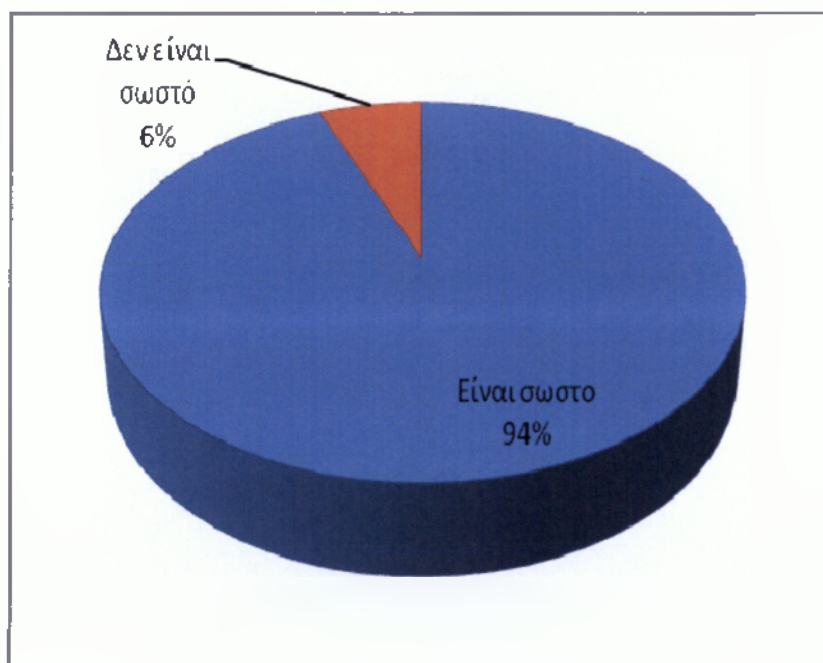

Διάγραμμα 3.18 Μέτρα συμμετοχής του πολίτη

Οι περισσότεροι αιρετοί στον Δήμο Ελασσόνας θεωρούν κατάλληλα μέτρα για τη συμμετοχή του πολίτη στο νέο σύστημα αυτοδιοίκησης είναι η άμεση επαφή μεταξύ δημοτικών, συμβούλων και πολιτών (32%) και η συμμετοχή των πολιτών (24%). Η συμμετοχή των δημοτών θα οδηγήσει στην ενασχόληση περισσότερων δημοτών με την τοπική αυτοδιοίκηση αλλά και στον εντοπισμό και αντιμετώπιση των προβλημάτων που έρχονται σε επαφή καθημερινά οι δημότες.

Ερώτηση 19^η: Συμφωνείτε με το μέτρο για τον περιορισμένο αριθμό των νομικών προσώπων που επιτρέπεται να συσταθούν από τους δήμους;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Είναι σωστό	86%	30
Δεν είναι σωστό	6%	2
Δ.ξ./Δ.απ.	9%	3
	100%	35

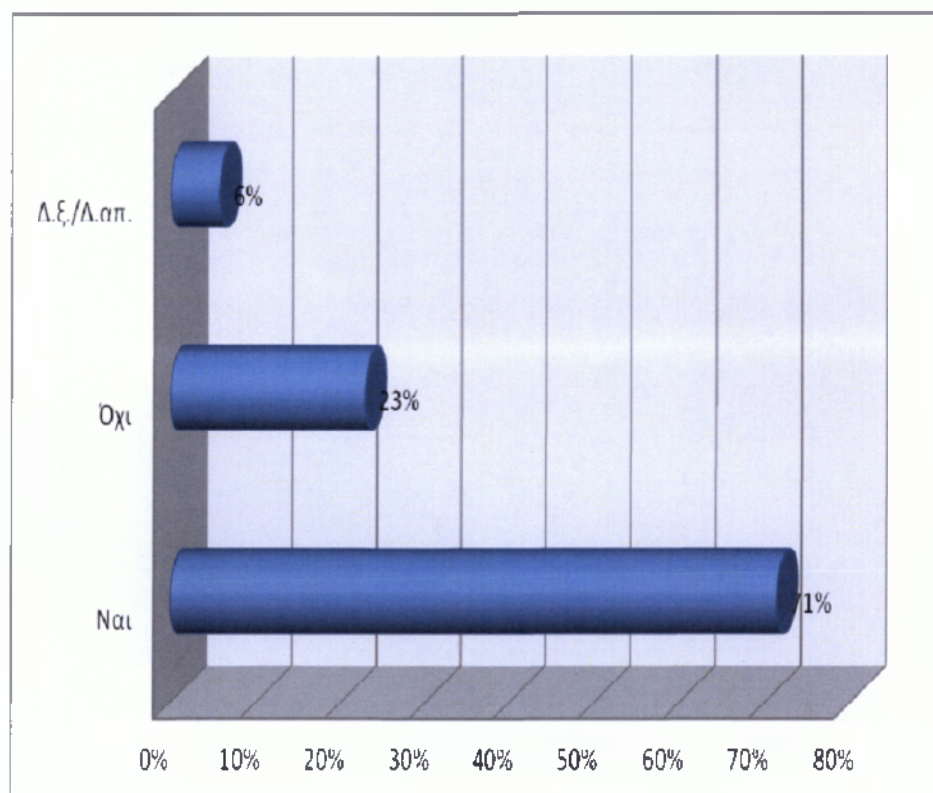

Διάγραμμα 3.19 Περιορισμός ΝΠΔΔ

Ο περιορισμός των Νομικών Προσώπων Δημόσιου Δικαίου από τους δήμους γίνεται για την εξοικονόμηση των πόρων αλλά και για την εύρυθμη λειτουργία αυτών που θα παραμείνουν καθώς πολλά όργανα αλληλεπικάλυπταν τις υπηρεσίες που πρόσφεραν με αποτέλεσμα να μην έχουν τα αναμενόμενα αποτελέσματα. Η συντριπτική πλειοψηφία των αιρετών του Δήμου Ελασσόνας σε ποσοστό (94%) συμφωνεί με το μέτρο για τον περιορισμένο αριθμό των νομικών προσώπων που επιτρέπεται να συσταθούν από τους δήμους, ενώ μόνο το 6% δεν συμφωνούν με αυτό το μέτρο καθώς θεωρούν ότι είναι απαραίτητα όσα έχουν συσταθεί μέχρι σήμερα.

Ερώτηση 20^η: Συμφωνείτε με τις μορφές των επιχειρήσεων που επιτρέπεται να συσταθούν από τους δήμους;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Ναι	71%	25
Όχι	23%	8
Δ.ξ./Δ.απ.	6%	2
	100%	35

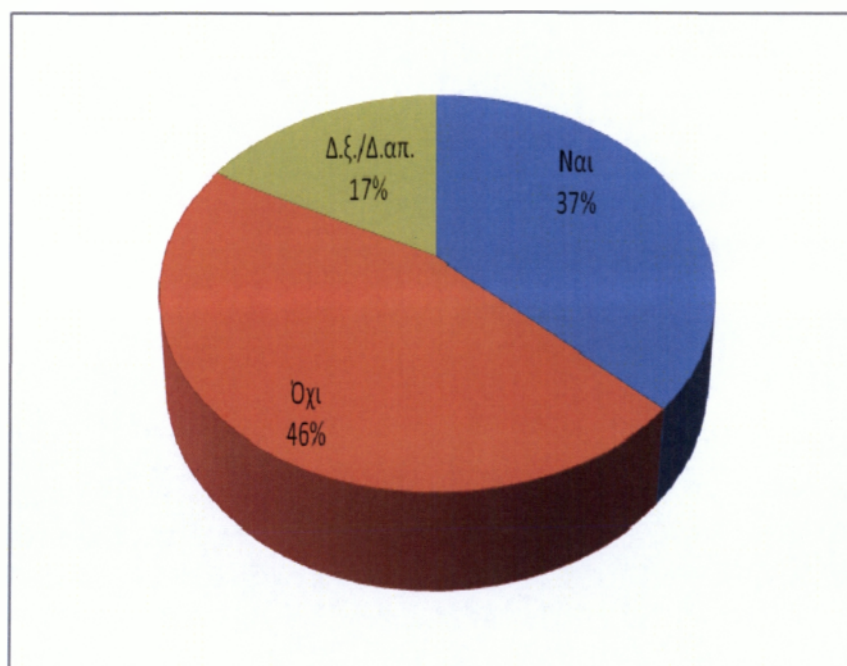

Διάγραμμα 3.20 Σύσταση μορφών επιχειρήσεων

Από το διάγραμμα 3.20 παρατηρούμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των αιρετών (71%) συμφωνεί με τις μορφές των επιχειρήσεων που επιτρέπεται να συσταθούν από τους δήμους ενώ ένα ποσοστό 23% των αιρετών δεν συμφωνούν.

Ερώτηση 21^η: Θεωρείτε ότι ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης θα βελτιώσει τις σχέσεις μεταξύ δήμου και δημοτών και θα καταπολεμήσει τα φαινόμενα κακοδιοίκησης;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Ναι	37%	13
Όχι	46%	16
Δ.ξ./Δ.απ.	17%	6
	100%	35

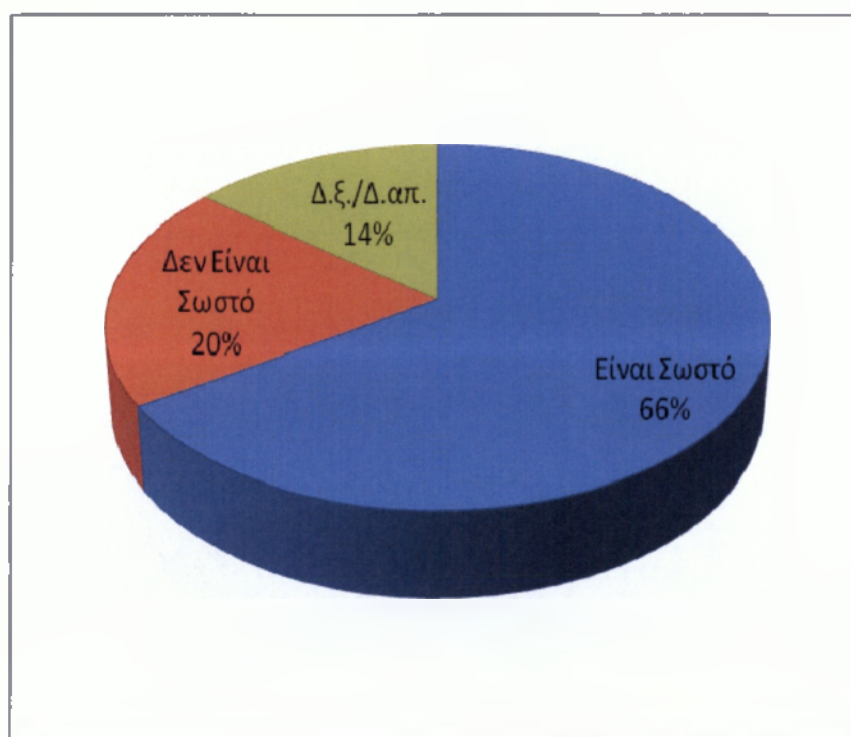

Διάγραμμα 3.21 Αξιολόγηση θεσμού Συμπαραστάτης του Δημότη

Από το διάγραμμα 3.21 παρατηρούμε ότι οι περισσότεροι αιρετοί (46%) θεωρούν ότι ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης θα λειτουργήσει αρνητικά ως μέτρο καθώς δεν θα μπορεί να λειτουργήσει αποτελεσματικά, οι δημότες δεν είναι ενημερωμένοι ώστε να χρησιμοποιήσουν προς όφελός τους αυτό τον θεσμό με αποτέλεσμα να γίνει ακόμα μία ανενεργή καινοτομία. Αντίθετα οι αιρετοί που συμφωνούν με το νέο θεσμό αγγίζουν το 37%. Αξιοσημείωτο είναι το ποσοστό των αιρετών που δεν γνώριζαν ή δεν απάντησαν στη ερώτηση αυτή (17%).

Ερώτηση 22^η: Πώς αξιολογείτε το νέο σύστημα εποπτείας των αποφάσεων των οργάνων του δήμου;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Είναι Σωστό	66%	23
Δεν Είναι Σωστό	20%	7
Δ.ξ./Δ.απ.	14%	5
	100%	35

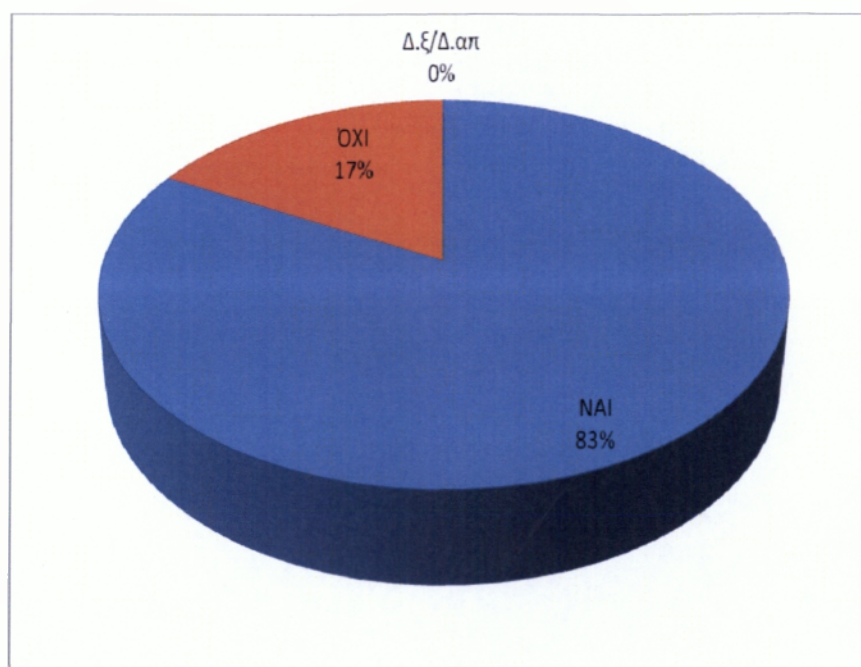

Διάγραμμα 3.22 Αξιολόγηση του θεσμού της εποπτείας

Οι περισσότεροι ερωτηθέντες, σε ποσοστό που αγγίζει το 66% θεωρούν ότι το νέο σύστημα εποπτείας των αποφάσεων των οργάνων του δήμου είναι σωστό, σε μικρότερο ποσοστό (20%) πιστεύουν ότι δεν είναι σωστό ενώ το 14% των αιρετών δεν γνώριζε ή δεν απάντησε.

Ερώτηση 23^η: Θεωρείτε ότι οι δημοτικές και τοπικές κοινότητες θα έπρεπε να είχαν αποφασιστικές αρμοδιότητες;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
ΝΑΙ	83%	29
ΟΧΙ	17%	6
Δ.ξ/Δ.απ	0%	0
	100%	35

Διάγραμμα 3.23 Αποφασιστικές αρμοδιότητες δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων

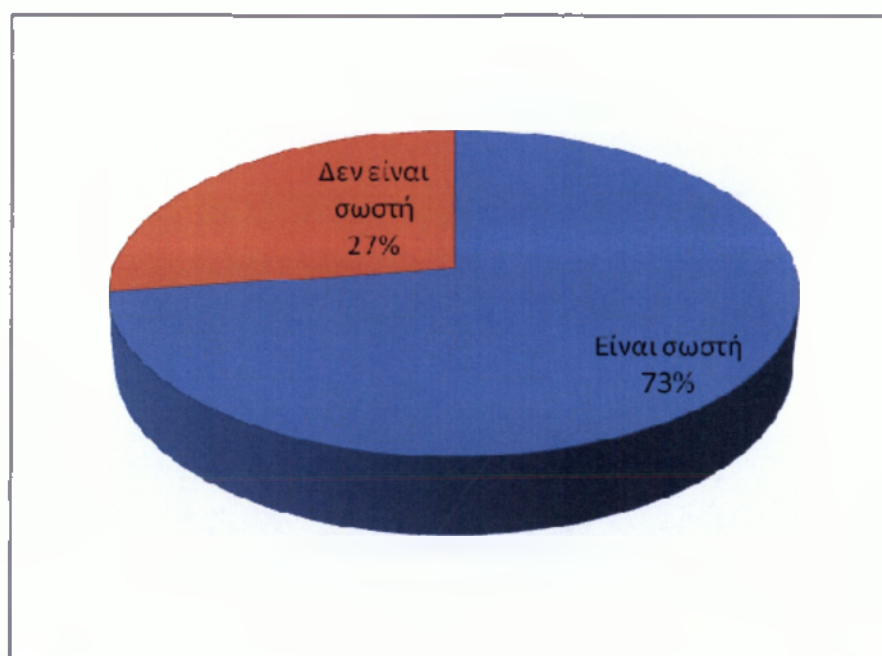
Από το διάγραμμα 3.23 παρατηρούμε ότι σε ποσοστό 83% οι αιρετοί θεωρούν ότι οι δημοτικές και τοπικές κοινότητες θα έπρεπε να είχαν αποφασιστικές αρμοδιότητες αντίθετη άποψη έχει το 17% των αιρετών.

3.2.3 Ενότητα Β2: Αξιολόγηση του προγράμματος Καλλικράτης για το δήμο σας

Ερώτηση 24^η: Πως κρίνετε τη συνένωση που εφαρμόστηκε στο δήμο σας;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Είναι σωστή	69%	24
Δεν είναι σωστή	26%	9
Δ.ξ./Δ.απ.	0%	2
	94%	35

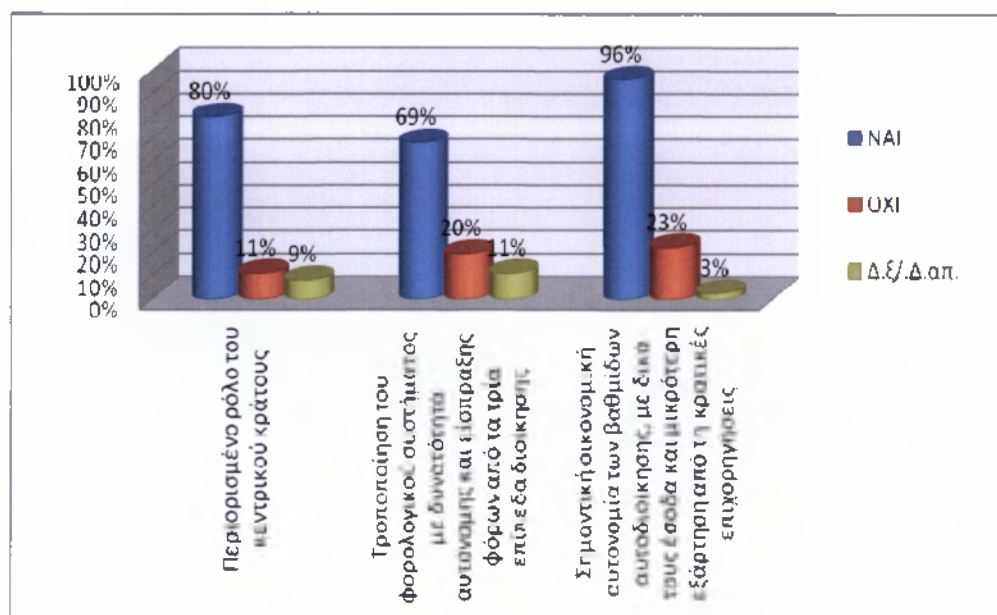

Διάγραμμα 3.24 Συνένωση που στο Δήμο Ελασσόνας

Στην ερώτηση που έγινε στους αιρετούς του Δήμου Ελασσόνας για την συνένωση που εφαρμόστηκε στο δήμο τους, η πλειοψηφία (73%) πιστεύει ότι είναι σωστή ενώ το 27% των αιρετών πιστεύει ότι δεν είναι σωστή, η αρνητική στάση έχουν οι αιρετοί οι οποίοι προέρχονται από Καποδιστριακούς Δήμους οι οποίοι συνενώθηκαν κάτω από τον Δήμο Ελασσόνας και θεωρούν ότι αδικήθηκαν.

Ερώτηση 26^η: Ποια από τα παρακάτω θεωρείτε ότι πρέπει να περιλαμβάνει ένα αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης;

	ΠΟΣΟΣΤΟ			ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ		
	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Δ.ξ/Δ.απ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Δ.ξ/Δ.απ
Περιορισμένο ρόλο του κεντρικού κράτους	80%	11%	9%	28	4	3
Τροποποίηση του φορολογικού συστήματος με δυνατότητα αυτόνομης και είσπραξης φόρων από τα τρία επίπεδα διοίκησης	69%	20%	11%	24	7	4
Σημαντική οικονομική αυτονομία των βαθμίδων αυτοδιοίκησης, με δικά τους έσοδα και μικρότερη εξάρτηση από τη κρατικές επιχορηγήσεις	96%	23%	3%	26	8	1

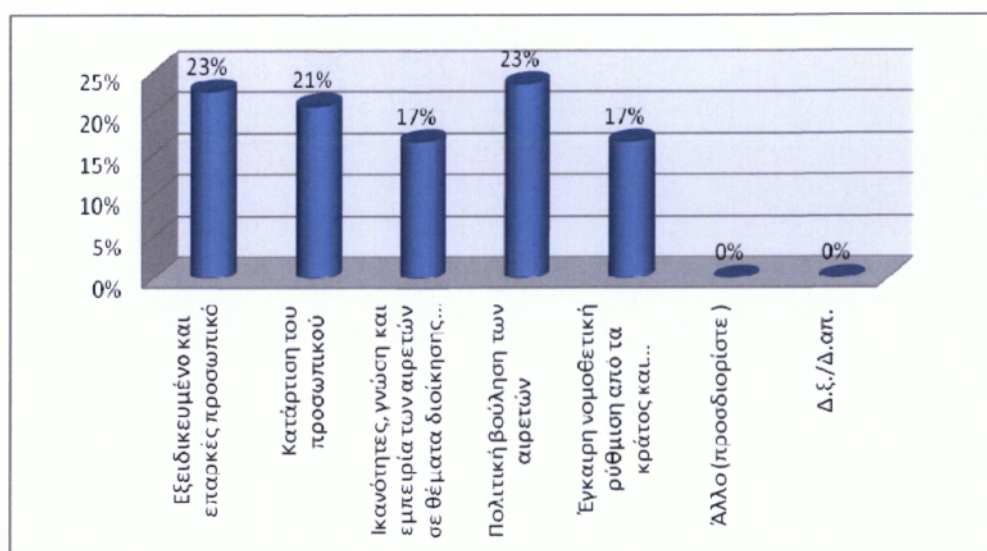
Διάγραμμα 3.25 Αποτελεσματικό σύστημα Αποκεντρωμένης Διοίκησης

Σύμφωνα με τις απόψεις των αιρετών, αυτό που πρέπει να περιλαμβάνει ένα αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης είναι η σημαντική οικονομική αυτονομία των βαθμίδων αυτοδιοίκησης (96%). Έπειτα ακολουθεί ο περιορισμένος ρόλος του κεντρικού κράτους (80%). Τέλος η τροποποίηση του φορολογικού συστήματος με δυνατότητα αυτόνομης επιβολής και είσπραξης φόρων από τα τρία επίπεδα διοίκησης (69%).

3.2.4 Ενότητα Γ1: Γενική αξιολόγηση της προοπτικής αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος Καλλικράτης στην Α' βάρθμια αυτοδιοίκηση

Ερώτηση 27^η: Τι απαιτείται κατά τη γνώμη σας για να εδραιωθεί ένας αποτελεσματικός διοικητικός μηχανισμός στην Α' βάρθμια αυτοδιοίκηση;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Εξειδικευμένο και επαρκές προσωπικό	23%	26
Κατάρτιση του προσωπικού	21%	24
Ικανότητες, γνώση και εμπειρία των αιρετών σε θέματα διοίκησης και προγραμματισμού	17%	19
Πολιτική βούληση των αιρετών	23%	27
Έγκαιρη νομοθετική ρύθμιση από τα κράτος και κωδικοποίηση της νομοθεσίας	17%	19
Άλλο (προσδιορίστε)	0%	0
Δ.ξ./Δ.απ.	0%	0
	100%	115

Διάγραμμα 3.26 Εδραίωση αποτελεσματικού διοικητικού μηχανισμού

Σύμφωνα με το παραπάνω διάγραμμα για να εδραιωθεί ένας αποτελεσματικός διοικητικός μηχανισμός στην Α' βάρθμια αυτοδιοίκηση, απαιτείται εξειδικευμένο και επαρκές προσωπικό (23%), πολιτική βούληση (23%), κατάρτιση προσωπικού (21%) και ικανότητες, γνώση και εμπειρία των αιρετών σε θέματα διοίκησης (17%).

3.2.5 Ενότητα Γ2: Αξιολόγηση της προοπτικής αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος Καλλικράτης στο δήμο σας

Ερώτηση 28^η: Θεωρείτε ότι το δημοτικό συμβούλιο είναι έτοιμο να ανταποκριθεί στην άσκηση των διευρυμένων αρμοδιοτήτων, ή χρειάζεται περίοδο προσαρμογής;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Είναι έτοιμο	14%	5
Χρειάζεται περίοδο προσαρμογής	86%	30
Δ.ξ./Δ.απ.	0%	0
	100%	35

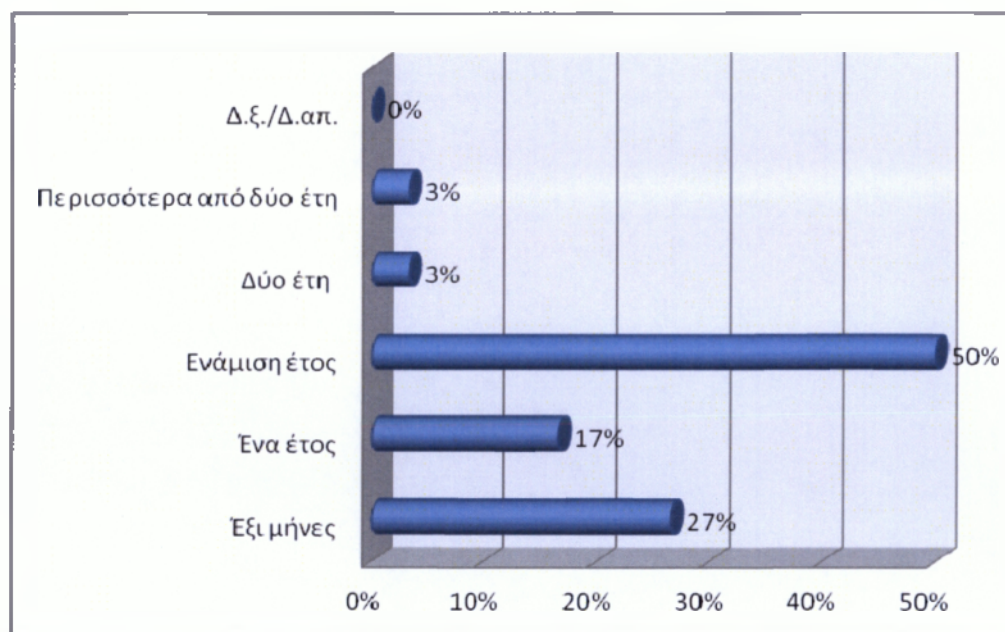

Διάγραμμα 3.27 Ετοιμότητα του Δημοτικού Συμβουλίου

Από το διάγραμμα 3.27 παρατηρούμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των αιρετών (86%) πιστεύουν ότι το δημοτικό συμβούλιο δεν είναι έτοιμο να ανταποκριθεί στην άσκηση των διευρυμένων αρμοδιοτήτων και ότι χρειάζεται περίοδο προσαρμογής αντίθετα μόνο ένα ποσοστό 14% θεωρεί ότι το Δ.Σ του Δήμου Ελασσόνας είναι έτοιμο.

Ερώτηση 29^η: Πόσο εκτιμάτε ότι θα διαρκέσει η αρχική περίοδος προσαρμογής μέχρις ότου ομαλοποιηθεί η λειτουργία του δήμου;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Έξι μήνες	27%	8
Ένα έτος	17%	5
Ενάμιση έτος	50%	15
Δύο έτη	3%	1
Περισσότερα από δύο έτη	3%	1
Δ.ξ./Δ.απ.	0%	0
	100%	30

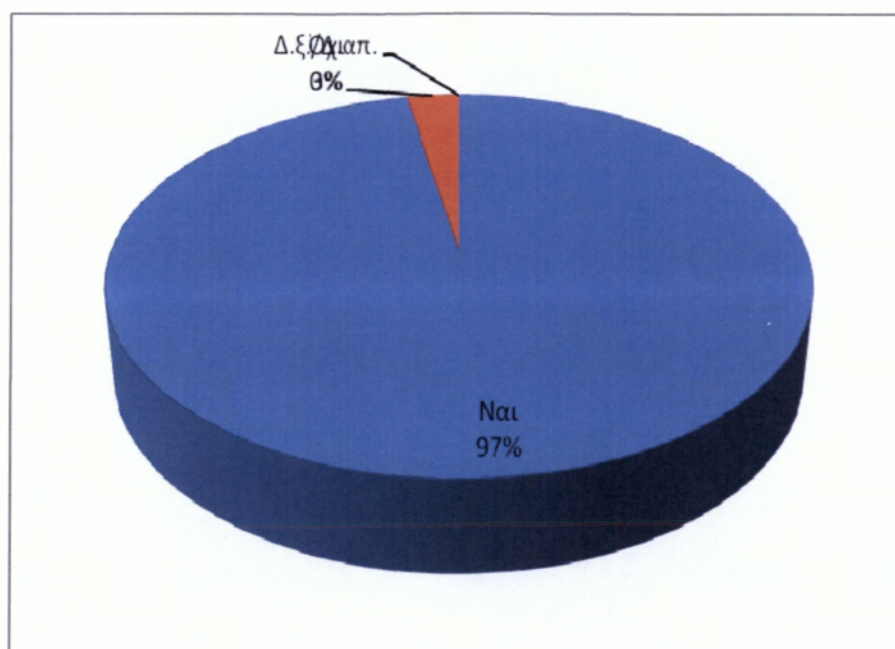

Διάγραμμα 3.28 Περίοδος αναπροσαρμογής

Από το διάγραμμα 3.28 βλέπουμε ότι οι περισσότεροι αιρετοί που απάντησαν ότι θα χρειαστεί περίοδος προσαρμογής (50%) θεωρούν ότι αυτή θα διαρκέσει ενάμιση έτος. Το 27% πιστεύουν ότι η περίοδος προσαρμογής μέχρις ότου ομαλοποιηθεί η λειτουργία του δήμου, θα είναι 6 μήνες. Τέλος το 17% πιστεύει ότι θα είναι ένα έτος.

Ερώτηση 30^η: Θεωρείτε ότι το δημοτικό συμβούλιο στο δήμο σας διαθέτει τις ικανότητες και την πολιτική βούληση για να ανταποκριθεί με επιτυχία στην πρόκληση εφαρμογής του νέου θεσμού και επίτευξης των στόχων του;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Ναι	97%	34
Όχι	3%	1
Δ.ξ./Δ.απ.	0%	0
	100%	35

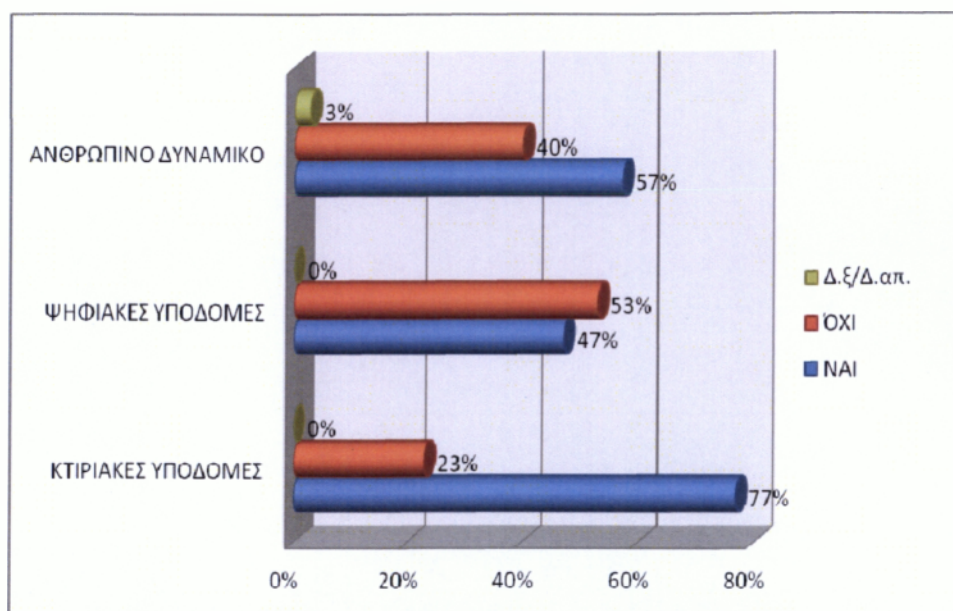

Διάγραμμα 3.29 Ικανότητες Δ.Σ. στην εφαρμογή του νέου θεσμού

Στο διάγραμμα 3.29 βλέπουμε ότι η συντριπτική πλειοψηφία του Δήμου Ελασσόνας δηλαδή το 97% των αρετών πιστεύουν ότι το δημοτικό συμβούλιο διαθέτει τις ικανότητες και την πολιτική βούληση για να ανταποκριθεί στην εφαρμογή του νέου θεσμού. Από την άλλη πλευρά μόνο το 3% δεν το θεωρεί ικανό.

Ερώτηση 31^η: Θεωρείτε ότι υπάρχει στο δήμο σας επάρκεια ή/και καταλληλότητα στους παρακάτω πόρους;

ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Δ.ξ/Δ.απ.	ΣΥΝΟΛΟ
ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	20	6	0	26
ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	16	18	0	34
ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	20	14	1	35
ΠΟΣΟΣΤΟ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	Δ.ξ/Δ.απ.	ΣΥΝΟΛΟ
ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	77%	23%	0%	100%
ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ	47%	53%	0%	100%
ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	57%	40%	3%	100%

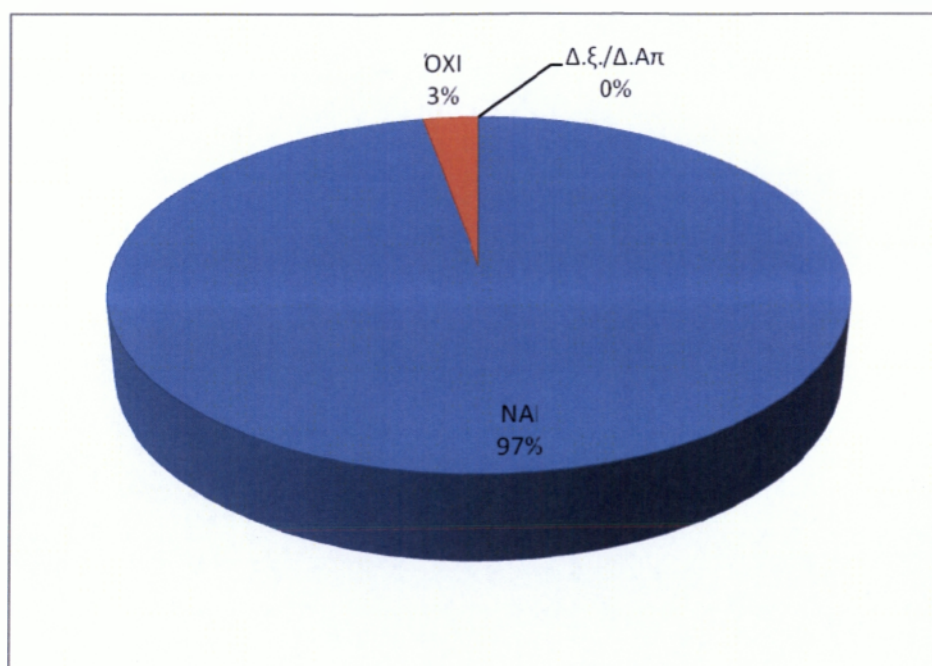

Διάγραμμα 3.30 Επάρκεια – Καταλληλότητα πόρων του Δήμου

Σε ότι αφορά την επάρκεια ή/και την καταλληλότητα πόρων στον Δήμο, οι περισσότεροι αιρετοί (77%) πιστεύουν ότι υπάρχει επάρκεια στις κτιριακές υποδομές. Το 57% των αιρετών, θεωρεί ότι ο Δήμος διαθέτει το απαραίτητο ανθρώπινο δυναμικό ενώ υστερεί σε ψηφιακές υποδομές (53%).

Ερώτηση 32^η: Θεωρείτε ότι απαιτείται εκπαίδευση των στελεχών του δήμου σας σε στρατηγικά θέματα ανάπτυξης, προγραμματισμού και διοίκησης;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
ΝΑΙ	97%	34
ΟΧΙ	3%	1
Δ.ξ./Δ.Απ	0%	0
	100%	35

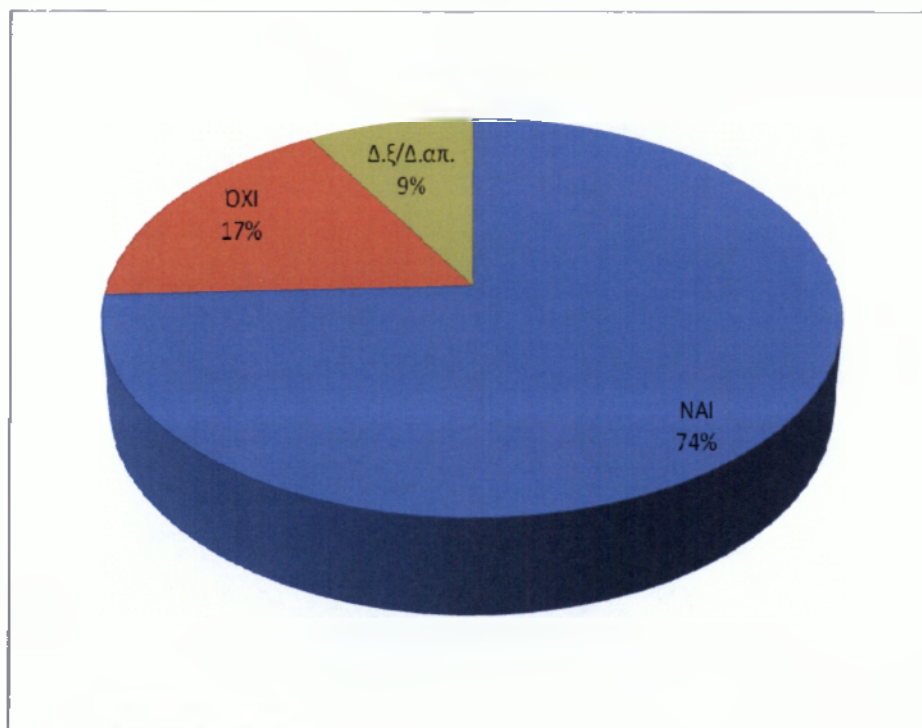
Διάγραμμα 3.31 Εκπαίδευση στελεχών του Δήμου

Από το διάγραμμα 3.31 παρατηρούμε ότι η συντριπτική πλειοψηφία των αιρετών (97%) πιστεύουν ότι απαιτείται εκπαίδευση των στελεχών του Δήμου σε στρατηγικά θέματα ανάπτυξης, προγραμματισμού και διοίκησης και μόνο ένα πολύ μικρό ποσοστό 3% πιστεύει δεν απαιτείται εκπαίδευση.

Ερώτηση 33^η: Θεωρείτε ότι θα υπάρξει αποτελεσματική συνεργασία των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων με το δημοτικό συμβούλιο στο δήμο σας;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
ΝΑΙ	74%	26
ΟΧΙ	17%	6
Δ.ξ/Δ.απ.	9%	3
	100%	35

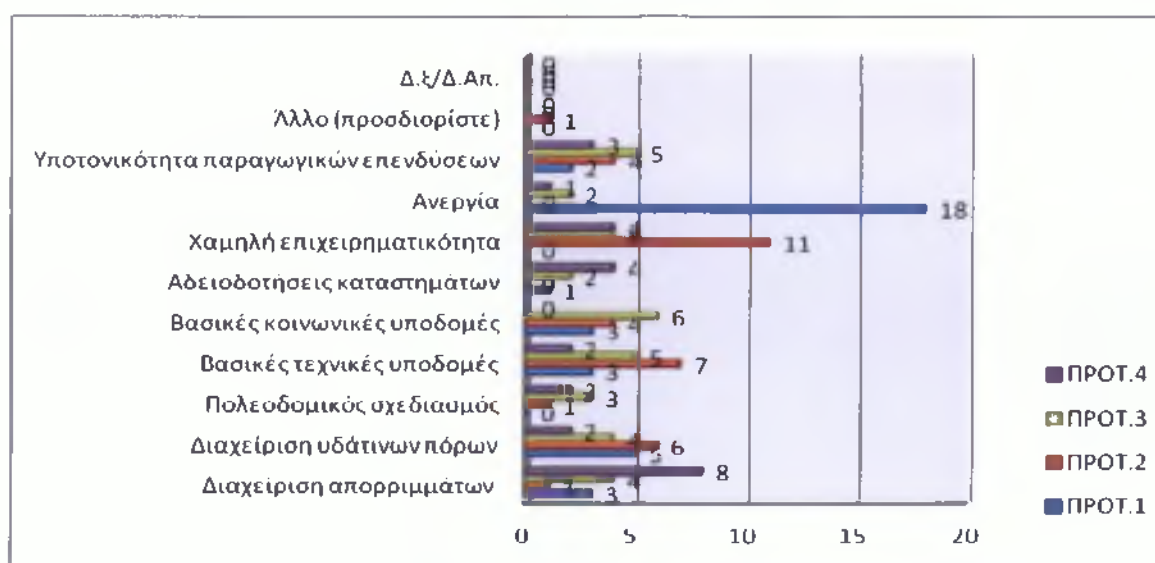

Διάγραμμα 3.32 Συνεργασία δημοτικών & τοπικών συμβουλίων με το δημοτικό συμβούλιο

Στο διάγραμμα 3.32 βλέπουμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των αιρετών (74%) θεωρεί ότι θα υπάρξει αποτελεσματική συνεργασία των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων με το δημοτικό συμβούλιο στο Δήμο Ελασσόνας για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των προβλημάτων, αντίθετα ένα 17% πιστεύει ότι δεν θα υπάρξει. Ενώ το 9% των αιρετών επέλεξαν να μην απαντήσουν ή δεν ξέρουν.

Ερώτηση 34^η: Ποια θεωρείτε ως τα κρίσιμα ζητήματα της περιοχής σας τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα;

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ				
	1	2	3	4
Διαχείριση απορριμμάτων	3	1	4	8
Διαχείριση υδάτινων πόρων	5	6	4	2
Πολεοδομικός σχεδιασμός	0	1	3	2
Βασικές τεχνικές υποδομές	3	7	5	2
Βασικές κοινωνικές υποδομές	3	4	6	0
Αδειοδοτήσεις καταστημάτων	1	0	2	4
Χαμηλή επιχειρηματικότητα	0	11	4	4
Ανεργία	18	0	2	1
Υποτονικότητα παραγωγικών επενδύσεων	2	4	5	3
Άλλο (προσδιορίστε)	0	1	0	0
Δ.ξ/Δ.Απ.	0	0	0	0

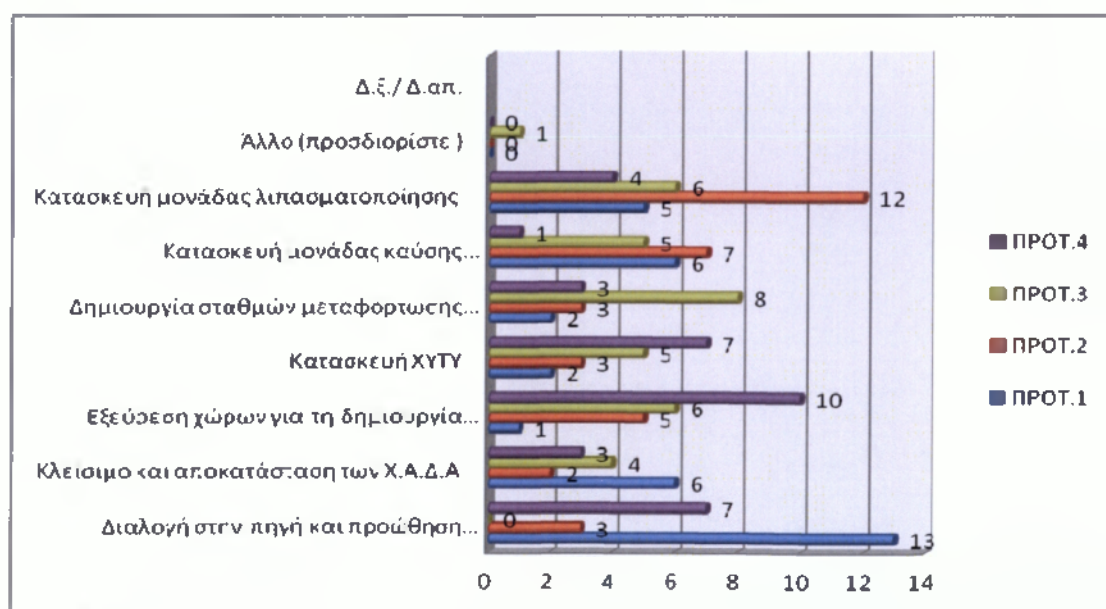
Διάγραμμα 3.33 Κρίσιμα Ζητήματα σε προτεραιότητα 1-4

Σε ότι αφορά τα κρίσιμα ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπισθούν στο Δήμο Ελασσόνας, πρώτη προτεραιότητα των είναι η ανεργία η οποία πλήττει την Θεσσαλία και ιδιαίτερα τον Δήμο Ελασσόνας. Δεύτερη προτεραιότητα είναι η χαμηλή επιχειρηματικότητα, τρίτη προτεραιότητα είναι οι βασικές κοινωνικές υποδομές του δήμου και η τέταρτη είναι η διαχείριση των απορριμμάτων. Τα προβλήματα εντοπίζονται από τους αιρετούς καθώς τα αντιμετωπίζουν πρώτα ως δημότες. Η λύση

των προβλημάτων αυτών θα οδηγήσει στην ανάπτυξη της περιοχής αλλά και στην βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των δημοτών.

Ερώτηση 35^η: Ποιες προτεραιότητες θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων;

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ				
	1	2	3	4
Διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης	13	3	0	7
Κλείσιμο και αποκατάσταση των Χ.Α.Δ.Α	6	2	4	3
Εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων	1	5	6	10
Κατασκευή ΧΥΤΥ	2	3	5	7
Δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων	2	3	8	3
Κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων	6	7	5	1
Κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης	5	12	6	4
Άλλο (προσδιορίστε)	0	0	1	0
Δ.ξ./ Δ.απ.				

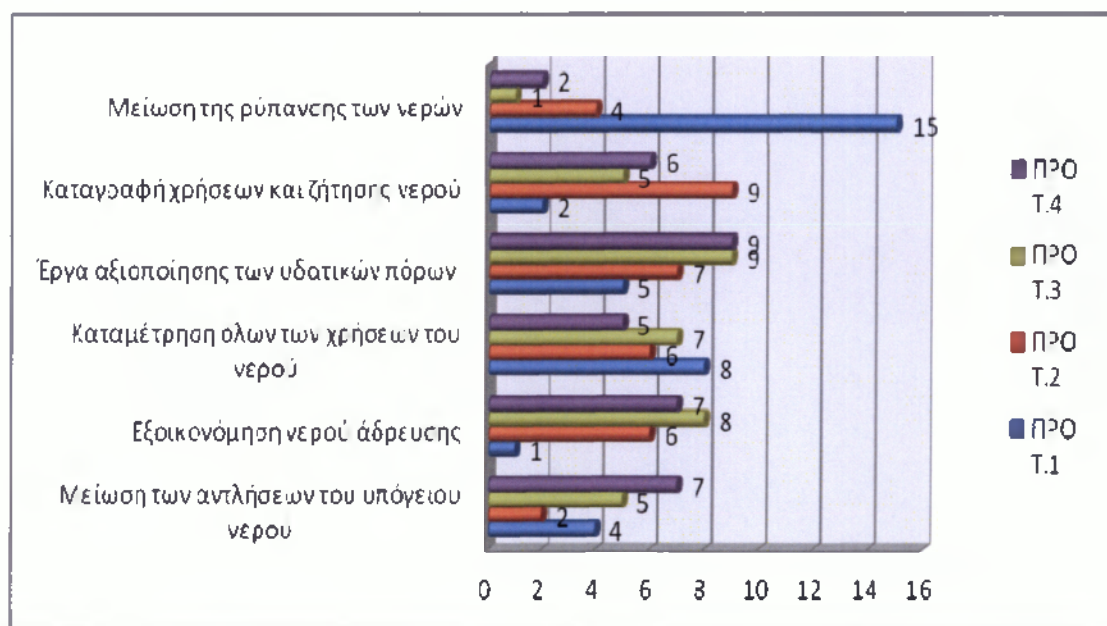
Διάγραμμα 3.34 Προτεραιότητες στη διαχείριση των απορριμμάτων

Όσο αφορά τις προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει το Δ.Σ στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων, οι αιρετοί του Δήμου Ελασσόνας θεωρούν βασική προτεραιότητα την διαλογή στην πηγή και την δημιουργία προγραμμάτων ανακύκλωσης. Δεύτερη προτεραιότητα θεωρούν την κατασκευή μονάδας

λιπασματοποίησης, τρίτη προτεραιότητα είναι η δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων. Τέλος τέταρτη προτεραιότητα είναι η εύρεση χώρων για την δημιουργία μονάδων επεξεργασίας απορριμμάτων.

Ερώτηση 36^η: Ποιές προτεραιότητες θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων;

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ				
	1	2	3	4
Μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού	4	2	5	7
Εξοικονόμηση νερού άρδευσης	1	6	8	7
Καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού	8	6	7	5
Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων	5	7	9	9
Καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού	2	9	5	6
Μείωση της ρύπανσης των νερών	15	4	1	2

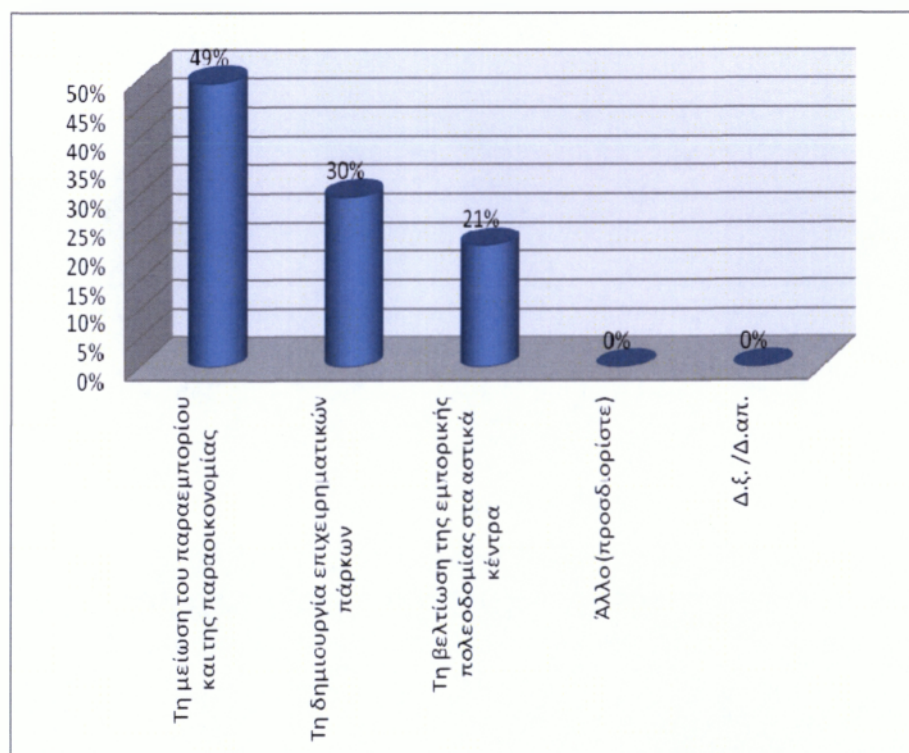
Διάγραμμα 3.35 Προτεραιότητες στην διαχείριση υδάτινων πόρων

Όσο αφορά τις προτεραιότητες που θα πρέπει να θέσει ο Δήμος Ελασσόνας στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων, οι αιρετοί θεωρούν σαν πρώτη προτεραιότητα είναι η μείωση της ρύπανσης των νερών, δεύτερη προτεραιότητα είναι η καταγραφή ζήτησης και χρήσεων νερού. Ως τρίτη προτεραιότητα είναι να γίνουν

έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων. Τέλος τέταρτη προτεραιότητα είναι η εξοικονόμηση του νερού άρδευσης και η μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού.

Ερώτηση 37^η: Ποια μέτρα θεωρείτε σημαντικά για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την τόνωση του ιδιωτικού τομέα και της επιχειρηματικότητας στο δήμο σας;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Τη μείωση του παραεμπορίου και της παραοικονομίας	49%	35
Τη δημιουργία επιχειρηματικών πάρκων	30%	21
Τη βελτίωση της εμπορικής πολεοδομίας στα αστικά κέντρα	21%	15
Άλλο (προσδιορίστε)	0%	0
Δ.ξ. /Δ.απ.	0%	0
	100%	71

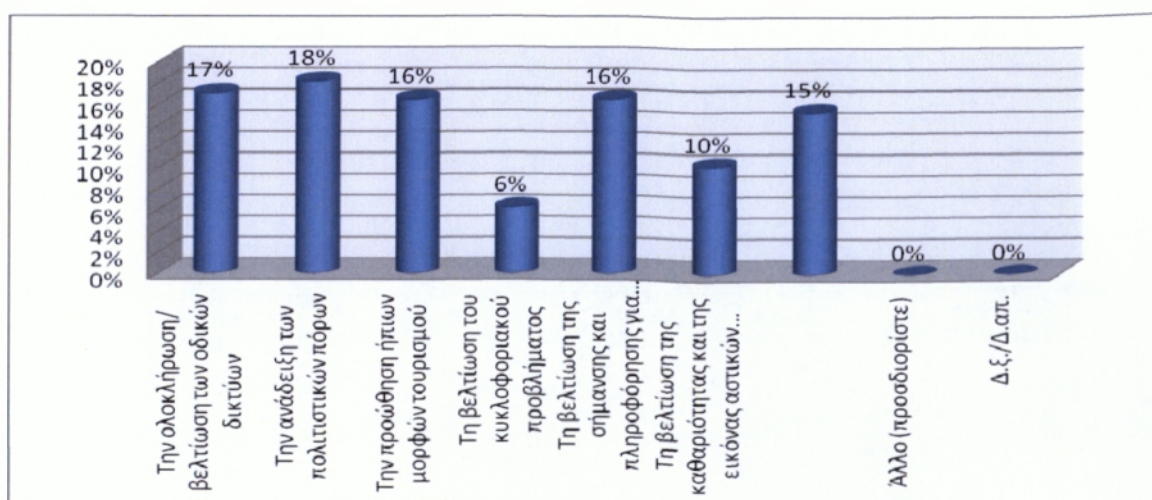

Διάγραμμα 3.36 Σημαντικά μέτρα βελτίωσης της επιχειρηματικότητας

Για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την τόνωση του ιδιωτικού τομέα και της επιχειρηματικότητας στο Δήμο Ελασσόνας, οι αρετοί προτείνουν την μείωση του παραεμπορίου και της παραοικονομίας (49%), ακολουθούν η δημιουργία επιχειρηματικών πάρκων (30%) και η βελτίωση της εμπορικής πολεοδομίας στα αστικά κέντρα (21%).

Ερώτηση 38^η: Ποια μέτρα θεωρείτε σημαντικά για την βελτίωση της επισκεψιμότητας στο δήμο σας;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Την ολοκλήρωση/ βελτίωση των οδικών δικτύων	17%	30
Την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων	18%	32
Την προώθηση ήπιων μορφών τουρισμού	16%	29
Τη βελτίωση του κυκλοφοριακού προβλήματος	6%	11
Τη βελτίωση της σήμανσης και πληροφόρησης για τους επισκέπτες	16%	29
Τη βελτίωση της καθαριότητας και της εικόνας αστικών κέντρων	10%	18
Το επίπεδο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και της ηλεκτρονικής πληροφόρησης	15%	27
Άλλο (προσδιορίστε)	0%	0
Δ.ξ./Δ.απ.	0%	0
	100%	176

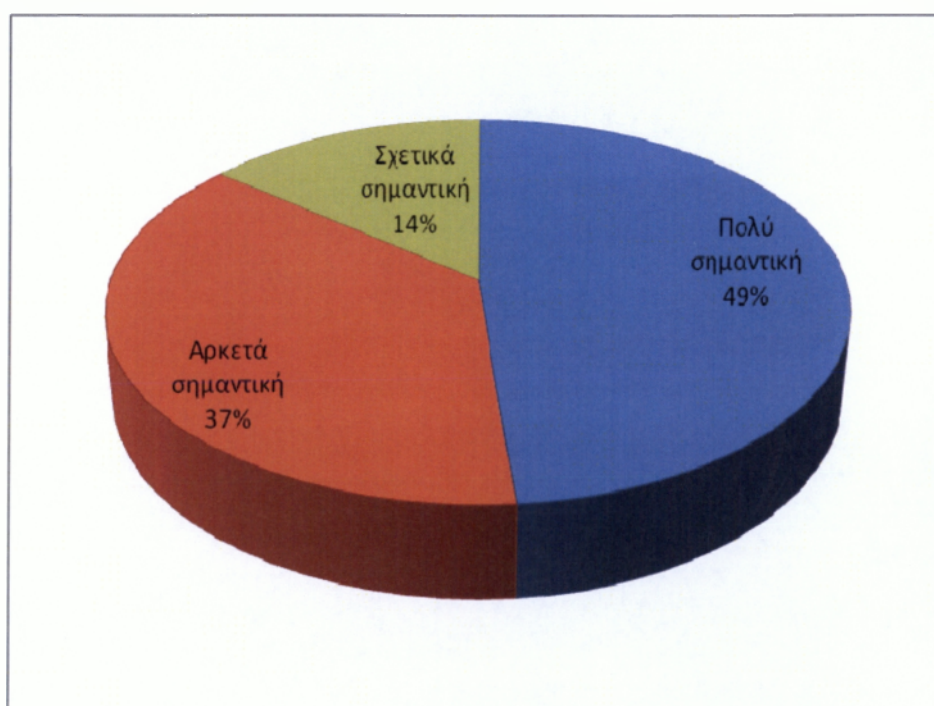

Διάγραμμα 3.37 Μέτρα για την βελτίωση επισκεψιμότητας

Από το διάγραμμα 3.37 βλέπουμε ότι τα μέτρα που θεωρούν οι αιρετοί πιο σημαντικά για την βελτίωση της επισκεψιμότητας στο Δήμο, είναι η ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων (18%), η ολοκλήρωση / βελτίωση των οδικών δικτύων (17%), η προώθηση ήπιων μορφών τουρισμού (16%) και η βελτίωση της σήμανσης και της πληροφόρησης των επισκεπτών (16%). Η βελτίωση της επισκεψιμότητας είναι για τους αιρετούς πρωτίστης σημασίας καθώς θα δώσει ώθηση ανάπτυξης στο Δήμο.

Ερώτηση 39^η: Πόσο σημαντική είναι κατά τη γνώμη σας η συνεργασία του δήμου σας με την περιφέρεια για την επίτευξη της τοπικής ανάπτυξης στο δήμο σας;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Πολύ σημαντική	49%	17
Αρκετά σημαντική	37%	13
Σχετικά σημαντική	14%	5
Δ.ξ./Δ.απ.	0%	0
	100%	35

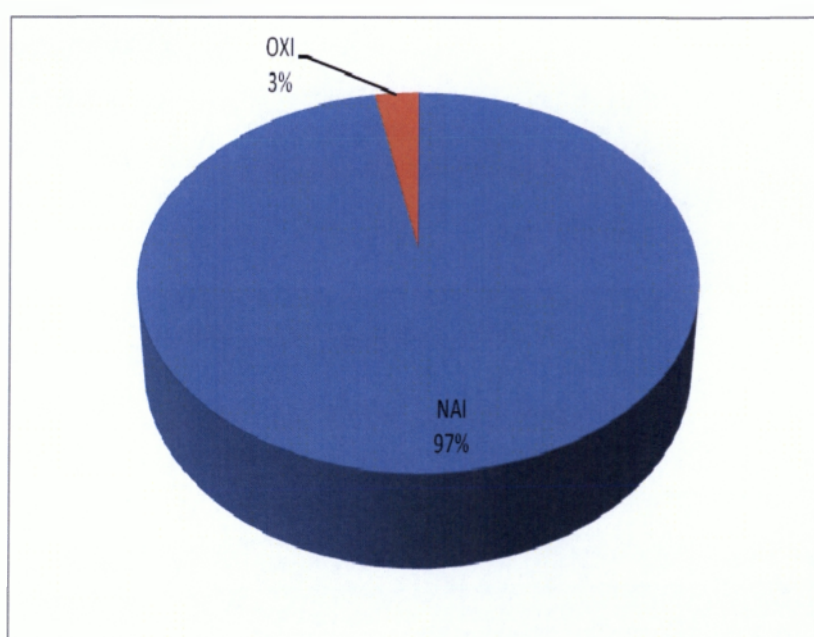
Διάγραμμα 3.38 Βαθμός σημαντικότητας της συνεργασίας δήμου & περιφέρειας

Σε ποσοστό 49% οι αιρετοί θεωρούν πολύ σημαντική τη συνεργασία του Δήμου Ελασσόνας με την περιφέρεια για την επίτευξη της τοπικής ανάπτυξης στο Δήμο, ένα ποσοστό της τάξης 37% τη θεωρεί αρκετά σημαντική και μόνο ένα 14% την θεωρεί σχετικά σημαντική.

3.2.6 Ενότητα Γ3: Κοινωνική οικονομία και εθελοντισμός, ως νέοι τομείς προς αξιοποίηση

Ερώτηση 40^η: Θεωρείτε ότι ο δήμος σας θα μπορούσε να μετέχει ως εταίρος σε μια επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας προκειμένου να την ενισχύσει;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
ΝΑΙ	91%	32
ΟΧΙ	3%	1
Δ.ξ./Δ.απ.	0%	2
	94%	35

Διάγραμμα 3.39 Συμμετοχή Δήμου σε επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας

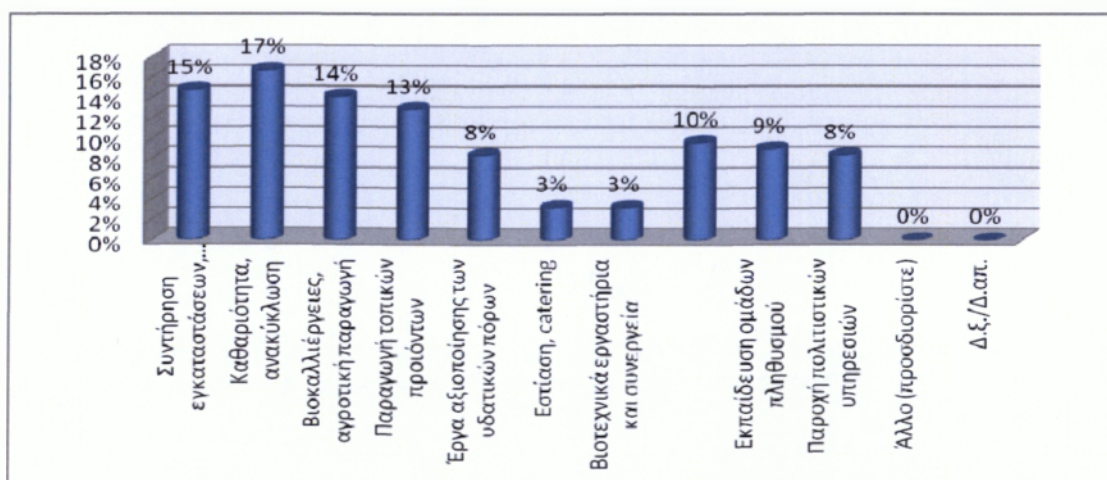
Στο διάγραμμα 3.39 παρατηρούμε ότι η συντριπτική πλειοψηφία των αιρετών (97%) πιστεύουν ότι ο Δήμος Ελασσόνας θα μπορούσε να μετέχει ως εταίρος σε μια

επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας προκειμένου να την ενισχύσει αντίθετα μόνο το 3% των αιρετών είναι αντίθετοι.

Ερώτηση 41^η: Σε ποιους τομείς θα δραστηριοποιούνταν μια κοινωνική επιχείρηση με συμμετοχή του δήμου σας;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Συντήρηση εγκαταστάσεων, πράσινο	15%	23
Καθαριότητα, ανακύκλωση	17%	26
Βιοκαλλιέργειες, αγροτική παραγωγή	14%	22
Παραγωγή τοπικών προϊόντων	13%	20
Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων	8%	13
Εστίαση, catering	3%	5
Βιοτεχνικά εργαστήρια και συνεργεία	3%	5
Παροχή κοινωνικών και προνοιακών υπηρεσιών	10%	15
Εκπαίδευση ομάδων πληθυσμού	9%	14
Παροχή πολιτιστικών υπηρεσιών	8%	13
Άλλο (προσδιορίστε)	0%	0
Δ.ξ./Δ.απ.	0%	0
	100%	156

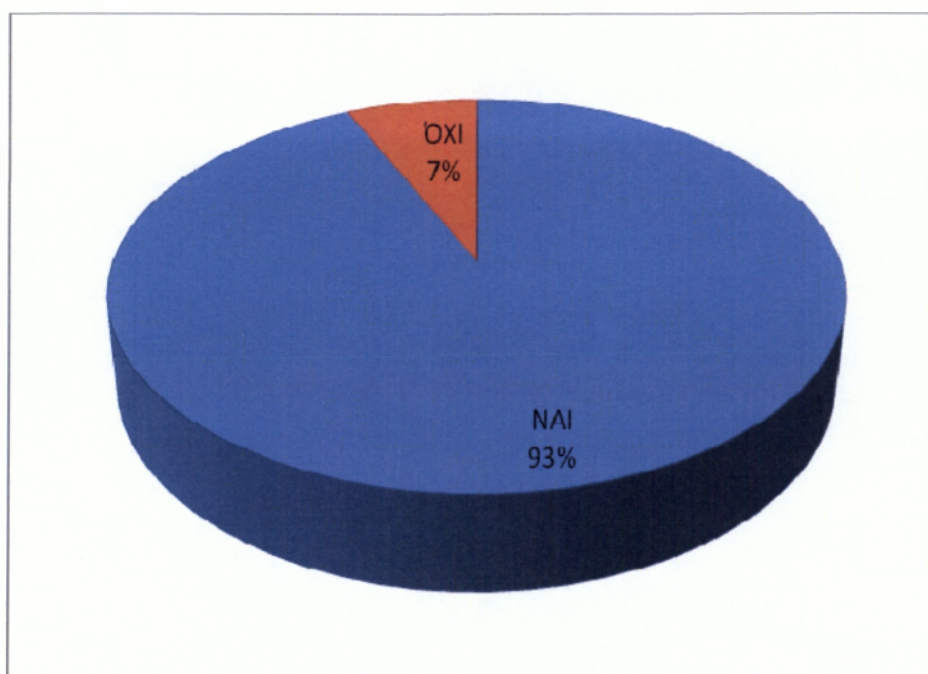
Διάγραμμα 3.40 Τομείς δραστηριοποίησης κοινωνικής επιχείρησης

Στο διάγραμμα 3.40 φαίνονται οι τομείς που θα δραστηριοποιούνταν μια κοινωνική επιχείρηση με συμμετοχή του Δήμου Ελασσόνας. Αυτοί είναι κυρίως η

καθαριότητα – ανακύκλωση (17%), η συντήρηση των εγκαταστάσεων (15%), η αγροτική παραγωγή (14%), η παραγωγή τοπικών προϊόντων (13%) και η παροχή κοινωνικών και προνοιακών υπηρεσιών (10%).

Ερώτηση 42^η: Θεωρείτε ότι ο δήμος σας θα μπορούσε να προμηθεύεται υπηρεσίες από επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
ΝΑΙ	77%	27
ΟΧΙ	6%	2
Δ.ξ./Δ.απ.	0%	6
	83%	35

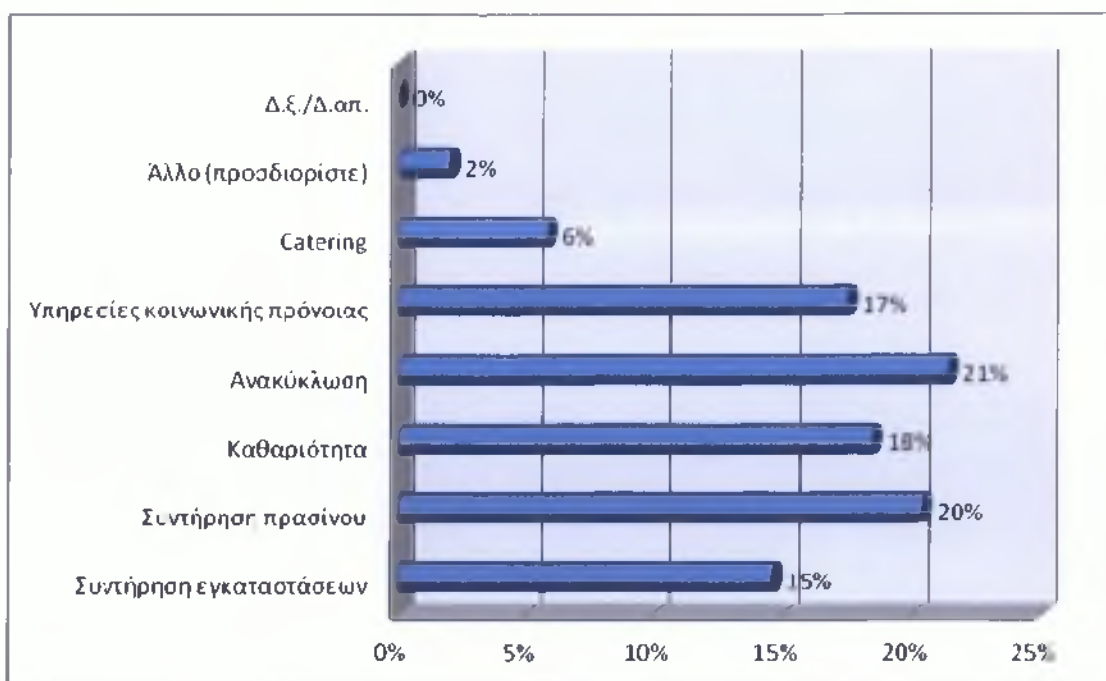

Διάγραμμα 3.41 Συμμετοχή Δήμου σε επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας

Η πλειοψηφία των αιρετών του Δήμου Ελασσόνας (93%) πιστεύει ότι ο Δήμος θα μπορούσε να προμηθεύεται υπηρεσίες από επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας, αντίθετοι είναι το μόλις το 7% των αιρετών καθώς πιστεύουν ότι οι κοινωνικές υπηρεσίες θα πρέπει να είναι μέλημα του Δήμου και μόνον.

Ερώτηση 43^η: Σε ποιους τομείς θα προμηθευόταν ο δήμος υπηρεσίες;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Συντήρηση εγκαταστάσεων	15%	15
Συντήρηση πρασίνου	20%	21
Καθαριότητα	18%	19
Ανακύκλωση	21%	22
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας	17%	18
Catering	6%	6
Άλλο (προσδιορίστε)	2%	2
Δ.ξ./Δ.απ.	0%	0
	100%	103

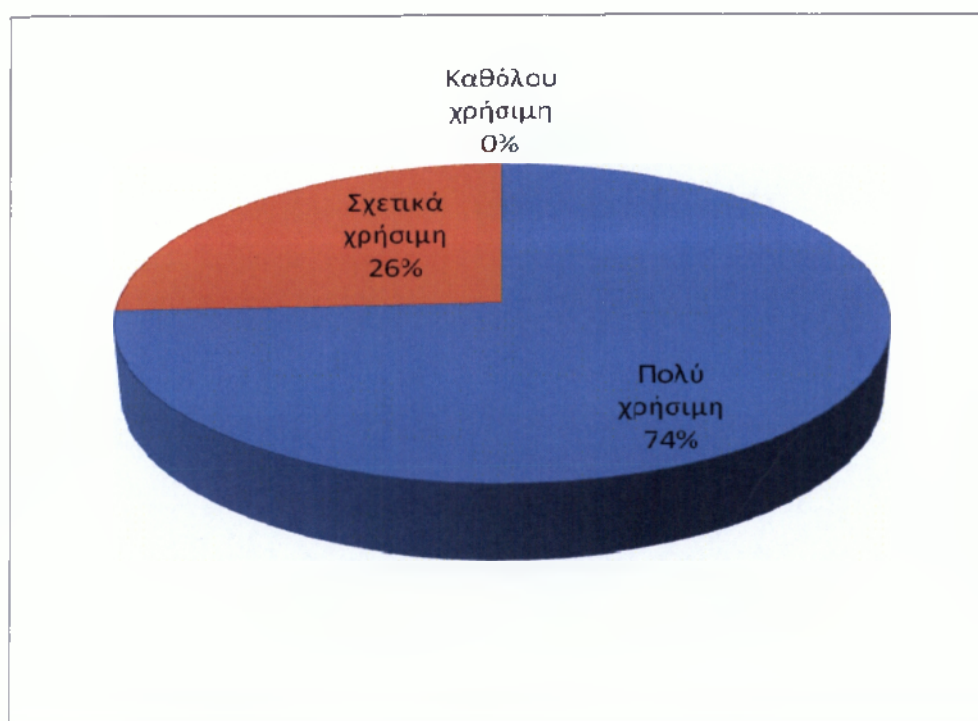

Διάγραμμα 3.42 Τομείς στους οποίους ο Δήμος θα προμηθευόταν υπηρεσίες

Στο διάγραμμα 3.42 παρατηρούμε τους τομείς που θα μπορούσε ο Δήμος Ελασσόνας να προμηθεύεται υπηρεσίες είναι η ανακύκλωση (21%), οι υπηρεσίες συντήρησης πρασίνου (20%), καθαριότητας (18%), υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας (17%) και η συντήρησης εγκαταστάσεων (15%).

Ερώτηση 44^η: Θεωρείτε την αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών από τους δήμους:

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Πολύ χρήσιμη	74%	26
Σχετικά χρήσιμη	26%	9
Καθόλου χρήσιμη	0%	0
Δ.ξ./Δ.απ.	0%	0
	100%	35

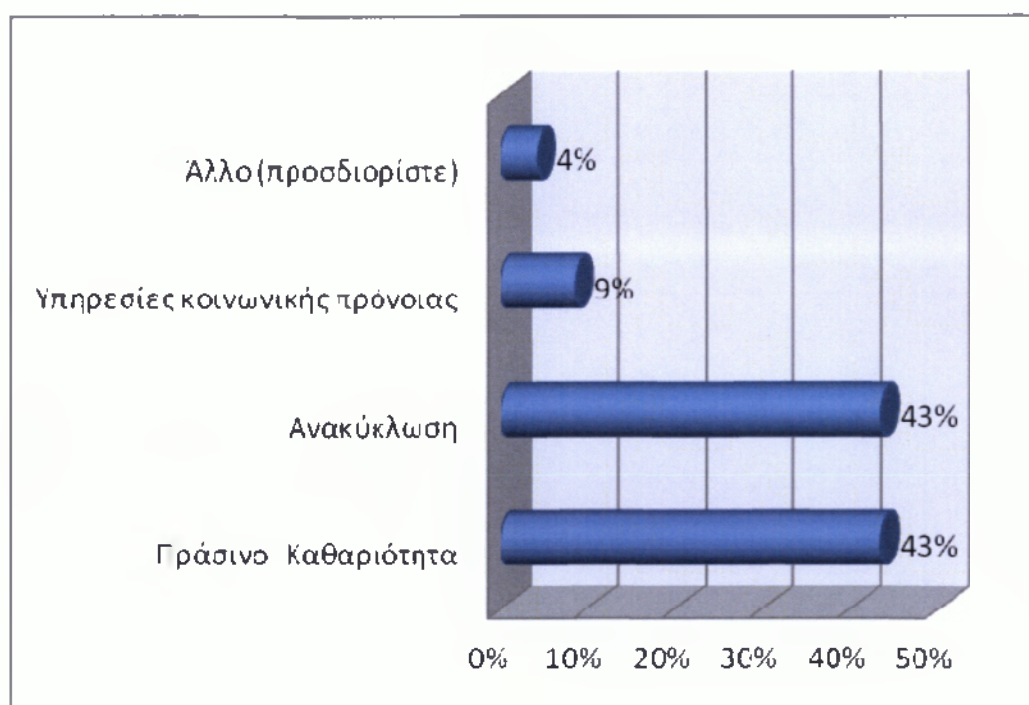

Διάγραμμα 3.43 Βαθμός σημαντικότητας αξιοποίησης εθελοντικών υπηρεσιών

Στο διάγραμμα 3.43 απεικονίζεται η άποψη των αιρετών για τη αξιοποίηση των εθελοντικών υπηρεσιών. Οι περισσότεροι αιρετοί (74%) πιστεύουν ότι είναι πολύ χρήσιμη, ένα ποσοστό 26% πιστεύει ότι είναι σχετικά χρήσιμη.

Ερώτηση 45^η: Σε ποιους τομείς πιστεύετε ότι θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν υπηρεσίες εθελοντικών οργανώσεων ή προσώπων;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Πράσινο- Καθαριότητα	43%	30
Ανακύκλωση	43%	30
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας	9%	6
Άλλο (προσδιορίστε)	4%	3
Δ.ξ./Δ.απ.	0%	0
	100%	69

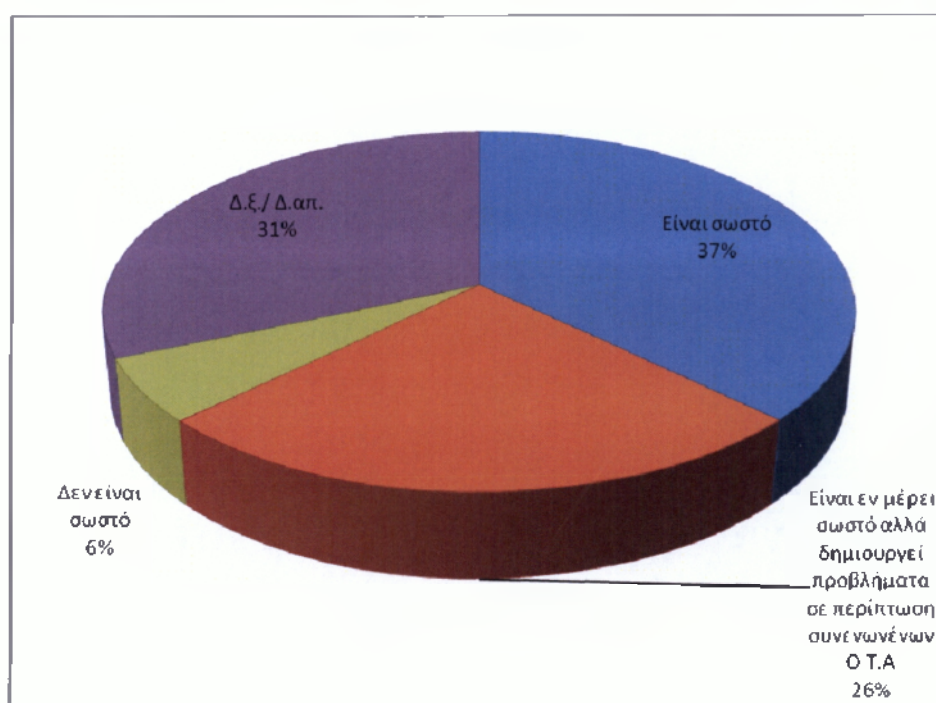
Διάγραμμα 3.44 Τομείς αξιοποίησης εθελοντικών υπηρεσιών

Στο διάγραμμα 3.44 παρατηρούμε τους τομείς που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν υπηρεσίες εθελοντικών οργανώσεων είναι η ανακύκλωση (43%), το πράσινο – καθαριότητα (43%) και οι υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας (9%).

3.2.7 Ενότητα Δ: Οικονομική πολιτική – Προγραμματισμός – Πόροι

Ερώτηση 46^η: Πώς κρίνετε το Ειδικό Πρόγραμμα Εξυγίανσης των Δήμων;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Είναι σωστό	37%	13
Είναι εν μέρει σωστό αλλά δημιουργεί προβλήματα σε περίπτωση συνενωμένων Ο.Τ.Α	26%	9
Δεν είναι σωστό	6%	2
Δ.ξ./ Δ.απ.	31%	11
	100%	35

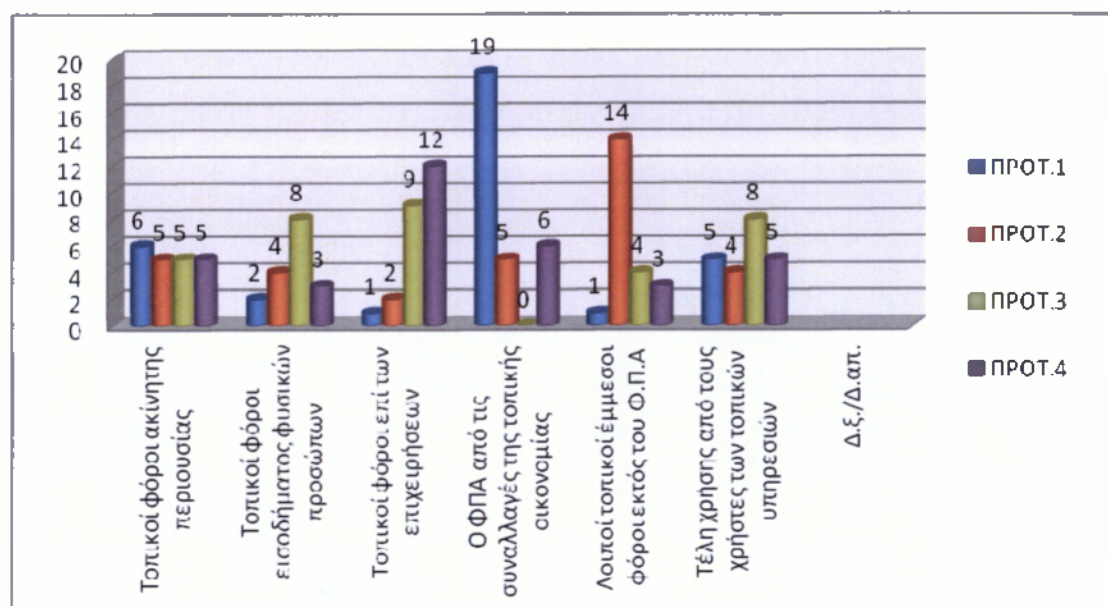

Διάγραμμα 3.45 Αξιολόγηση Προγράμματος Εξυγίανσης

Από το παραπάνω διάγραμμα μπορούμε να συμπεράνουμε ότι το 37% θεωρούν ότι το Ειδικό Πρόγραμμα Εξυγίανσης των Δήμων είναι σωστό. Το 31% των αιρετών δεν γνωρίζουν να απαντήσουν, ένα εξίσου μεγάλο ποσοστό (26%) θεωρούν ότι είναι εν μέρει σωστό αλλά δημιουργεί προβλήματα σε περίπτωση συνενωμένων ΟΤΑ και ένα πολύ μικρό ποσοστό (6%) πιστεύουν ότι δεν είναι σωστό.

Ερώτηση 47^η: Ποιες από τις παρακάτω πηγές τοπικών εσόδων θεωρείτε ως τις πιο σημαντικές ή πιο κατάλληλες για τη χρηματοδότηση των τοπικών υπηρεσιών και έργων;

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ				
	1	2	3	4
Τοπικοί φόροι ακίνητης περιουσίας	6	5	5	5
Τοπικοί φόροι εισοδήματος φυσικών προσώπων	2	4	8	3
Τοπικοί φόροι επί των επιχειρήσεων	1	2	9	12
Ο ΦΠΑ από τις συναλλαγές της τοπικής οικονομίας	19	5	0	6
Λοιποί τοπικοί έμμεσοι φόροι εκτός του Φ.Π.Α	1	14	4	3
Τέλη χρήσης από τους χρήστες των τοπικών υπηρεσιών	5	4	8	5
Δ.ξ./Δ.απ.				

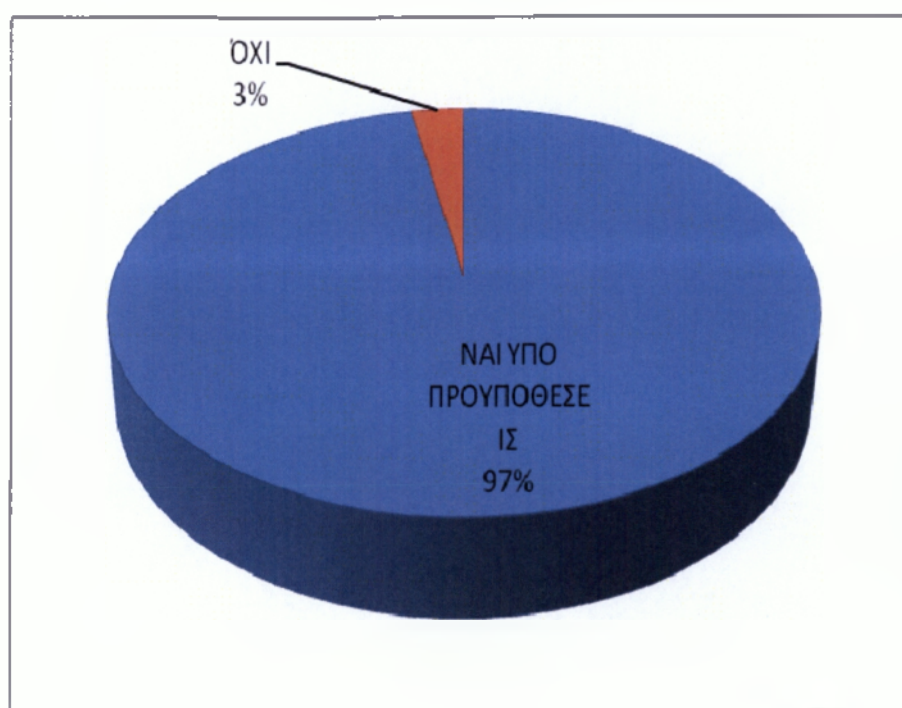

Διάγραμμα 3.46 Πηγές τοπικών εσόδων σε προτεραιότητα

Στο διάγραμμα 3.46 βλέπουμε ότι οι πηγές τοπικών εσόδων που θεωρούν οι περισσότεροι αιρετοί ως τις πιο σημαντικές ή πιο κατάλληλες για τη χρηματοδότηση των τοπικών υπηρεσιών και έργων είναι κατά σειρά προτεραιότητας με πρώτη προτεραιότητα τον Φ.Π.Α. από τις συναλλαγές της τοπικής οικονομίας, ως δεύτερη προτεραιότητα είναι οι λοιποί τοπικοί έμμεσοι φόροι εκτός του Φ.Π.Α., ως τρίτη προτεραιότητα είναι οι τοπικοί φόροι επί των επιχειρήσεων και τέταρτη προτεραιότητα τους τοπικούς φόρους εισοδήματος φυσικών προσώπων.

Ερώτηση 48^η: Είστε υπέρ της συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα για την κατασκευή των έργων και την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες των δήμων;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
ΝΑΙ ΥΠΟ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ	97%	34
ΟΧΙ	3%	1
Δ.ξ./ Δ.απ.	0%	0
	100%	35

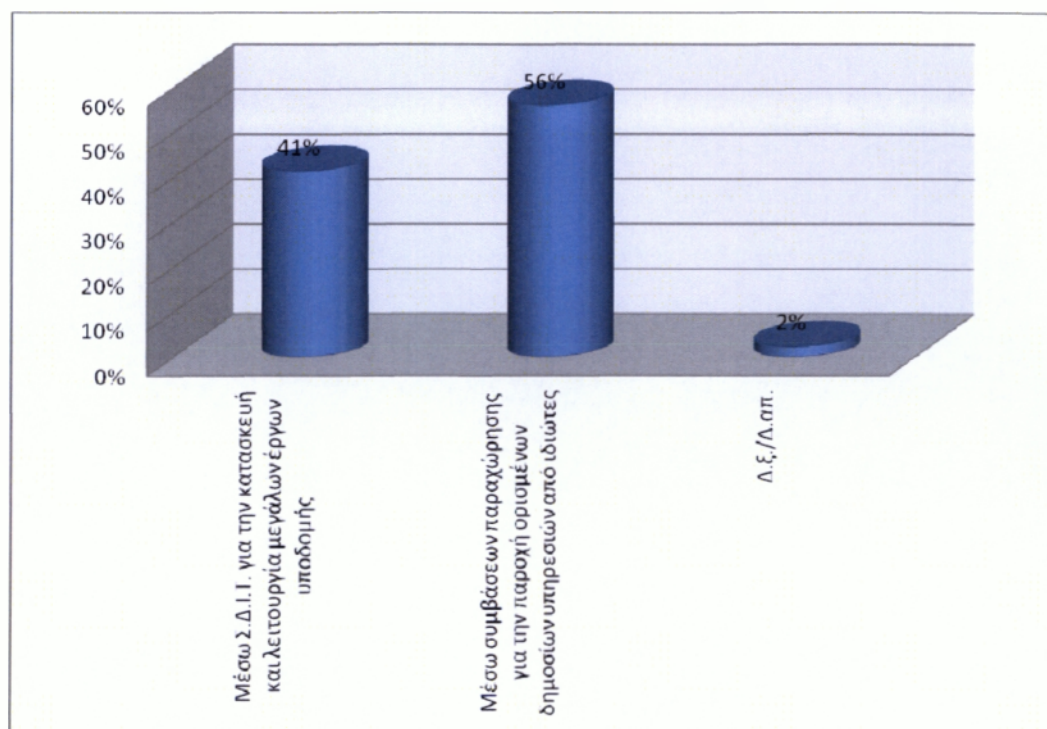
Διάγραμμα 3.47 Συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα

Η συντριπτική πλειοψηφία των αιρετών του Δήμου Ελασσόνας (96%) είναι υπέρ της συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα για την κατασκευή των έργων και την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες των δήμων, αλλά υπό προϋποθέσεις. Αντίθετο είναι ένα πολύ μικρό ποσοστό της τάξης των 3%.

Ερώτηση 49^η: Αναφέρατε τις μορφές συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα με τις οποίες θα συμφωνούσατε:

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Μέσω Σ.Δ.Ι.Τ. για την κατασκευή και λειτουργία μεγάλων έργων υποδομής	41%	17
Μέσω συμβάσεων παραχώρησης για την παροχή ορισμένων δημοσίων υπηρεσιών από ιδιώτες	56%	23
Δ.ξ./Δ.απ.	2%	1
	100%	41

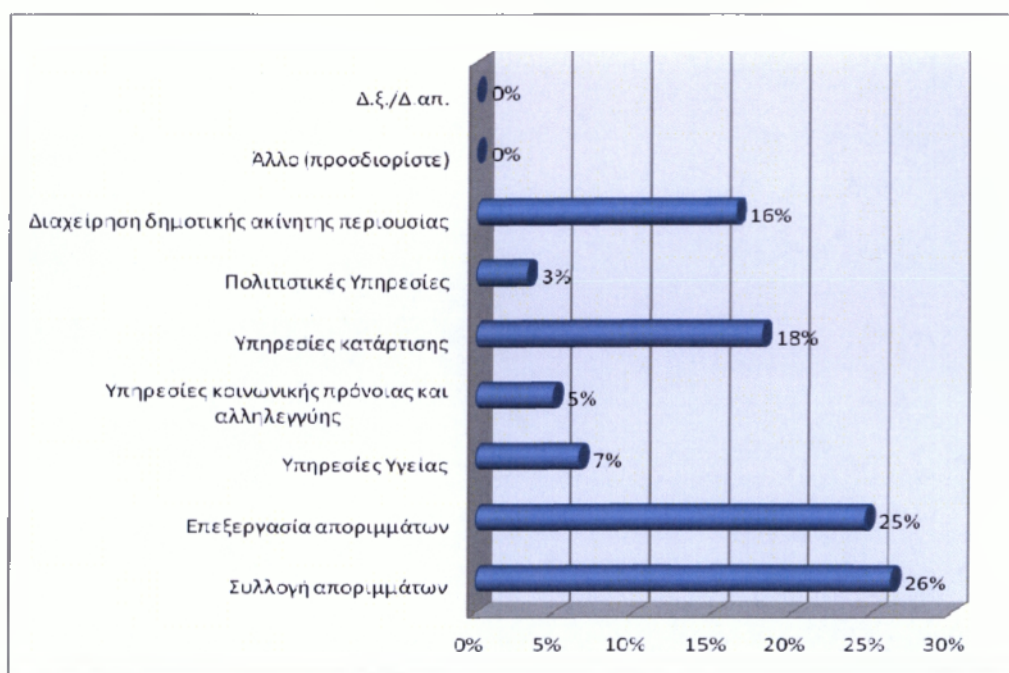

Διάγραμμα 3.48 Μορφές συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα

Το διάγραμμα 3.48 μας δείχνει ότι το 56% των αιρετών θα συμφωνούσαν σε συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα μέσω συμβάσεων παραχώρησης για την παροχή ορισμένων δημόσιων υπηρεσιών. Μέσω ΣΔΙΤ για την κατασκευή και λειτουργία μεγάλων έργων υποδομής συμφωνεί το 41% .

Ερώτηση 50^η: Ποιες από τις παρακάτω υπηρεσίες θεωρείτε ότι θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες;

	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΧΝΟΤΗΤΑ
Συλλογή απορριμμάτων	26%	16
Επεξεργασία απορριμμάτων	25%	15
Υπηρεσίες Υγείας	7%	4
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και αλληλεγγύης	5%	3
Υπηρεσίες κατάρτισης	18%	11
Πολιτιστικές Υπηρεσίες	3%	2
Διαχείριση δημοτικής ακίνητης περιουσίας	16%	10
Άλλο (προσδιορίστε)	0%	0
Δ.ξ./Δ.απ.	0%	0
	100%	61

Διάγραμμα 3.49 Υπηρεσίες που θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες

Στο διάγραμμα 3.49 βλέπουμε τις υπηρεσίες που οι αιρετοί θεωρούν ότι θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες, αυτές είναι η συλλογή απορριμμάτων (26%), η επεξεργασία απορριμμάτων (25%), οι υπηρεσίες κατάρτισης (18%), και η υπηρεσία διαχείρισης ακίνητης περιουσίας του δήμου (16%).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ολοκληρώνοντας την εξαγωγή των αποτελεσμάτων της παρούσας έρευνας μπορούμε να συνοψίσουμε τα εξής συμπεράσματα:

Σε ότι αφορά την ταυτότητα των αιρετών του Δήμου Ελασσόνας το μεγαλύτερο ποσοστό είναι άντρες, που απασχολούνταν στο Δημόσιο Τομέα πριν την εκλογή τους. Οι περισσότεροι είχαν εμπειρία στα όργανα αυτοδιοίκησης ενώ ελάχιστοι είχαν προηγούμενη συμμετοχή σε θέσεις ευθύνης. Ως προς τα κίνητρα για την ενασχόληση τους με την τοπική αυτοδιοίκηση η έρευνα μας δείχνει ότι είναι από την μία η επίλυση των τοπικών προβλημάτων και από την άλλη και η προσωπική τους ανέλιξη, κάτι που ισχύει για όλους τους αιρετούς αλλά φροντίζουν να μην το προβάλλουν καθώς προκαλεί το δημόσιο αίσθημα και «χαλάει» την εικόνα τους στους εν δυνάμει ψηφοφόρους τους.

Ως προς την αξιολόγηση του προγράμματος «Καλλικράτης» οι αιρετοί πιστεύουν πως είναι στη σωστή κατεύθυνση αλλά έχει αδυναμίες οι οποίες προέρχονται από την έλλειψη πόρων και την εξάρτηση από την κεντρική διοίκηση. Ο σύντομος σχεδιασμός του προγράμματος και η ακόμα πιο σύντομη εφαρμογή του έχουν δημιουργήσει την εντύπωση στους αιρετούς αλλά και στους δημότες ότι απαιτούνται διορθωτικές επεμβάσεις. Τέλος σύμφωνα με τους αιρετούς η Α' βάρθμια τοπική αυτοδιοίκηση θεσμοθετήθηκε ώστε να συμβάλει στην εξοικονόμηση πόρων και να ενισχύσει την διαφάνεια των αποφάσεων.

Η συντριπτική πλειοψηφία των αιρετών πιστεύουν ότι η αντιμισθία και το ασυμβίβαστο του Δημάρχου για τους αιρετούς που προβλέπεται για πρώτη φορά, είναι προς την σωστή κατεύθυνση. Η συμφωνία με αυτές τις καινοτομίες πηγάζει από την πεποίθηση ότι οι αιρετοί θα αφοσιωθούν στα καθήκοντά τους στο Δήμο απερίσπαστοι, το ίδιο ισχύει και με τον Δήμαρχο. Επίσης το ασυμβίβαστο πιστεύεται ότι θα περιορίσει την ανάπτυξη πελατειακών σχέσεων και ευνοιοκρατίας.

Ο περιορισμός των Ν.Π. και το νέο σύστημα εποπτείας των αποφάσεων θα βοηθήσουν στην εξοικονόμηση των πόρων και θα μειώσουν τα περιστατικά κακοδιαχείρισης. Σε ότι αφορά όμως τον νέο θεσμό του Συμπαραστάτη του Πολίτη οι αιρετοί είναι αρνητικοί καθώς θεωρούν πως οι δημότες δεν θα χρησιμοποιήσουν ποτέ

αυτόν τον θεσμό λόγω ελλείπεις ενημέρωσης. Ταυτόχρονα δεν γνωρίζουν τον τρόπο λειτουργίας αυτού του οργάνου και τις ακριβείς αρμοδιότητές τους.

Σε ότι αφορά την συνένωση που εφαρμόστηκε στον Δήμο Ελασσόνας οι απόψεις είναι στο μεγαλύτερο βαθμό σύμφωνες, αντιρρήσεις εκφράζουν οι αιρετοί που προέρχονται από πρώην Καποδιστριακούς Δήμους και θεωρούν πως η συνένωση τους υποβάθμισε. Οι αιρετοί που ρωτήθηκαν πιστεύουν ότι ένα αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης πρέπει να χαρακτηρίζεται από οικονομική αυτονομία των βαθμίδων αυτοδιοίκησης και απαιτεί εξειδικευμένο, επαρκές προσωπικό αλλά και πολιτική βούληση.

Σε ότι αφορά την άποψη των αιρετών για το εκλεγμένο Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Ελασσόνας πιστεύει ότι διαθέτει τις ικανότητες και την πολιτική βούληση για να ανταποκριθεί με επιτυχία στην πρόκληση εφαρμογής του νέου θεσμού αλλά ακόμη δεν είναι έτοιμο καθώς χρειάζεται περίοδος προσαρμογής που προσδιορίζεται σε περίπου ενάμιση έτος.

Σύμφωνα με τους αιρετούς, ο Δήμος Ελασσόνας διαθέτει τις κατάλληλες κτηριακές υποδομές και το επαρκές ανθρώπινο δυναμικό αλλά υστερεί σε ψηφιακές υποδομές.

Τα κρίσιμα ζητήματα που θα πρέπει να αντιμετωπιστούν στο Δήμο Ελασσόνας κατά προτεραιότητα είναι η ανεργία, η χαμηλή επιχειρηματικότητα, οι κοινωνικές υποδομές του δήμου και η διαχείριση των απορριμμάτων. Τα προβλήματα αυτά χρήζουν άμεσης αντιμετώπισης ώστε η λύση τους να συμβάλει στην ανάπτυξη της περιοχής που την έχει τόσο ανάγκη. Δύο τομείς που πρέπει να δώσει βάρος η Δημοτικής αρχή είναι η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και η βελτίωση της επισκεψιμότητας. Για να ενισχυθεί η επιχειρηματικότητα τα άμεσα μέτρα που πρέπει να πάρει το Δημοτικό Συμβούλιο είναι η μείωση του παραεμπορίου και της παραοικονομίας. Ενώ για την βελτίωση της επισκεψιμότητας είναι η ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων.

Οι αιρετοί του Δήμου Ελασσόνας πιστεύουν πως είναι θετικό να μετέχει ο Δήμος ως εταίρος σε μια επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας προκειμένου να την ενισχύσει. Οι τομείς που θα μπορούσε να μετέχει είναι κυρίως η παροχή κοινωνικών και προνοιακών υπηρεσιών, η καθαριότητα – ανακύκλωση και η συντήρηση των εγκαταστάσεων. Επίσης ο Δήμος θα μπορούσε να προμηθεύεται υπηρεσίες από

επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας σε τομείς όπως η ανακύκλωση, οι υπηρεσίες συντήρησης πρασίνου και καθαριότητας.

Σε ότι αφορά το Ειδικό Πρόγραμμα Εξυγίανσης των Δήμων ένα μέρος των αιρετών θεωρούν ότι είναι σωστό, ένα άλλο μέρος εξίσου σημαντικό δεν μας έχει απαντήσει καθώς δηλώνει άγνοια και ένα μικρότερο ποσοστό θεωρεί ότι είναι εν μέρει σωστό αλλά δημιουργεί προβλήματα σε περίπτωση συνενωμένων ΟΤΑ.

Τέλος οι αιρετοί συμφωνούν με την συνεργασία Δήμου και Ιδιωτικού Τομέα, μέσω συμβάσεων παραχώρησης για την παροχή ορισμένων δημόσιων υπηρεσιών. Η συνεργασία αυτή μπορεί να περιλαμβάνει την συλλογή και την επεξεργασία απορριμμάτων. Μέσα από τις απαντήσεις των αιρετών είναι προφανές ότι στερεότυπα του τύπου, οι κοινωνικές υπηρεσίες παρέχονται μόνο από τον δημόσιο τομέα, αρχίσουν σιγά - σιγά να ξεπερνιούνται. Οι αιρετοί αντιλαμβάνονται πλέον ότι ο ιδιωτικός τομέας μπορεί να συμβάλλει θετικά στο κοινωνικό έργο του Δήμου, έχοντας ο Δήμος και οι Δημότες μεγαλύτερο όφελος.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Ανδρονόπουλος Β., Μαθιουδάκης Μιν., (1988), *Νεοελληνική διοικητική ιστορία*, εκδόσεις ιδίων, Αθήνα
- Ινστιτούτο Τοπικής Αυτοδιοίκησης, www.ita.org.gr
- Μπέσιλα-Βήκα Ευ.,(2004), «*Τοπική Αυτοδιοίκηση (Θεσμικό Πλαίσιο-Ευρωπαϊκή Διάσταση)*», τόμος Ι, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα
- Νάστος Γ., (2010), «Ιστορική εξέλιξη του θεσμού της ΤΑ», Αναρτημένο στην: <http://www.lexovitis.gr>
- Ν. 2539/4-12-97 (ΦΕΚ-244 Α') : Συγκρότηση της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- Ν. 3852/2010, «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης», ΦΕΚ 87Α/7-6-2010
- Παπαγεωργίου Γ., (2008), Περιφερειακή Διοίκηση & Τοπική Αυτοδιοίκηση: Θεσμικό Πλαίσιο Δομή και Λειτουργία, Ε.Σ.Τ.Α , Αθήνα
- www.perifereies.gov.gr
- www.lassona.com.gr
- www.geodata.gon.gr
- www.e-demography.gr/

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ερωτηματολόγιο για τους αιρετούς της Α΄βάθμιας Αυτοδιοίκησης

Οι απαντήσεις στον ερωτηματολόγιο είναι ΑΚΡΩΣ ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΕΣ. Οι απαντήσεις σας θα χρησιμοποιηθούν αποκλειστικά και μόνο για σκοπούς στατιστικής και κανένας δε θα λάβει γνώση των ατομικών σας στοιχείων ή απαντήσεων, ούτε Δημόσια Αρχή, ούτε ιδιώτης.

Βασικές διευκρινίσεις:

1. Υπάρχουν τρεις τύποι ερωτήσεων: (α) πολλαπλών απαντήσεων χωρίς ιεράρχηση, (β) πολλαπλών απαντήσεων με ιεράρχηση, (γ) μοναδικής απάντησης. Οι δύο πρώτοι τύποι ερωτήσεων προσδιορίζονται, όπου απαντώνται, με 'δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση' ή 'ιεραρχήστε', αντίστοιχα. Όλες οι άλλες ερωτήσεις για τις οποίες δεν προσδιορίζεται ο τρόπος απάντησης, ανήκουν στην τρίτη κατηγορία.
2. Οι παραπάνω κανόνες δεν ισχύουν με συνέπεια για τις ερωτήσεις 1-11 ('Τμήμα Α. Ταυτότητα ερωτώμενου').
3. Όπου ζητείται **ιεράρχηση** των απαντήσεων, χρησιμοποιούμε την κλίμακα: '1: το πιο σημαντικό, 2: το δεύτερο πιο σημαντικό, κλπ'.
4. Σημειώστε τις απαντήσεις σας με X.

ΑΜ ΕΡΕΥΝΗΤΗ: _____

ΑΥΞΩΝ ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ: _____

Τμήμα Α. Ταυτότητα ερωτώμενου

1. Στοιχεία εκλογής (α)

1.01	Δήμος			
1.02	Δημοτική ενότητα			
1.03	Όνοματεπώνυμο			
1.04	Τηλέφωνο			
1.05	Δ/ση ηλεκτρ. ταχυδρομείου (e-mail)			
	Συνδυασμός	1.06 Επώνυμο επικεφαλής		
		1.07 Επιτυχών [1]		
		1.08 Επιλαχών [2]		
1.09	Εκλογική ταυτότητα	Επικεφαλής συνδυασμού		(1)
		Δημοτικός Σύμβουλος		(2)
		Τοπικός Σύμβουλος		(3)
1.10	Αναληφθείσα θέση ευθύνης	Αντιδήμαρχος		(1)
		Άλλη (προσδιορίστε) 1.11 _____		(2)
		Καμία		(3)

2. Φύλο ερωτώμενου (γ)

Αρρεν		(1)
Θήλυ		(2)

3. Ηλικιακή Ομάδα (α)

18-24		(1)
25-34		(2)
35-44		(3)
45-54		(4)
55-64		(5)
65+		(6)

4. Επίπεδο εκπαίδευσης (α)

Δημοτικό		(1)
Γυμνάσιο		(2)
Λύκειο		(3)
Μεταλυκειακή Εκπαίδευση (ΙΕΚ)		(4)
ΑΕΙ/ΤΕΙ		(5)
Μεταπτυχιακό/Διδακτορικό		(6)

5. Απασχόληση (πριν την πρόσφατη εκλογή σας ή πριν την πρώτη εκλογή σας αν είχατε επανεκλεγεί σε θέση αιρετού) (α)

Δημόσιος Υπάλληλος		(1)
Ιδιωτικός Υπάλληλος		(2)
Επιχειρηματίας		(3)
Ελεύθερος Επαγγελματίας		(4)
Εργάτης		(5)
Αγρότης		(6)
Συνταξιούχος		(7)
Δεν εργάζεται		(8)

6. Υπάρχει προηγούμενη συμμετοχή σας σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης; (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)

Αν η απάντησή σας είναι Ναι πηγαίετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίετε στην μεθεπόμενη

7. Προηγούμενη συμμετοχή σας σε αιρετά όργανα αυτοδιοίκησης, ως: (α)

7.1 7.2 Έτη

Νομάρχης		(1)	
Δήμαρχος		(2)	
Πρόεδρος Κοινότητας		(3)	
Νομαρχιακός Σύμβουλος		(4)	
Δημοτικός Σύμβουλος		(5)	
Κοινοτικός Σύμβουλος		(6)	
Τοπικός Σύμβουλος		(7)	
Πάρεδρος		(8)	
Άλλο (προσδιορίστε):		(9)	

8. Υπάρχει προηγούμενη συμμετοχή σας στο Κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα (κράτος ή ΔΕΚΟ ή νομικά πρόσωπα της αυτοδιοίκησης); (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)

Αν η απάντησή σας είναι Ναι πηγαίετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίετε στην μεθεπόμενη

9. Προηγούμενη συμμετοχή σας στο Κοινοβούλιο ή σε θέσεις ευθύνης στο δημόσιο τομέα, ως: (α)

9.1 9.2 Έτη

Βουλευτής		(1)	
Στο ΔΣ οργανισμού		(2)	
Επικεφαλής δημόσιας υπηρεσίας		(3)	
Άλλο (προσδιορίστε):		(4)	

10. Υπάρχει προηγούμενη συμμετοχή σας σε τοπικά συλλογικά σχήματα; (β)

Ναι		(1)
Όχι		(2)

Αν η απάντησή σας είναι **Ναι** πηγαίετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίετε στην μεθεπόμενη

11. Προηγούμενη συμμετοχή σας σε τοπικά συλλογικά σχήματα, ως: (β)

μέλος απλό
του ΔΣ μέλος Έτη
(1) (2)

	μέλος του ΔΣ (1)	απλό μέλος (2)	Έτη
11.1 Πολιτιστικός/περιβαλλοντικός σύλλογος			11.1.1
11.2 Συνεταιρισμός			11.2.1
11.3 Επιμελητήριο			11.3.1
11.4 Επαγγελματικός σύλλογος (προσδιορίστε)			11.4.1
11.5 Αθλητικός σύλλογος			11.5.1
11.6 Άλλο (προσδιορίστε)			11.6.1

12. Ποια ήταν τα κίνητρα συμμετοχής σας στις δημοτικές εκλογές; (ιεραρχήστε) (α)

12.1	Για να εκπροσωπήσω τους συμπολίτες μου και να λύσω τα προβλήματά τους	
12.2	Για να συμβάλω στην επίλυση τοπικών προβλημάτων και αξιοποίηση τοπικών δυνατοτήτων	
12.3	Λόγοι προσωπικής ανέλιξης	
12.4	Άλλο 12.4.1 Προσδιορίστε: _____	

Τμήμα Β. Θεσμικό Πλαίσιο Α'βάθμιας Αυτοδιοίκησης

Β.1 Γενική αξιολόγηση του προγράμματος Καλλικράτης για τους δήμους

13. Πως αξιολογείτε το πρόγραμμα Καλλικράτης για την Α' βάθμια αυτοδιοίκηση; (α)

Είναι στη σωστή κατεύθυνση		(1)
Είναι στη σωστή κατεύθυνση αλλά έχει αδυναμίες		(2)
Είναι σε λάθος κατεύθυνση		(3)
Δξ/δα		(4)

14. Ποια είναι κατά τη γνώμη σας τα σημαντικά προβλήματα του θεσμικού πλαισίου για την Α' βάθμια αυτοδιοίκηση; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

Αρμοδιότητες χωρίς τους αντίστοιχους πόρους (επιχορηγήσεις)		14.1
Επικάλυψη στην κατανομή αρμοδιοτήτων μεταξύ δήμων και περιφέρειας		14.2
Έλλειψη οικονομικής αυτοτέλειας (περιορισμένα ίδια έσοδα)		14.3
Εξάρτηση από την κεντρική διοίκηση (διοικητική, πολιτική, οικονομική)		14.4
Άλλο (προσδιορίστε):		14.5
Κανένα από τα παραπάνω		14.6
Δξ/δα		14.7

15. Θεωρείτε ότι η Α' βάρδια τοπική αυτοδιοίκηση όπως θεσμοθετήθηκε: (α)

Ναι Όχι Δεξ/δα Ερωτ/
(1) (2) (3) ση

Θα συμβάλλει στην ευαισθητοποίηση και ενεργοποίηση των πολιτών (ενίσχυση συμμετοχικής δημοκρατίας)				15.01
Θα συμβάλλει στην εξοικονόμηση πόρων (με οικονομίες κλίμακας στη χρήση των οικονομικών και ανθρώπινων πόρων και με τον περιορισμό των λειτουργικών δαπανών)				15.02
Θα βελτιώσει τη διαφάνεια στον τρόπο λήψης και υλοποίησης των διοικητικών αποφάσεων (ειδικά όσων σχετίζονται και εξυπηρετούν οικονομικά συμφέροντα)				15.03
Θα οδηγήσει στην επικράτηση τοπικών ομάδων συμφερόντων (τοπικές ελίτ) και στην εγκαθίδρυση πελατειακών σχέσεων & ευνοιοκρατίας				15.04
Θα προωθήσει πιο αποτελεσματικά την τοπική ανάπτυξη				15.05
Θα βελτιώσει την εξυπηρέτηση του πολίτη και θα αναβαθμίσει τις συνθήκες της ζωής του (καλύτερη γνώση και εξυπηρέτηση των τοπικών αναγκών)				15.06
Θα βελτιώσει το επιχειρηματικό περιβάλλον (με στόχο την ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων και της τοπικής ανάπτυξης)				15.07
Θα συμβάλλει στην επιδείνωση των διαδημοτικών ανισοτήτων (λόγω των διαφορών στις τοπικές δυνατότητες)				15.08
Θα συμβάλλει στην εύρυθμη λειτουργία της αγοράς (αδειοδοτήσεις καταστημάτων και επιχειρήσεων, καθορισμός χώρων λαϊκών αγορών κλπ.) και τον περιορισμό φαινομένων αθέμιτου ανταγωνισμού (υπαίθριο εμπόριο κλπ)				15.09
Θα συμβάλλει στην επίλυση προβλημάτων που σχετίζονται με τους μετανάστες που κατοικούν μόνιμα στο νέο δήμο (με στόχο την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής)				15.10
Θα συμβάλλει στην αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού που θα απασχολείται στους νέους δήμους				15.11

16. Θεωρείτε ότι η αντιμισθία για τους αιρετούς (Δήμαρχοι / Αντιδήμαρχοι / Πρόεδροι δημοτικών συμβουλίων) που προβλέπεται για πρώτη φορά: (α)

Είναι σωστή (λόγω του χρόνου που απαιτεί η ενασχόληση με τα κοινά από θέσεις ευθύνης)		(1)
Δεν είναι σωστή		(2)
Δξ/δα		(3)

17. Συμφωνείτε με το ασυμβίβαστο του δημάρχου (μεταξύ δημοκρατικής και επαγγελματικής ιδιότητας); (β)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

18. Ποιά θεωρείτε ως πιο κατάλληλα μέτρα για τη συμμετοχή του πολίτη στο νέο σύστημα αυτοδιοίκησης; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

	Επίση
Με ηλεκτρονική διαβούλευση μέσω διαδικτύου	18.1
Με την άμεση επαφή μεταξύ δημοτικών συμβούλων και πολιτών	18.2
Με ηλεκτρονικά δημοψηφίσματα	18.3
Με δημοψηφίσματα	18.4
Με συμμετοχή των πολιτών, με δικαίωμα λόγου, στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου	18.5
Δξ/δα	18.6

19. Πώς αξιολογείτε το μέτρο για τον περιορισμένο αριθμό των νομικών προσώπων που επιτρέπεται να συσταθούν από τους δήμους; (β)

Είναι σωστό		(1)
Δεν είναι σωστό		(2)
Δξ/δα		(3)

20. Συμφωνείτε με τις μορφές των επιχειρήσεων που επιτρέπεται να συσταθούν από τους δήμους; (β)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

21. Θεωρείτε ότι ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης θα βελτιώσει τις σχέσεις μεταξύ δήμου και δημοτών και θα καταπολεμήσει τα φαινόμενα κακοδιοίκησης; (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

22. Πώς αξιολογείτε το νέο σύστημα εποπτείας των αποφάσεων των οργάνων του δήμου; (β)

Είναι σωστό		(1)
Δεν είναι σωστό		(2)
Δξ/δα		(3)

23. Θεωρείτε ότι οι δημοτικές και τοπικές κοινότητες θα έπρεπε να είχαν αποφασιστικές αρμοδιότητες; (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

B.2 Αξιολόγηση του προγράμματος Καλλικράτης για το δήμο σας

24. [Μόνο για δήμους που προέκυψαν από συνένωση]
Πώς κρίνετε τη συνένωση που εφαρμόστηκε στο δήμο σας; (α)

Είναι σωστή		(1)
Δεν είναι σωστή		(2)
Δξ/δα		(3)

25. [Αν ο δήμος σας είναι νησιωτικός]

Θεωρείτε ότι είναι εφικτό να εφαρμοσθούν οι πρόσθετες αρμοδιότητες που προβλέπονται για τους νησιωτικούς δήμους; (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

Β.3 Αξιολόγηση του συστήματος αποκέντρωσης γενικά

26. Ποια από τα παρακάτω θεωρείτε ότι πρέπει να περιλαμβάνει ένα αποτελεσματικό αποκεντρωμένο σύστημα διοίκησης; (β)

(1) (2) (3)
Ναι Όχι Δξ/δα Ερ/ση

	(1)	(2)	(3)	Ερ/ση
Περιορισμένος ρόλος του κεντρικού κράτους [το κράτος να παρέχει μόνο τα δημόσια αγαθά εθνικής εμβέλειας (όπως άμυνα, δικαιοσύνη, θεσμικό/ρυθμιστικό πλαίσιο) και να ασκεί μόνο αρμοδιότητες συντονισμού και κατεύθυνσης στις βασικές κοινωνικές υπηρεσίες (εκπαίδευση, υγεία, κοινωνική αλληλεγγύη, κλπ)]				(26.1)
Τροποποίηση του φορολογικού συστήματος με δυνατότητα αυτόνομης επιβολής και είσπραξης φόρων από τα τρία επίπεδα διοίκησης (κεντρικό κράτος, περιφέρειες, δήμοι)				(26.2)
Σημαντική οικονομική αυτονομία των βαθμίδων αυτοδιοίκησης, με δικά τους έσοδα και μικρότερη εξάρτηση από τις κρατικές επιχορηγήσεις				(26.3)
Άλλο (προσδιορίστε):				(26.4)
Δξ/δα				(26.5)

Τμήμα Γ. Εφαρμογή Διοικητικής Μεταρρύθμισης

Γ.1 Γενική αξιολόγηση της προοπτικής αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος Καλλικράτης στην Α' βάρθμα αυτοδιοίκηση

27. Τι απαιτείται κατά τη γνώμη σας για να εδραιωθεί ένας αποτελεσματικός διοικητικός μηχανισμός στην Α' βάρθμα αυτοδιοίκηση; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

	Ερώση
Εξειδικευμένο και επαρκές προσωπικό	(27.1)
Κατάρτιση του προσωπικού	(27.2)
Ικανότητες, γνώση και εμπειρία των αιρετών σε θέματα διοίκησης και προγραμματισμού	(27.3)
Πολιτική βούληση των αιρετών	(27.4)
Έγκαιρη νομοθετική ρύθμιση από το κράτος (όπου απαιτείται) και κωδικοποίηση της νομοθεσίας	(27.5)
Άλλο (προσδιορίστε):	(27.6)
Δξ/δα	(27.7)

Γ.2 Αξιολόγηση της προοπτικής αποτελεσματικής εφαρμογής του προγράμματος Καλλικράτης στο δήμο σας

28. Θεωρείτε ότι το δημοτικό συμβούλιο είναι έτοιμο να ανταποκριθεί στην άσκηση των διευρυμένων αρμοδιοτήτων, ή χρειάζεται περίοδο προσαρμογής; (α)

Είναι έτοιμο	(1)
Χρειάζεται περίοδο προσαρμογής	(2)
Δξ/δα	(3)

Αν απαντήσατε (2) πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνετε στην μεθεπόμενη

29. Πόσο εκτιμάτε ότι θα διαρκέσει η αρχική περίοδος προσαρμογής μέχρις ότου ομαλοποιηθεί η λειτουργία του δήμου; (α)

Έξι μήνες		(1)
Ένα έτος		(2)
Ενάμιση έτος		(3)
Δύο έτη		(4)
Περισσότερο από δύο έτη (προσδιορίστε):		(5)
Δξ/δα		(6)

30. Θεωρείτε ότι το δημοτικό συμβούλιο στο δήμο σας διαθέτει τις ικανότητες και την πολιτική βούληση για να ανταποκριθεί με επιτυχία στην πρόκληση εφαρμογής του νέου θεσμού και επίτευξης των στόχων του; (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

31. Θεωρείτε ότι υπάρχει στο δήμο σας επάρκεια ή/και καταλληλότητα στους παρακάτω πόρους; (α)

Ναι Όχι Δξ/δα

Κτιριακές υποδομές				(1)
Ψηφιακές υποδομές				(2)
Ανθρώπινο δυναμικό				(3)

32. Θεωρείτε ότι απαιτείται εκπαίδευση των στελεχών του δήμου σας σε στρατηγικά θέματα ανάπτυξης, προγραμματισμού και διοίκησης (όχι τόσο σε θέματα καθημερινότητας); (β)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

33. Θεωρείτε ότι θα υπάρξει αποτελεσματική συνεργασία των δημοτικών και τοπικών κοινοτήτων με το δημοτικό συμβούλιο στο δήμο σας; (α)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

34. Ποια θεωρείτε ως τα κρίσιμα ζητήματα της περιοχής σας τα οποία θα πρέπει να αντιμετωπισθούν κατά προτεραιότητα; (ιεραρχήστε) (α)

	Επίσημη
Διαχείριση απορριμμάτων	(34.01)
Διαχείριση υδάτινων πόρων	(34.02)
Πολεοδομικός σχεδιασμός	(34.03)
Βασικές τεχνικές υποδομές (δρόμοι, δίκτυα ύδρευσης-αποχέτευσης, βιολογικοί καθαρισμοί, εγχειοβελτιωτικά έργα κλπ.)	(34.04)
Βασικές κοινωνικές υποδομές (στους τομείς υγείας, κοινωνικής αλληλεγγύης, παιδείας, πολιτισμού, αθλητισμού)	(34.05)
Αδειοδοτήσεις καταστημάτων	(34.06)
Χαμηλή επιχειρηματικότητα	(34.07)
Ανεργία	(34.08)
Υποτονικότητα παραγωγικών επενδύσεων	(34.09)
Άλλο (προσδιορίστε):	(34.10)
Δξ/δα	(34.11)

35. Ποιες προτεραιότητες θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των απορριμμάτων; (ιεραρχήστε) (α)

	Επίσημη
Διαλογή στην πηγή και προώθηση προγραμμάτων ανακύκλωσης	(35.1)
Κλείσιμο και αποκατάσταση Χώρων Ανεξέλεγκτης Διάθεσης Απορριμμάτων (ΧΑΔΑ)	(35.2)
Εξεύρεση χώρων για τη δημιουργία μονάδων επεξεργασίας και τελικής διάθεσης υπολειμμάτων	(35.3)

Κατασκευή ΧΥΤΥ (Χώροι Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων, για ότι μένει μετά την επεξεργασία)		(35.4)
Δημιουργία σταθμών μεταφόρτωσης απορριμμάτων		(35.5)
Κατασκευή μονάδας καύσης απορριμμάτων		(35.6)
Κατασκευή μονάδας λιπασματοποίησης		(35.7)
Άλλο (προσδιορίστε):		(35.8)
Δξ/δα		(35.9)

36. Ποιες προτεραιότητες θα πρέπει να θέσει το Δημοτικό Συμβούλιο στα θέματα διαχείρισης των υδάτινων πόρων; (ιεραρχείστε) (γ)

		Επίση
Μείωση των αντλήσεων του υπόγειου νερού		(36.1)
Εξοικονόμηση νερού άρδευσης		(36.2)
Καταμέτρηση όλων των χρήσεων του νερού		(36.3)
Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων (φράγματα, γεωτρήσεις, κλπ)		(36.4)
Καταγραφή χρήσεων και ζήτησης νερού		(36.5)
Μείωση της ρύπανσης των νερών		(36.6)
Άλλο (προσδιορίστε):		(36.7)
Δξ/δα		(36.8)

37. Ποια μέτρα θεωρείτε σημαντικά για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, την τόνωση του ιδιωτικού τομέα και της επιχειρηματικότητας στο δήμο σας; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

Επίση

Τη μείωση του παραεμπορίου και της παραοικονομίας (με την πιστή τήρηση της προβλεπόμενης εμπορικής νομοθεσίας)		(37.1)
Τη δημιουργία επιχειρηματικών πάρκων		(37.2)
Τη βελτίωση της εμπορικής πολεοδομίας στα αστικά κέντρα		(37.3)

(σαφείς και λειτουργικοί κανόνες χωροταξίας και πολεοδομικής για τις εμπορικές δραστηριότητες)		
Άλλο (προσδιορίστε):		(37.4)
Δξ/δα		(37.5)

38. Ποια μέτρα θεωρείτε σημαντικά για την βελτίωση της επισκεψιμότητας στο δήμο σας; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

		Ερώση
Την ολοκλήρωση / βελτίωση των οδικών δικτύων		(38.1)
Την ανάδειξη των πολιτιστικών πόρων		(38.2)
Την προώθηση ήπιων μορφών τουρισμού		(38.3)
Τη βελτίωση του κυκλοφοριακού προβλήματος (στα αστικά κέντρα)		(38.4)
Τη βελτίωση της σήμανσης & πληροφόρησης για τους επισκέπτες		(38.5)
Τη βελτίωση της καθαριότητας και της εικόνας (των αστικών κέντρων)		(38.6)
Το επίπεδο των ηλεκτρονικών επικοινωνιών και της ηλεκτρονικής πληροφόρησης συνολικά σε τοπικό επίπεδο (όπως info kiosks κλπ)		(38.7)
Άλλο (προσδιορίστε):		(38.8)
Δξ/δα		(38.9)

39. Πόσο σημαντική είναι κατά τη γνώμη σας η συνεργασία του δήμου σας με την περιφέρεια για την επίτευξη της τοπικής ανάπτυξης στο δήμο σας; (γ)

Πολύ σημαντική		(1)
Αρκετά σημαντική		(2)
Σχετικά σημαντική		(3)
Δξ/δα		(4)

Γ.3 Κοινωνική οικονομία και εθελοντισμός, ως νέοι τομείς προς αξιοποίηση

40. [Η Κοινωνική Οικονομία, για την οποία ετοιμάζεται θεσμικό πλαίσιο που θα αρχίσει να εφαρμόζεται από το 2011, αποτελεί τον τρίτο τομέα της οικονομίας ανάμεσα στον ιδιωτικό τομέα και τον δημόσιο τομέα. Απευθύνεται σε ευπαθείς ομάδες (μακροχρόνια ανέργους, ΑμεΑ, νέους ανέργους, άνεργες γυναίκες κλπ) και τους επιτρέπει να δραστηριοποιηθούν επιχειρηματικά σε κοινωφελείς δραστηριότητες και σε ένα προστατευόμενο περιβάλλον με φοροαπαλλαγές, εισφοροαπαλλαγές και δυνατότητα απευθείας ανάθεσης υπηρεσιών από δημόσιους φορείς. Με βάση τα παραπάνω:]

Θεωρείτε ότι ο δήμος σας θα μπορούσε να μετέχει ως εταίρος σε μια επιχείρηση κοινωνικής οικονομίας προκειμένου να την ενισχύσει; (β)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

Αν η απάντησή σας είναι **Ναι** πηγαίνετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίνετε στη μεθεπόμενη

41. Σε ποιους τομείς θα δραστηριοποιούνταν μια κοινωνική επιχείρηση με συμμετοχή του δήμου σας; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (β)

	Ερώση
Συντήρηση εγκαταστάσεων, πράσινο	(41.01)
Καθαριότητα, ανακύκλωση	(41.02)
Βιοκαλλιέργειες, αγροτική παραγωγή	(41.03)
Παραγωγή τοπικών προϊόντων	(41.04)
Έργα αξιοποίησης των υδατικών πόρων	(41.05)
Εστίαση, catering	(41.06)
Βιοτεχνικά εργαστήρια και συνεργεία	(41.07)
Παροχή κοινωνικών και προνοιακών υπηρεσιών (ηλικιωμένοι, παιδιά, ανάπηροι)	(41.08)
Εκπαίδευση ομάδων πληθυσμού	(41.09)
Παροχή πολιτιστικών υπηρεσιών	(41.10)
Άλλο (προσδιορίστε):	(41.11)
Δξ/δα	(41.12)

42. Θεωρείτε ότι ο δήμος σας θα μπορούσε να προμηθεύεται υπηρεσίες από επιχειρήσεις κοινωνικής οικονομίας; (β)

Ναι		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

Αν η απάντησή σας είναι Ναι πηγαίετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίετε στη μεθεπόμενη

43. Σε ποιους τομείς θα προμηθευόταν ο δήμος υπηρεσίες; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (β)

	Ερώση
Συντήρηση εγκαταστάσεων	(43.1)
Συντήρηση πράσινου	(43.2)
Καθαριότητα	(43.3)
Ανακύκλωση	(43.4)
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας	(43.5)
Catering	(43.6)
Άλλο (προσδιορίστε):	(43.7)
Δξ/δα	(43.8)

44. Θεωρείτε την αξιοποίηση εθελοντικών υπηρεσιών από τους δήμους; (β)

Πολύ χρήσιμη	(1)
Σχετικά χρήσιμη	(2)
Καθόλου χρήσιμη	(3)
Δξ/δα	(4)

Αν απαντήσατε (1) ή (2) πηγαίετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίετε στη μεθεπόμενη

45. Σε ποιους τομείς πιστεύετε ότι θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν υπηρεσίες εθελοντικών οργανώσεων ή προσώπων; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (β)

	Ερώση
Πράσινο – Καθαριότητα	(45.1)
Ανακύκλωση	(45.2)

Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας		(45.3)
Άλλο (προσδιορίστε):		(45.4)
Δξ/δα		(45.5)

Τμήμα Δ. Οικονομική πολιτική – Προγραμματισμός – Πόροι

46. Πώς κρίνετε το Ειδικό Πρόγραμμα Εξυγίανσης των Δήμων; (άρθρα 262 & 263)

Είναι σωστό (καθώς κλείνουν οι μαύρες τρύπες του παρελθόντος και επιβάλλεται χρηστή χρηματοοικονομική διαχείριση)		(1)
Είναι εν μέρει σωστό αλλά δημιουργεί προβλήματα σε περίπτωση συνενωμένων ΟΤΑ		(2)
Δεν είναι σωστό		(3)
Δξ/δα		(4)

47. Ποιες από τις παρακάτω πηγές τοπικών εσόδων θεωρείτε ως τις πιο σημαντικές ή πιο κατάλληλες για τη χρηματοδότηση των τοπικών υπηρεσιών και έργων; (ιεραρχήστε)
(β)

		Επίσημ
Τοπικοί φόροι ακίνητης περιουσίας		(47.1)
Τοπικοί φόροι εισοδήματος φυσικών προσώπων		(47.2)
Τοπικοί φόροι επί των επιχειρήσεων		(47.3)
Ο ΦΠΑ από τις συναλλαγές της τοπικής οικονομίας		(47.4)
Λοιποί τοπικοί έμμεσοι φόροι, εκτός του ΦΠΑ (όπως π.χ. φόρος στις συναλλαγές εστιατορίων και ξενοδοχείων)		(47.5)
Τέλη χρήσης από τους χρήστες των τοπικών υπηρεσιών		(47.6)
Δξ/δα		(47.7)

48. Είστε υπέρ της συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα για την κατασκευή των έργων και την παροχή των υπηρεσιών που εμπίπτουν στις αρμοδιότητες των δήμων; (α)

Ναι, υπό προϋποθέσεις		(1)
Όχι		(2)
Δξ/δα		(3)

Αν απαντήσατε (1) πηγαίετε στην επόμενη ερώτηση, διαφορετικά πηγαίετε στη μεθεπόμενη

49. Αναφέρατε τις μορφές συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα με τις οποίες θα συμφωνούσατε (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

	Ερώση
Μέσω ΣΔΙΤ για την κατασκευή και λειτουργία μεγάλων έργων υποδομής	(49.1)
Μέσω συμβάσεων παραχώρησης για την παροχή ορισμένων δημοσίων υπηρεσιών από ιδιώτες	(49.2)
Δξ/δα	(49.3)

Αν απαντήσατε (49.2) πηγαίετε στην επόμενη ερώτηση

50. Ποιες από τις παρακάτω υπηρεσίες θεωρείτε ότι θα μπορούσαν να παραχωρηθούν σε ιδιώτες; (δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, χωρίς ιεράρχηση) (α)

	Ερώση
Συλλογή απορριμμάτων	(50.1)
Επεξεργασία απορριμμάτων	(50.2)
Υπηρεσίες υγείας	(50.3)
Υπηρεσίες κοινωνικής πρόνοιας και αλληλεγγύης	(50.4)
Υπηρεσίες κατάρτισης	(50.5)
Πολιτιστικές υπηρεσίες	(50.6)
Διαχείριση δημοτικής ακίνητης περιουσίας (κτίρια, οικόπεδα, αγροτεμάχια)	(50.7)
Άλλο (προσδιορίστε)	(50.8)
Δξ/δα	(50.9)

Τμήμα Ε. Κλείσιμο (ανοικτή ερώτηση)

Ποιο είναι το όραμά σας για το δήμο κατά τη διάρκεια της πρώτης αιρετής διακυβέρνησης του προγράμματος Καλλικράτης;